GYER-
MEK-
KÖNYV-
TÁR
ZALA-
EGERSZEG
KISFALUDY
U. 7-11.

TÁRKAFORGÓ 14.

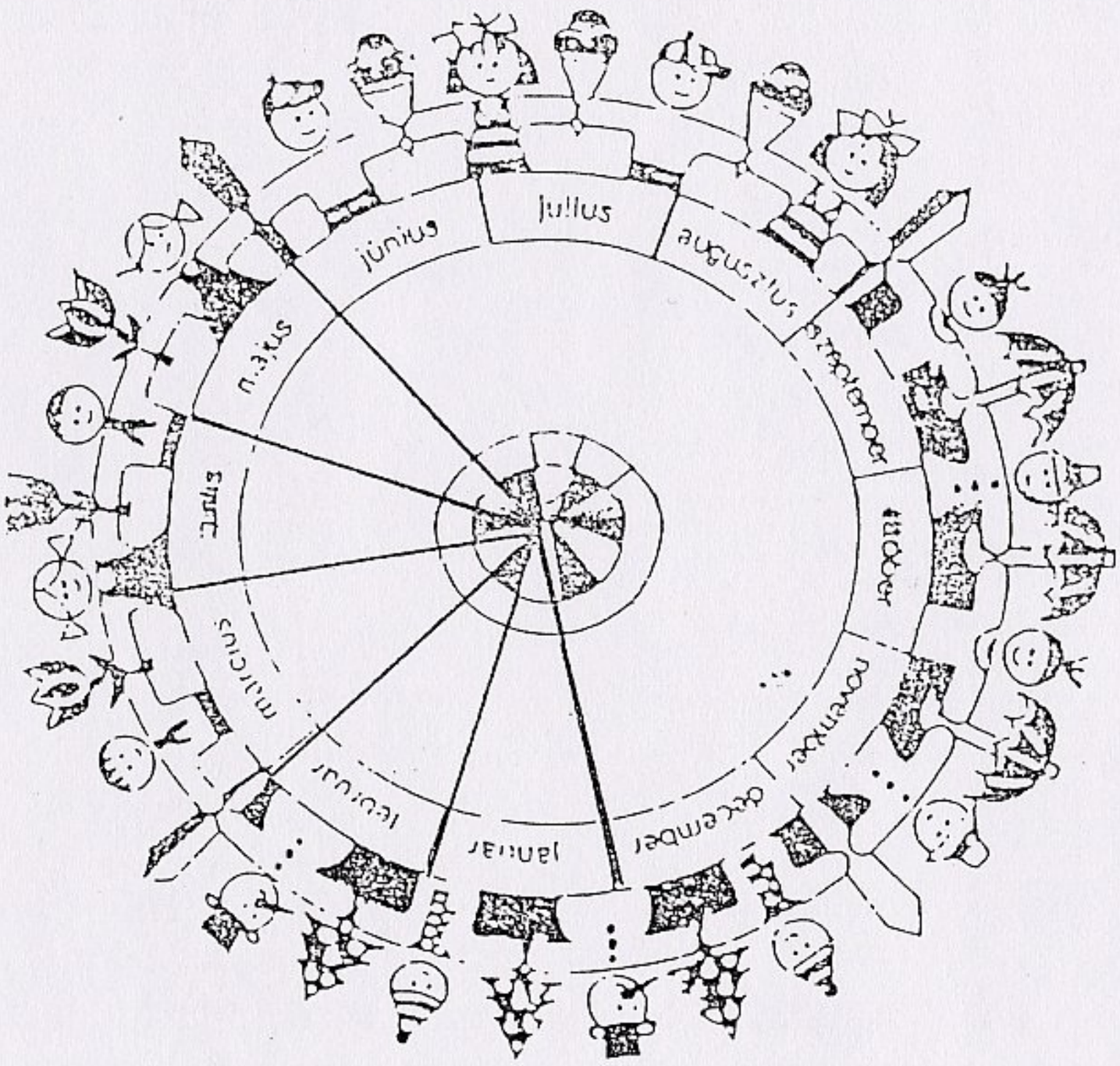

MÓDSZERTANI KIADVÁNY ISKOLAI ÉS GYERMEKKÖNYVTÁROSOKNAK

T A R K A F O R G Ó

Levelezős játék

Összeállította:

D r. H e n c z i S á n d o r n é

O l á h R o z á l i a

Kiadja:
a Deák Ferenc Megyei Könyvtár, Zalaegerszeg
Felelős kiadó: Kiss Gábor
Készült: a DFMK sokszorosító üzemében, 250 példányban

TARTALOM

Bevezető 4

Nevezés – ex libris 5

1. forduló – "A könyvtár rejtelmei" 10
Rejtvényfüzet
Megoldások

2. forduló – "Szülőföldem" 82
Riportok

3. forduló – "Tollal és ecsettel" 88
Illusztrációk

BEVEZETŐ

A Deák Ferenc Megyei Könyvtár gyermekrészlege az 1992/93. tanév második felében "Barátunk a könyv" címmel levelezős játékot hirdetett felső tagozatos Zala megyei gyermekeknek. A játékba benevező kisközösségeknek lehetőséget teremtettünk ismereteik gyarapítására, képességeik kibontakoztatására.

A megyei játék célja az olvasás szeretetének elmélyítése és a rendszeres könyvtárhasználatra ösztönzés volt. Ez különösen fontos napjainkban, hiszen a videó és a számítógép elterjedésével a hagyományos ismerethordozóra, a könyvre egyre kevesebb idejük jut a gyerekeknek. Fontosnak tartottuk, hogy a könyv- és könyvtárhasználat legelemibb ismereteit is elsajátítsák, hiszen az önálló ismeretszerzés csak e kézségek segítségével lehetséges. Az értékes szépirodalom olvasása és az általános tájékozódás a kultúra területén szintén nagyon lényeges e korosztály műveltségi szintjének emeléséhez. A gyermekkönyvtárosok tapasztalata szerint a gyerekek olvasási szokásait az ún. praktikus irodalom és a tananyaghoz közvetlenül kapcsolódó ismeretterjesztő könyvek túlsúlya jellemzi. Kevés idejük jut a szépirodalom olvasására, pedig lelki fejlődésükhöz, esztétikai érzékük kibontakozásához, képzeletük gazdagításához a szépirodalmi olvasmányélmények elengedhetetlenül szükségesek. A "Barátunk a könyv" játékkal az igényes szépirodalom olvasására is ösztönöztük a résztvevőket. Szerettük volna azt is elérni, hogy a kulturális események iránt is nyitottak legyenek, a könyvtár mellett más művelődési intézmények programjain való részvételükkel komplex formában gyarapítsák ismereteiket.

Ezúton is hálás köszönetet mondunk mindazoknak a könyvtáros és pedagógus kollégáknak, akik nem kevés segítséget nyújtottak munkánkhoz; és külön megköszönjük a Zala Megyei Önkormányzat anyagi támogatását.

NEVEZÉS

A "Barátunk a könyv" játék során lényegesnek tartottuk a könyv szeretetének elmélyítését a gyermekekben. A könyvvel való személyes kapcsolatuk megnyilvánulásaként ex libris (könyvjegy) készítésével nevezhettek be a versenybe. A játékra jelentkezők ötletes ex libriseket készítettek, melyek jellemezték közösségüket.

Hevesi Sándor Általános Iskola
Nagykanizsa

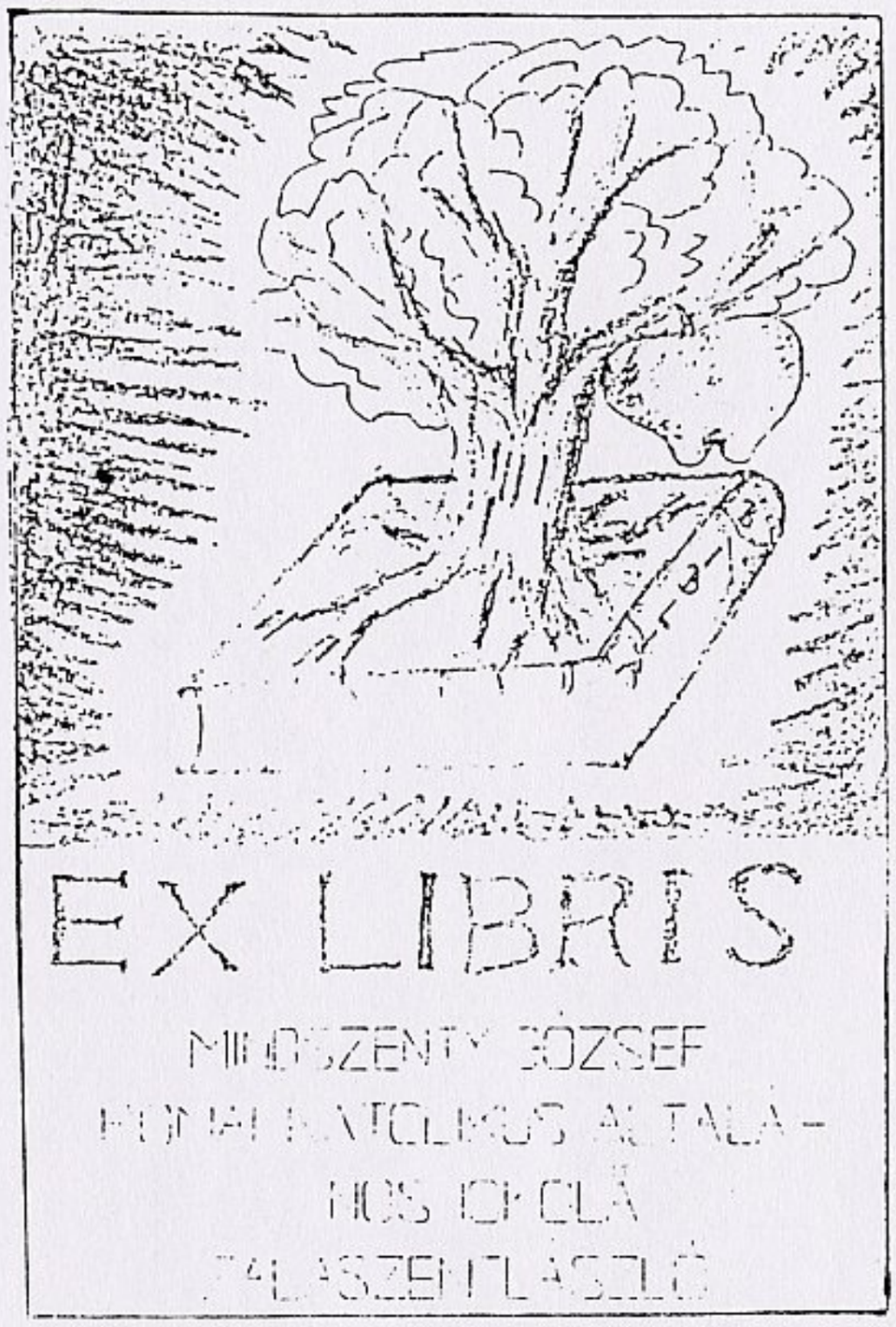

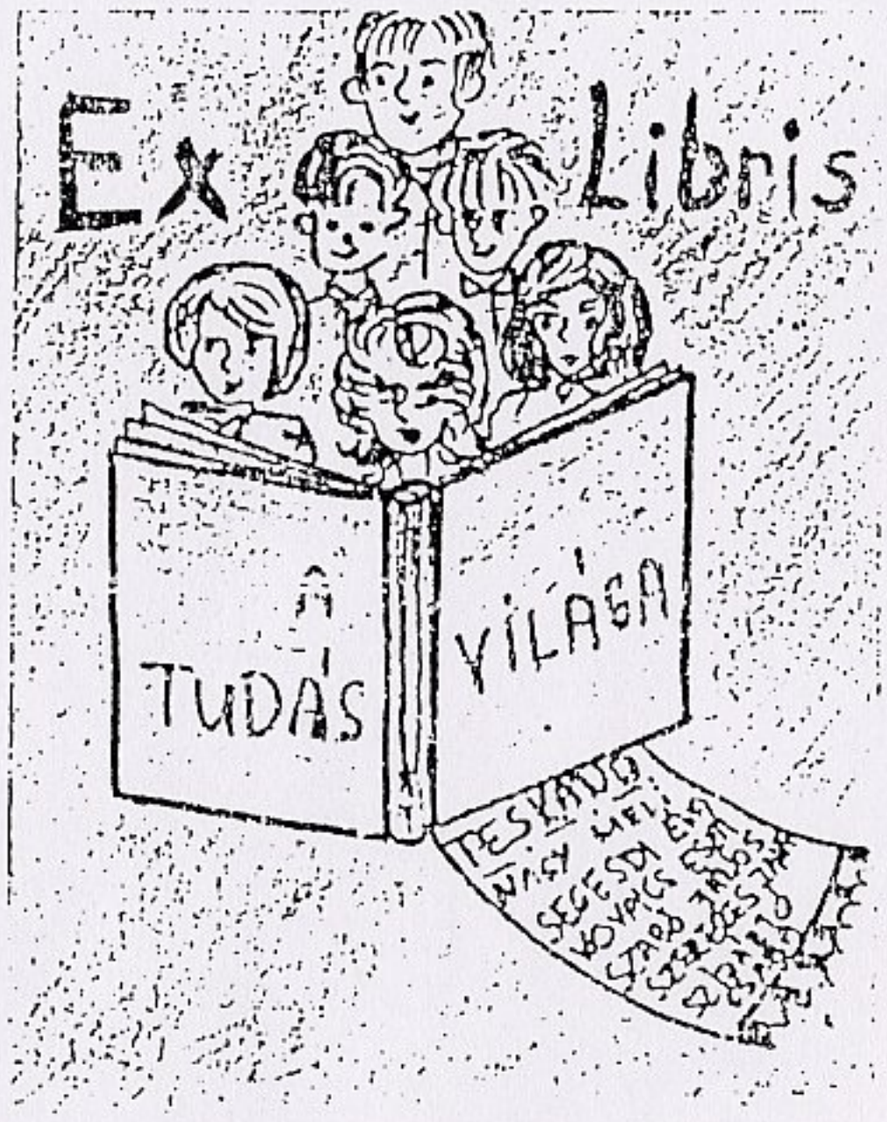

Általános Iskola
Teskánd

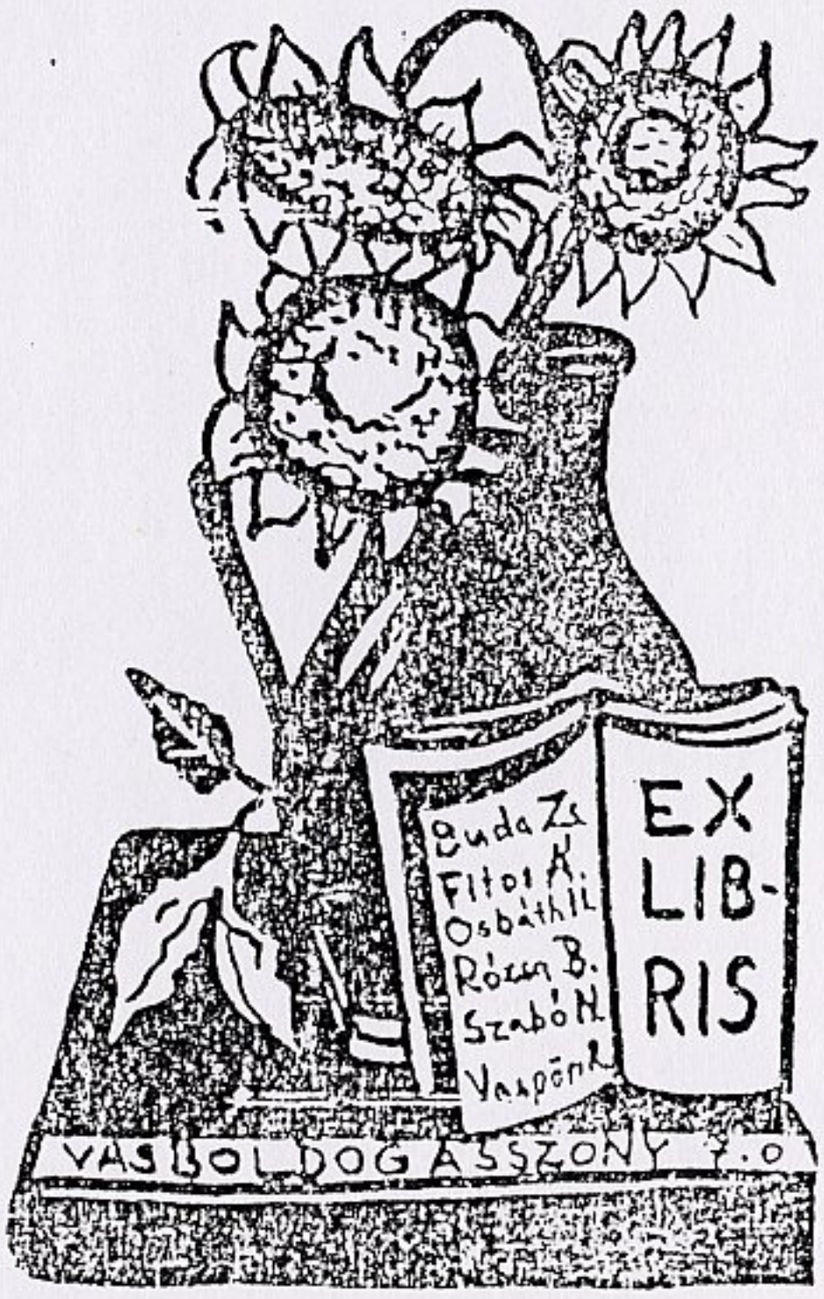

Általános Iskola
Vasboldogasszony

Általános Iskola
Tófej

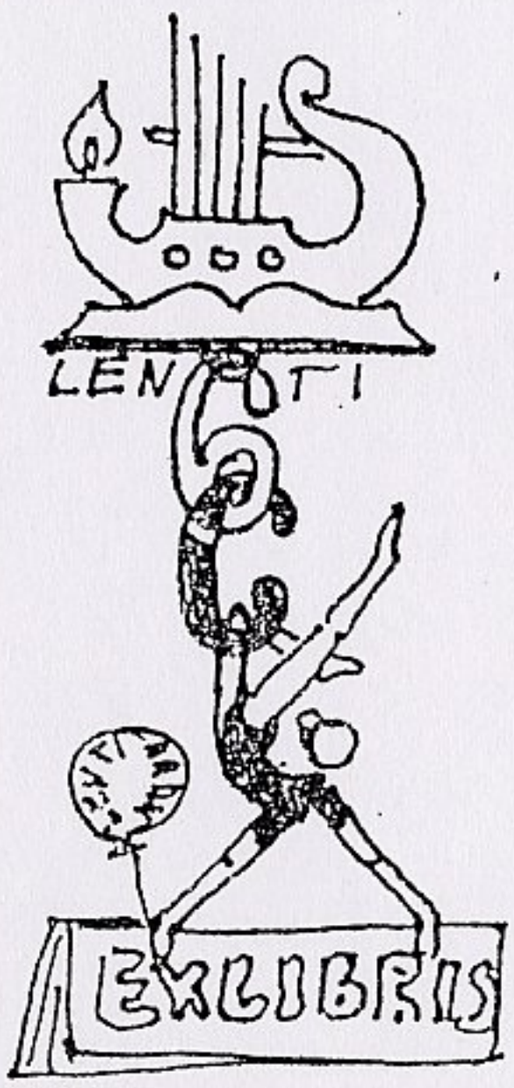

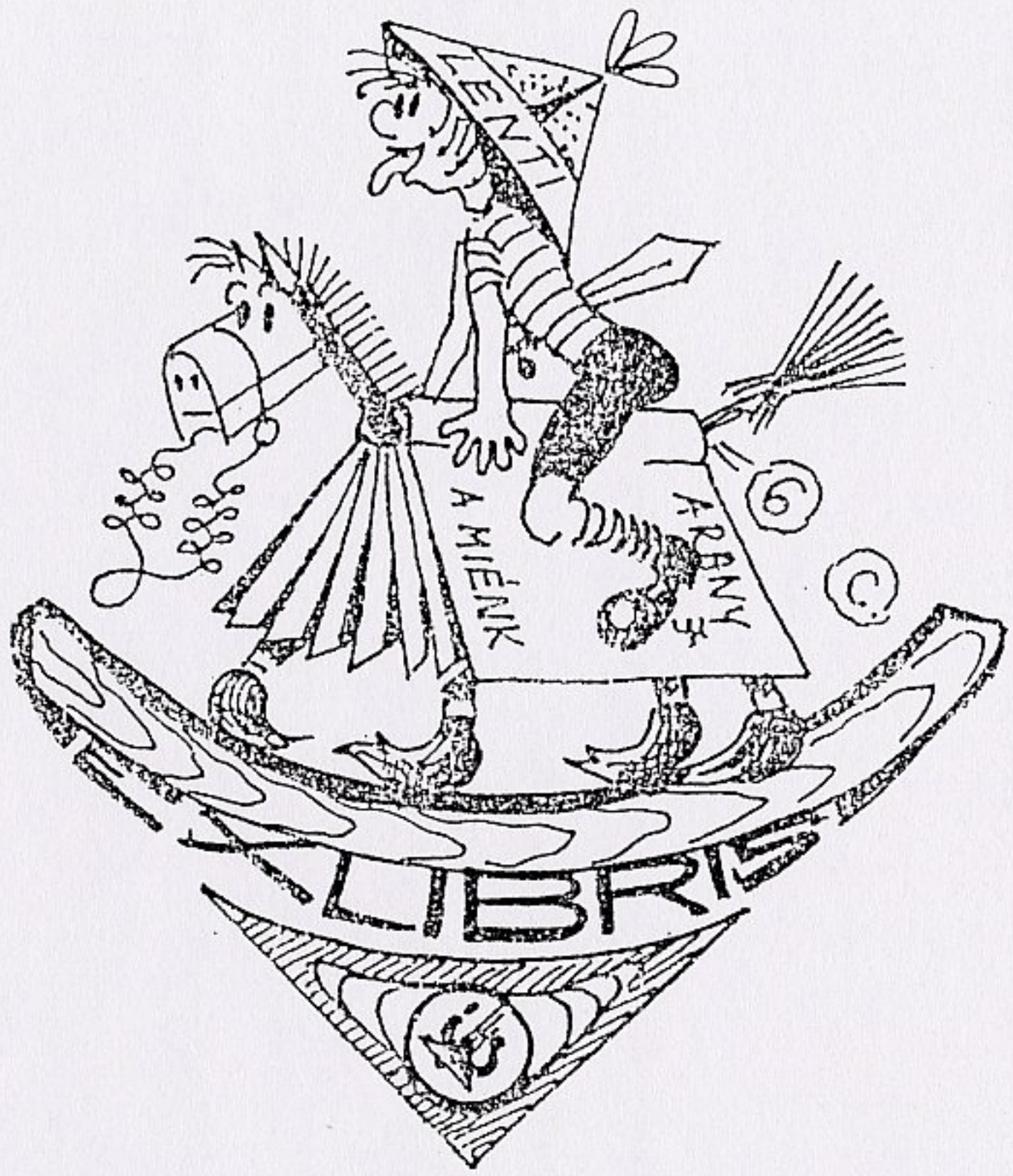

Arany János Általános Iskola
Lenti

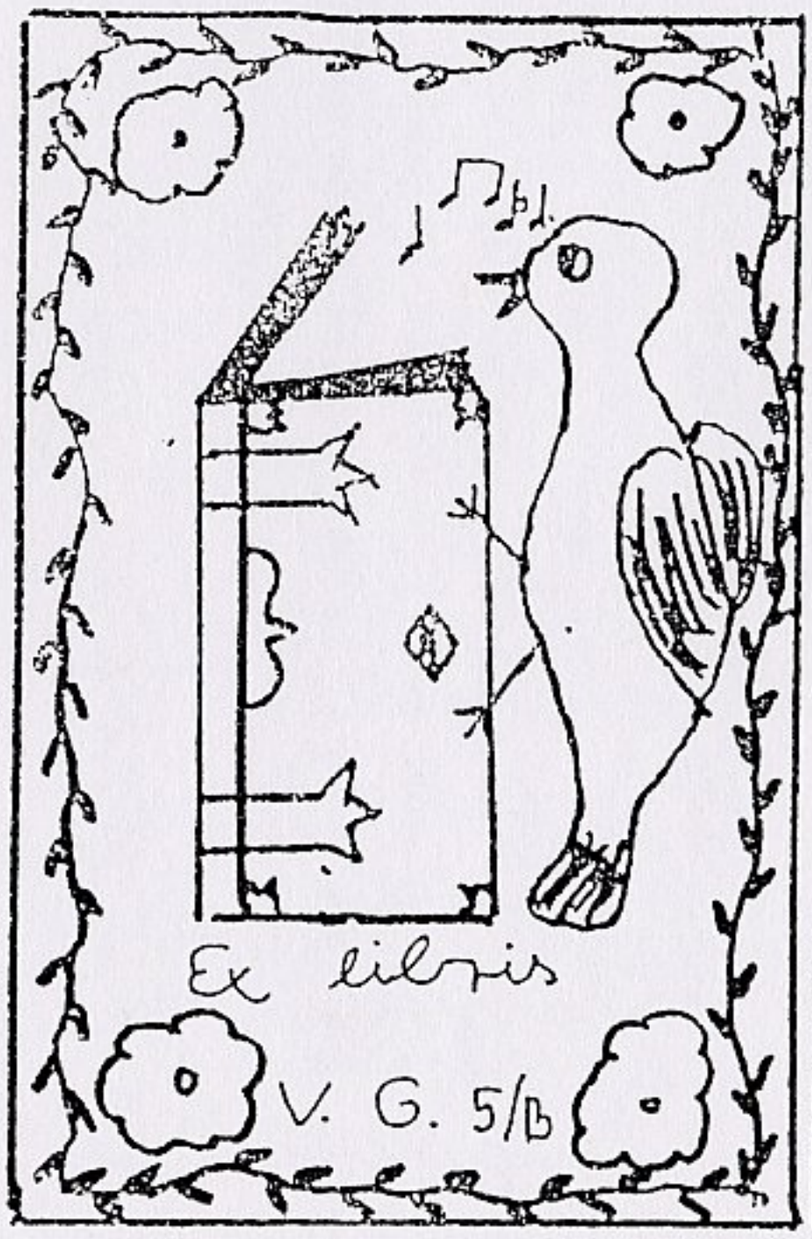

Zrínyi Miklós Általános Iskola
Nagykanizsa

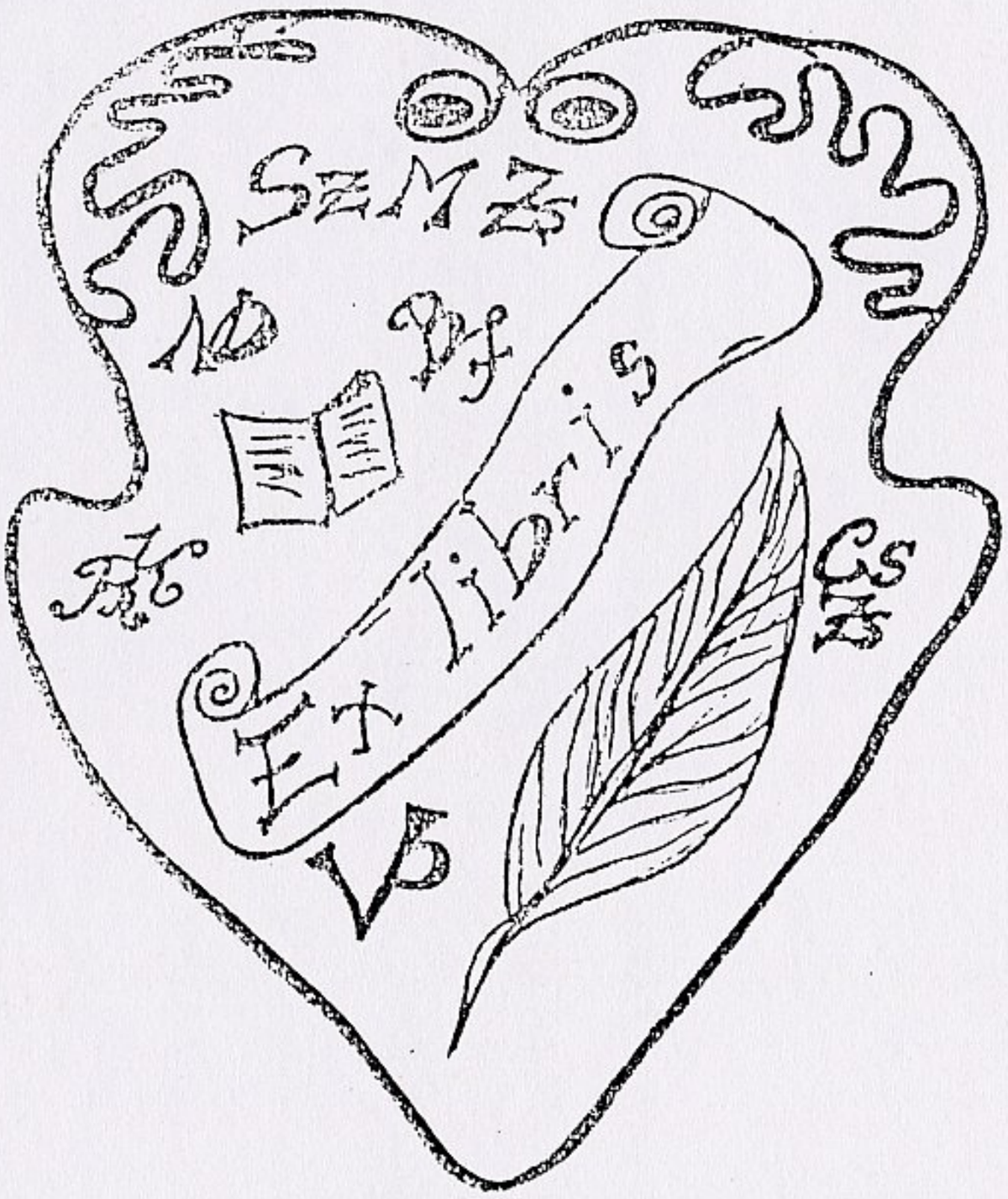

Általános Iskola
Várvölgy

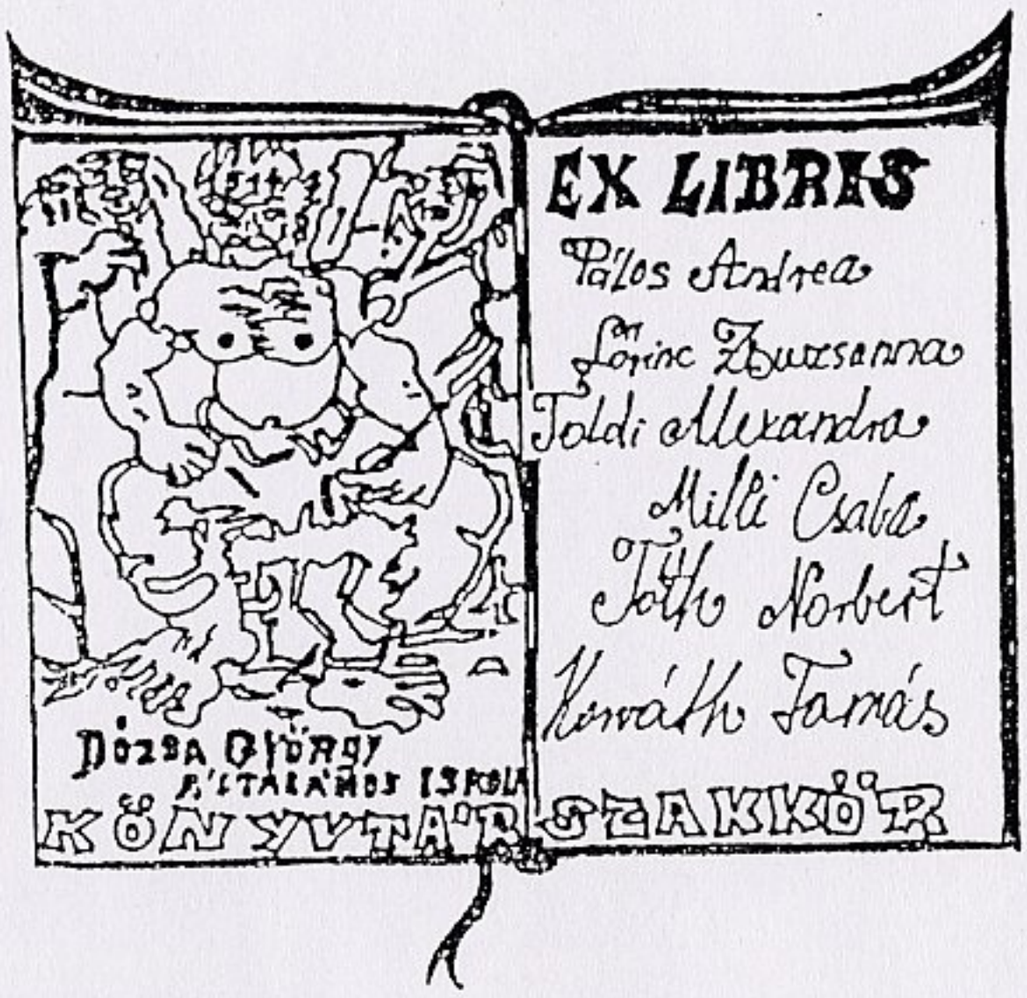

Dózsa György Általános Iskola
Zalaegerszeg

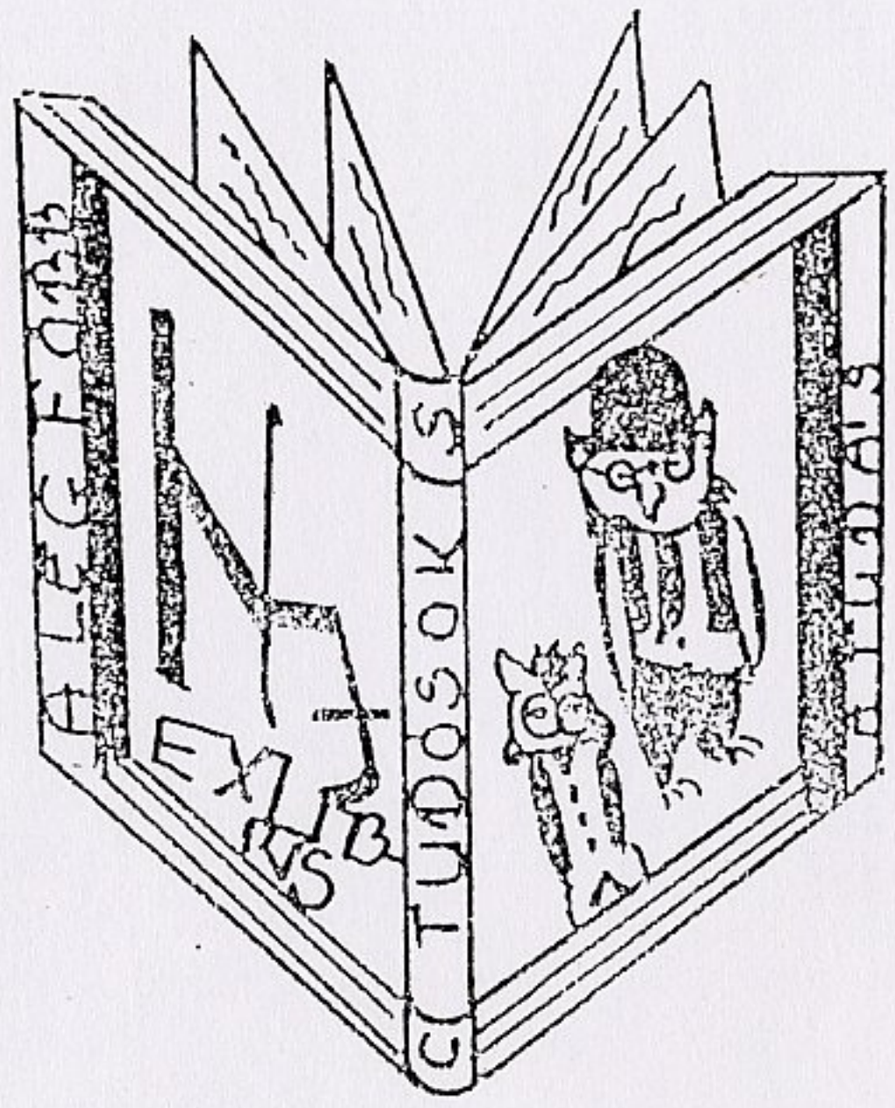

Dr. Hamburger Jenő Általános Iskola
Zsebenci Klopédiák, Zalaegerszeg

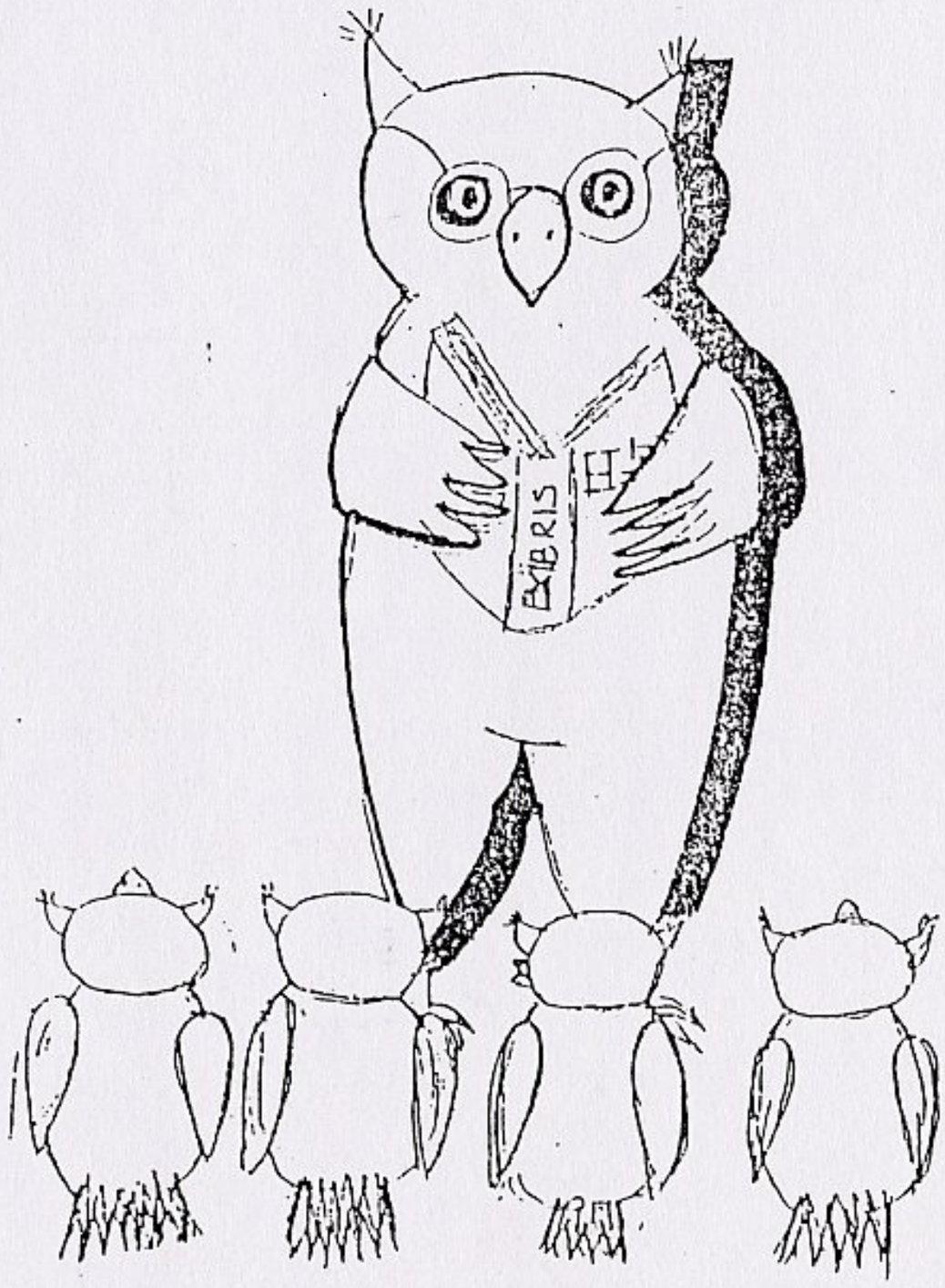

Dr. Hamburger Jenő Általános Iskola
"Professzorok", Zalaegerszeg

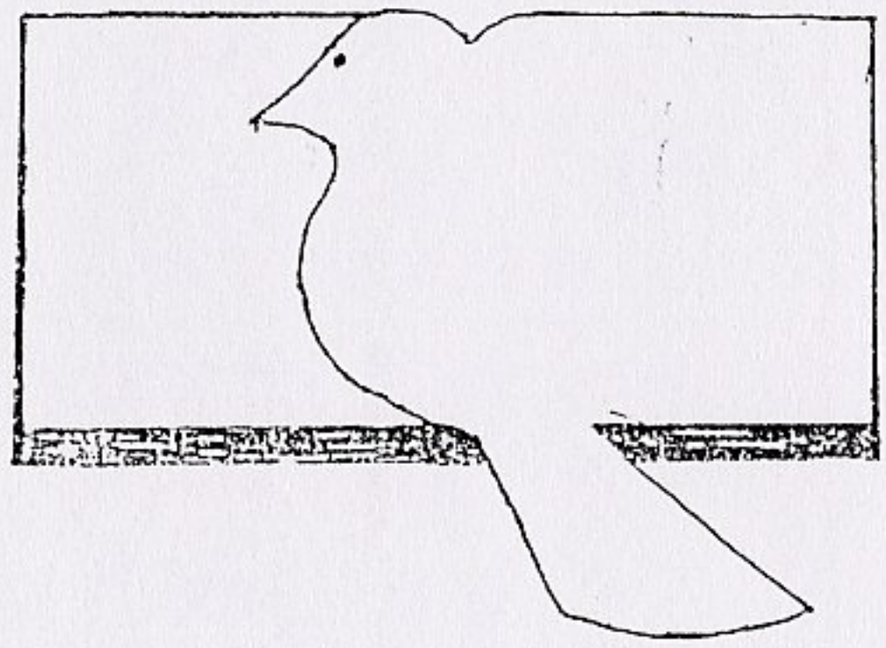

Általános Iskola
Gyenesdiás

Dr. Hamburger Jenő Általános Iskola
"Professzorok", Zalaegerszeg

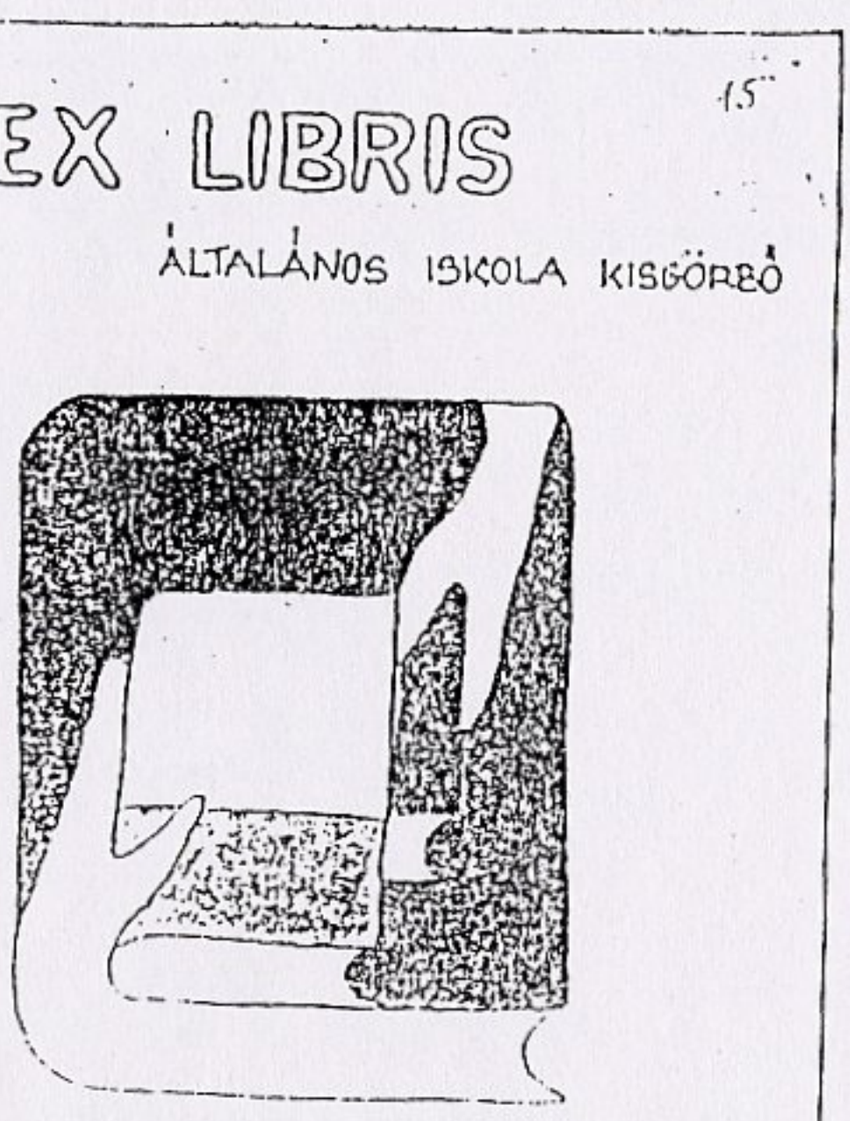

Általános Iskola
Kisgörbő

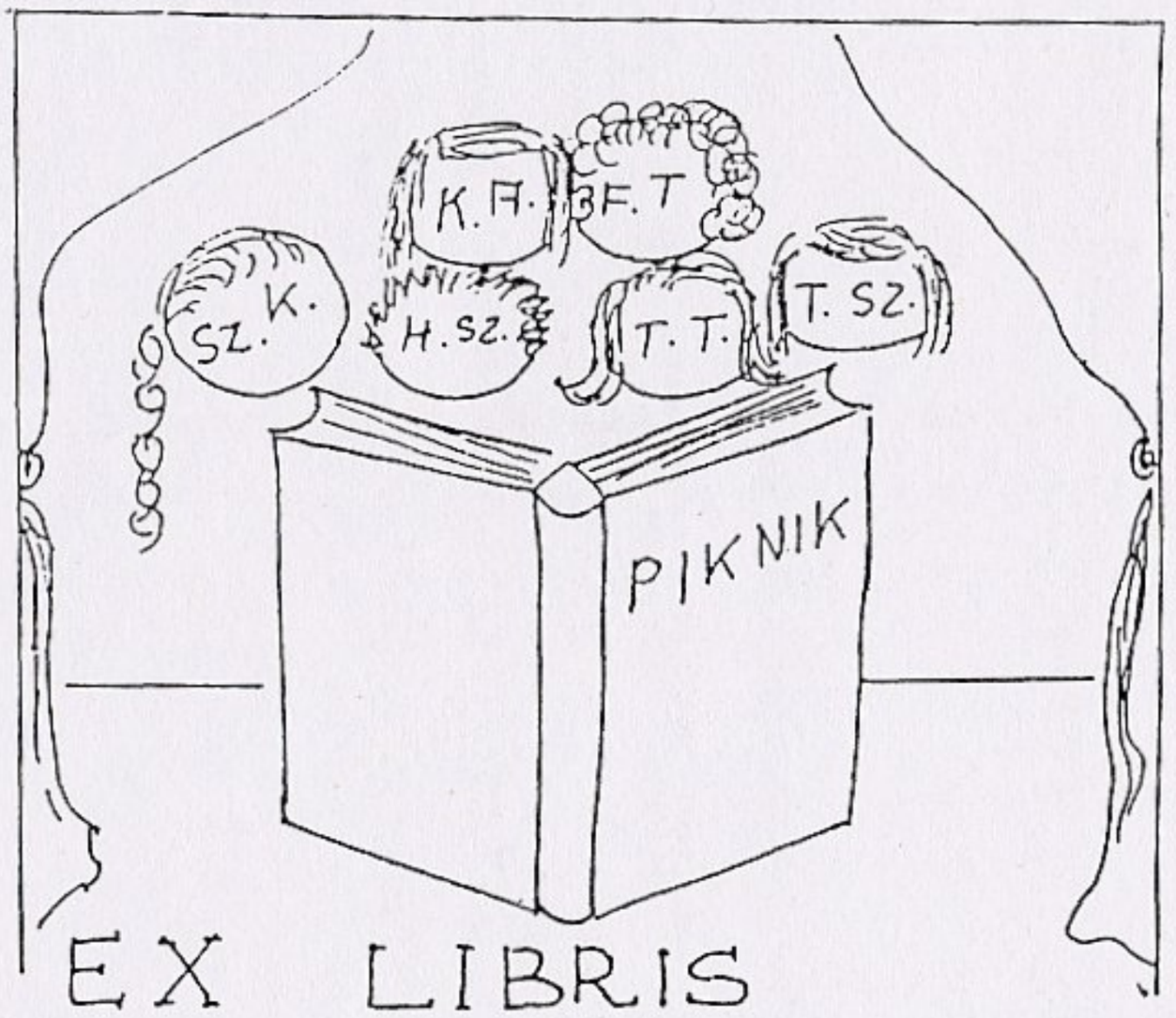

Általános Iskola
Zalaszentlászló

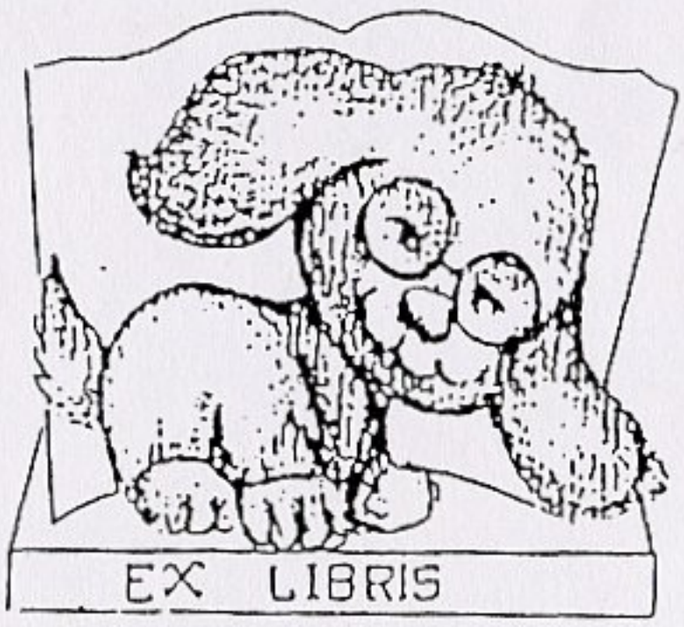

Általános Iskola
Mihályfa

1. forduló

A könyv- és könyvtárhasználati ismeretek játékos formában történő elsajátítása érdekében a következő rejtvényfüzetet kellett megoldaniuk a játékosoknak.

A KÖNYVTÁR REJTELMEI

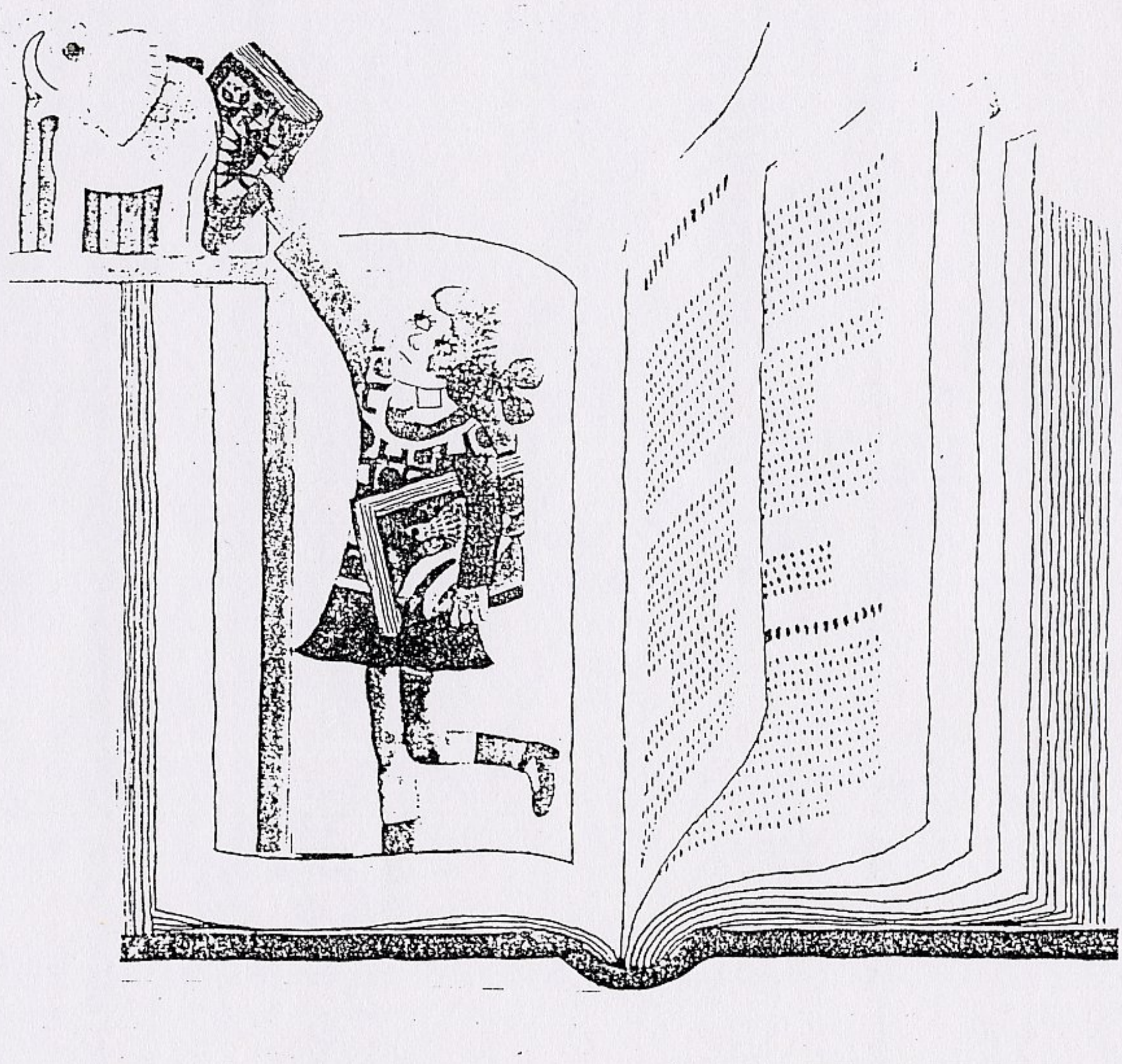

Rejtvényfüzet 5-8.

osztályosoknak

A KÖNYVTÁR REJTELMEI
Könyvtárhasználati rejtvények
5-8. osztályosoknak

1. feladat

A könyvtárban való tájékozódáshoz, egy könyv megkereséséhez ismernünk kell a könyv legjellemzőbb adatait. Mindezeket tartalmazzák a katalóguscédulák, a könyvben megtalálható könyvkártyák (kölcsönzőkártyák) is.

A képen egy katalóguscédulát láttok. Húzzátok alá és nevezzétek meg a könyv két legfontosabb adatát!

D 41 750049

DÉKÁNY András (1903)

A fekete herceg. [Ifjúsági] regény. (3. kiad.) Bp. 1974, Móra Kiadó. 364, [4] l. 20 cm. 17,50 —,— Ft

Előzménye: Kossuth Lajos tengerésze. Folytatása: Mexikói legények.

Monostory Balázs

894.511(024.7)—31 Dékány
656.61(091)„187/189"(0:894.511—31)
629.123(091)„187/189"(0:894.511—31)

ISBN 963 11 0194 0

A B ⊙

....

(2 pont)

a) Egészítsétek ki a legfontosabb hiányzó adatokat!

....
Nagy Franciska
....
.....
Koltay Gábor

A fantasztikus nagynéni
.....
Az aranybányák titka
Ki mondta? Miért mondta?
.....

(5 pont)

b) Kössétek össze a megfelelő címet az író nevével!

Koncsek László	*Tatár a Göncölszekéren*
Baktai Patrícia	*Soproni farsang*
Kiss Dénes	*Beszélő tárgyak*
Komjáthy István	*Kleopátra a gitárban*
Zdenek, Adla	*Mondák könyve*

(5 pont)

2. feladat

Fontos, hogy rendszeresen tájékozódjatok a megjelenő gyermekkönyvekről. A következő játékos feladatunkból megtudhatjátok a tájékozódás néhány forrását.

A polip karjaiba rejtettük a megfejtést. Egészítsétek ki a hiányzó betűkkel! A polip szabadon hagyott csápjaira írjatok általatok ismert tájékozódási forrást!

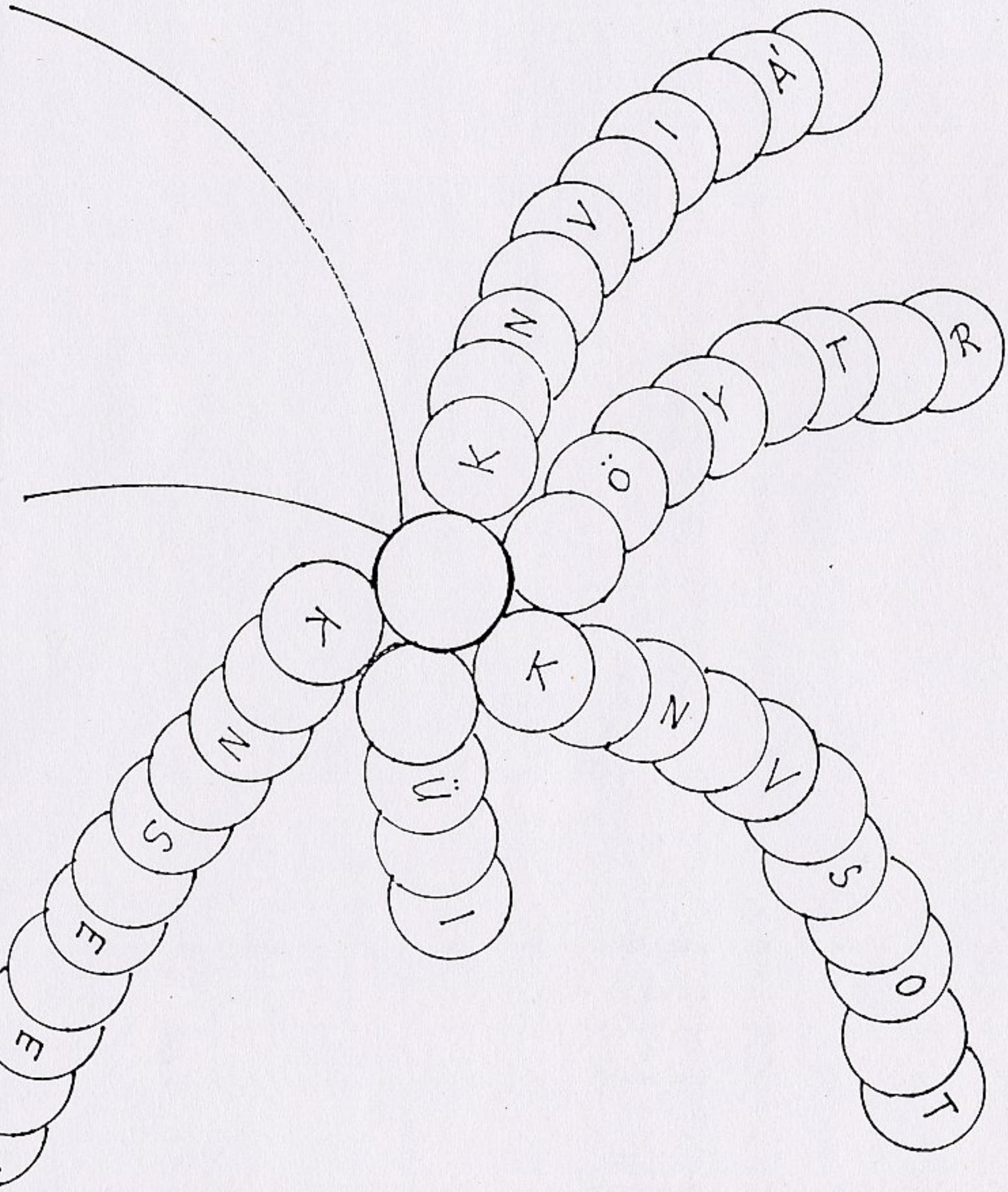

(7 pont)

3. feladat

Bizonyára nektek is van kedvenc könyvsorozatotok. Mi a Piknik könyvsorozatot ajánljuk elolvasásra. A sorozatokat hasonló témájú és formájú könyvek alkotják. A legtöbb sorozatnak jelzése, emblémája is van.

a) Az alábbiakban különböző sorozatok emblémáit látjátok. Nevezzétek meg az emblémák alapján a könyvsorozatokat!

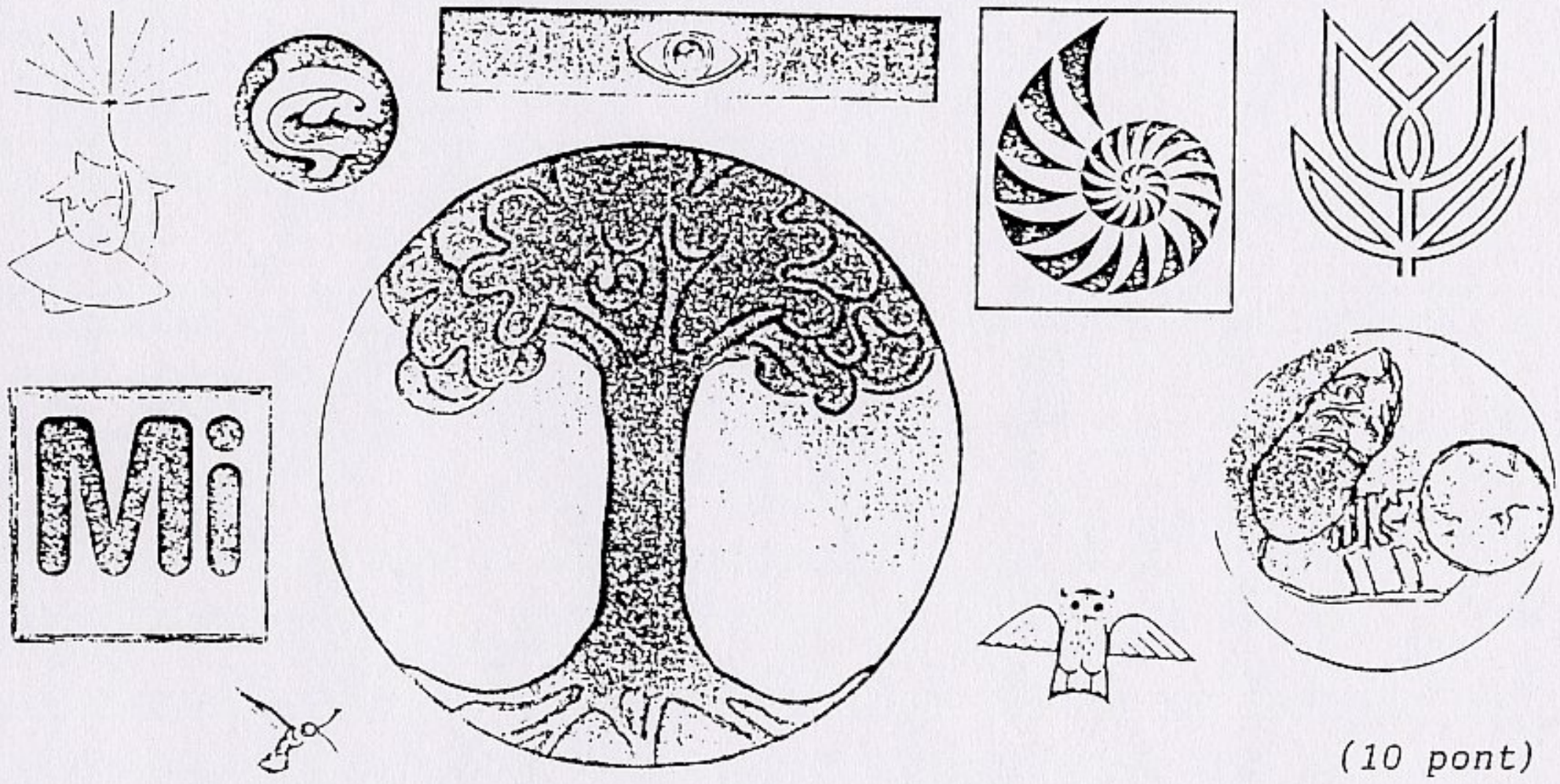

(10 pont)

b) A kiválasztott könyvsorozatba tartozó könyvcímek közé egy kakukktojás keveredett. Keressétek meg, melyik lesz az! Melyik könyvsorozatból válogattuk a többi könyvet?

Fehér Tibor: Aranyváros hercege
Achim Bröger: Pöttöm-Nagy Kázmér
Krystyna Boglar: Százlábúnak hívják
Kertész P. Balázs: Különös mendemondák Hallgatag Erikről
Padisák Mihály: Kanóc, az emberszelidítő

....

kakukktojás *sorozat*

(2 pont)

4. feladat

A könyvtárban található könyvek sokfélék, többféle szempontból csoportosíthatjuk őket (tartalom, méret stb.). Tartalmukat tekintve két nagy csoportot különböztetünk meg.

Ha a következő rejtvényt megfejtitek, megkapjátok a könyvek egyik nagy csoportját. Találjátok ki a másik nagy csoportot is!

1) *Így kell beszélnünk a könyvtárban, hogy ne zavarjuk olvasó társainkat.*
2) *A könyvtári ábécé utolsó betűje kiejtve.*
3) *A könyvek besorolása a könyvtárban e szerint történik.*
4) *Hozzá fordulhattok bármely kérdésetekkel a könyvtárban.*
5) *A könyvekben található ismeret idegen szóval.*
6) *Ilyen rendben sorakoznak a könyvtári könyvek a polcokon.*
7) *A könyvtári tagságotokat igazoló lap.*
8) *A könyvtárban több példányban is megtalálható könyvek összefoglaló neve.*
9) *Ilyen nyelvet is tanulhattok számítógép segítségével gyermekkönyvtárunkban.*

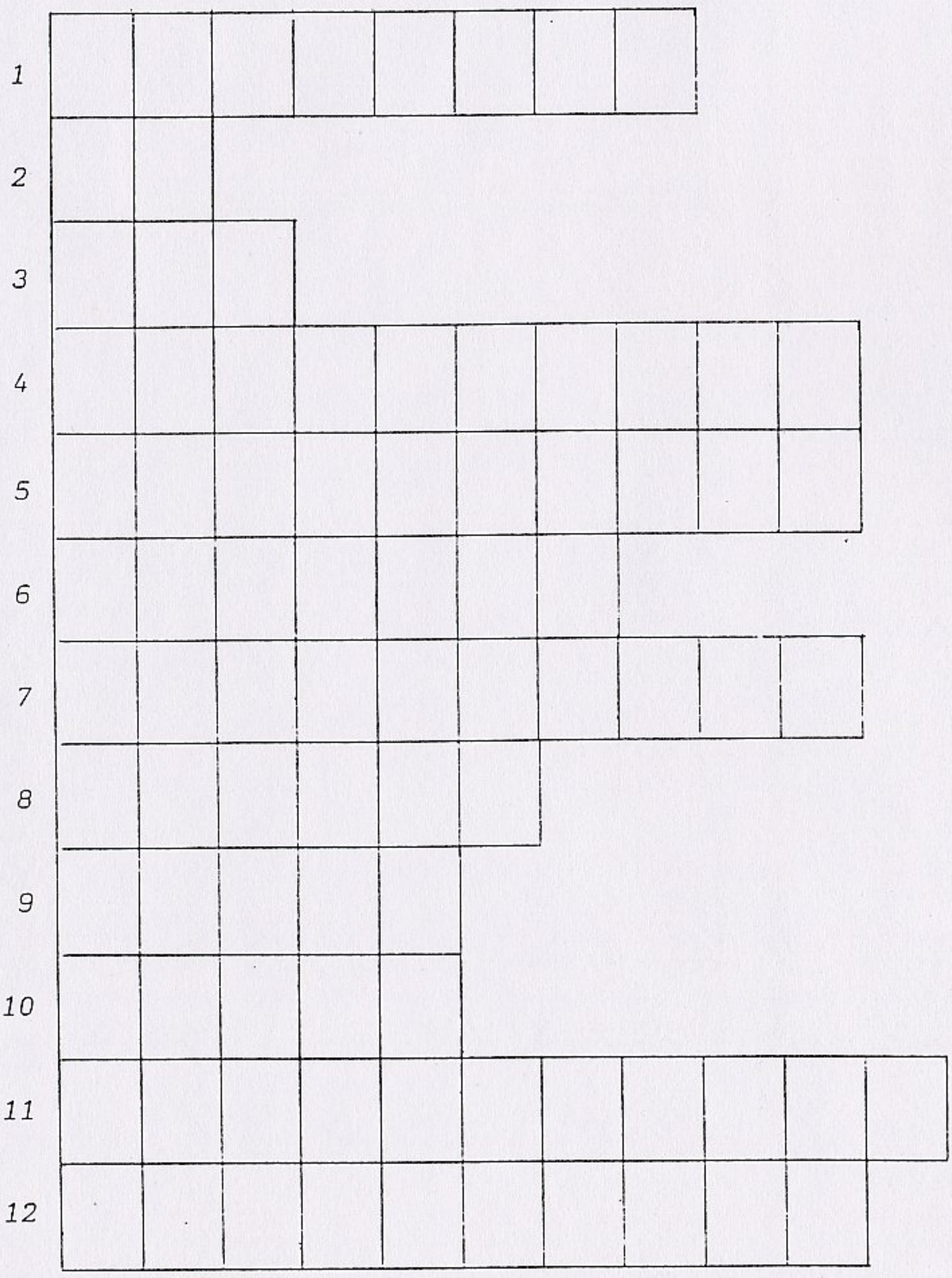

10) *A könyveken kívül ez a dokumentumfajta is megtalálható a legtöbb könyvtárban.*
11) *Ebben a helyiségben találhatók a kézikönyvek.*
12) *A 700-as szakjelű könyvek ide tartoznak.*

A könyvek két nagy csoportja:

....

(12 + 2 pont)

5. *feladat*

A kézikönyvtár a gyakran keresett, s ezért kiemelt művek gyűjteménye. Felmerülő kérdéseitekre a kézikönyvek adnak választ.

a) *A kézikönyvek 3 fő típusának meghatározását a Könyvtárosok kislexikona segítségével megadjuk. Nevezzétek meg a kézikönyvek három nagy csoportját!*

1) *Adattár, mely leginkább a részletkérdések iránt érdeklődők számára készül, mert külön címszavak alatt magyarázza a részfogalmakat.*

....

2) *Adattár, amely a fogalmakat .... . összefüggő csoportokban tárgyalja, s így alkalmas arra, hogy az egyes tudományágak és eredmények összefüggésére mutasson rá.*

... .

3) *A nyelv szókincsét vagy ennek egy részét tartalmazó, rendesen betűrendbe sorolt jegyzék.*

... .

(3 pont)

b) Készítsetek minilexikont a következő címszavak felhasználásával:

űrhajó	*számítógép*
kerékpár	*karate*
húsvét	*nemzet*
nemes	*könyvtár*
könyvtáros	*olvasó*

A szócikkeket néhány mondatban fogalmazzátok meg, rajzokkal is szemléltethetitek!

(10 pont)

6. feladat

A kézikönyvtárban megtalálhatók a gyűjteményes művek is, melyek több kisebb művet tartalmaznak különböző szerzőktől.

Ünnepi műsorok készítéséhez a következő gyűjteményes műveket (antológiákat) ajánljuk:

Jeles napjaink
Magyar ünnepek
Ünnepi csokor
Ünnepigéző
Ünnepsoroló

Állítsatok össze segítségükkel egy tavaszi ünnepre megemlékezést, műsort!

(10 pont)

7. feladat

A naprakész tájékozódás fontos eszközei a folyóiratok (heti, havi, negyedévi stb.).

Mi a Kincskereső című folyóiratot mutatjuk be nektek, mely irodalmi-művészeti-kulturális folyóirat 10-14 éveseknek. Értékes klaszszikus és modern szépirodalmi alkotásokat ad közre a havonta megjelenő lap. Rejtvényeket, folytatásos képregényt, anyanyelvi játékokat is tartalmaz. Más művészeti területekre is kitekint.

Fontosabb rovatai:

Nevető irodalomóra
Lángeszű mókamesterek
Szívhangok
Mi újság, suli újság?
Így írunk mi
A szerkesztő asztala
Édes anyanyelvünk
Testvérmúzsák
Rejtvényfejtők klubja
Nemzeti optimista hitvallás

Kérünk benneteket, szerkesszetek ti is egy illusztrált Kincskereső-számot a bemutatott minta alapján, iskolai élményeitek felhasználásával!

(20 pont)

8. feladat

A sok könyv együtt csak könyvhalmaz. A könyvtárakban meghatározott rendszer szerint sorakoznak a könyvek a polcokon. A könyvek rendjének alapja, a könyvtári ábécé nem tartalmazza a teljes magyar ábécé betűit.

a) A képen egy telefontárcsa látható, amely a teljes magyar ábécé betűit tartalmazza.

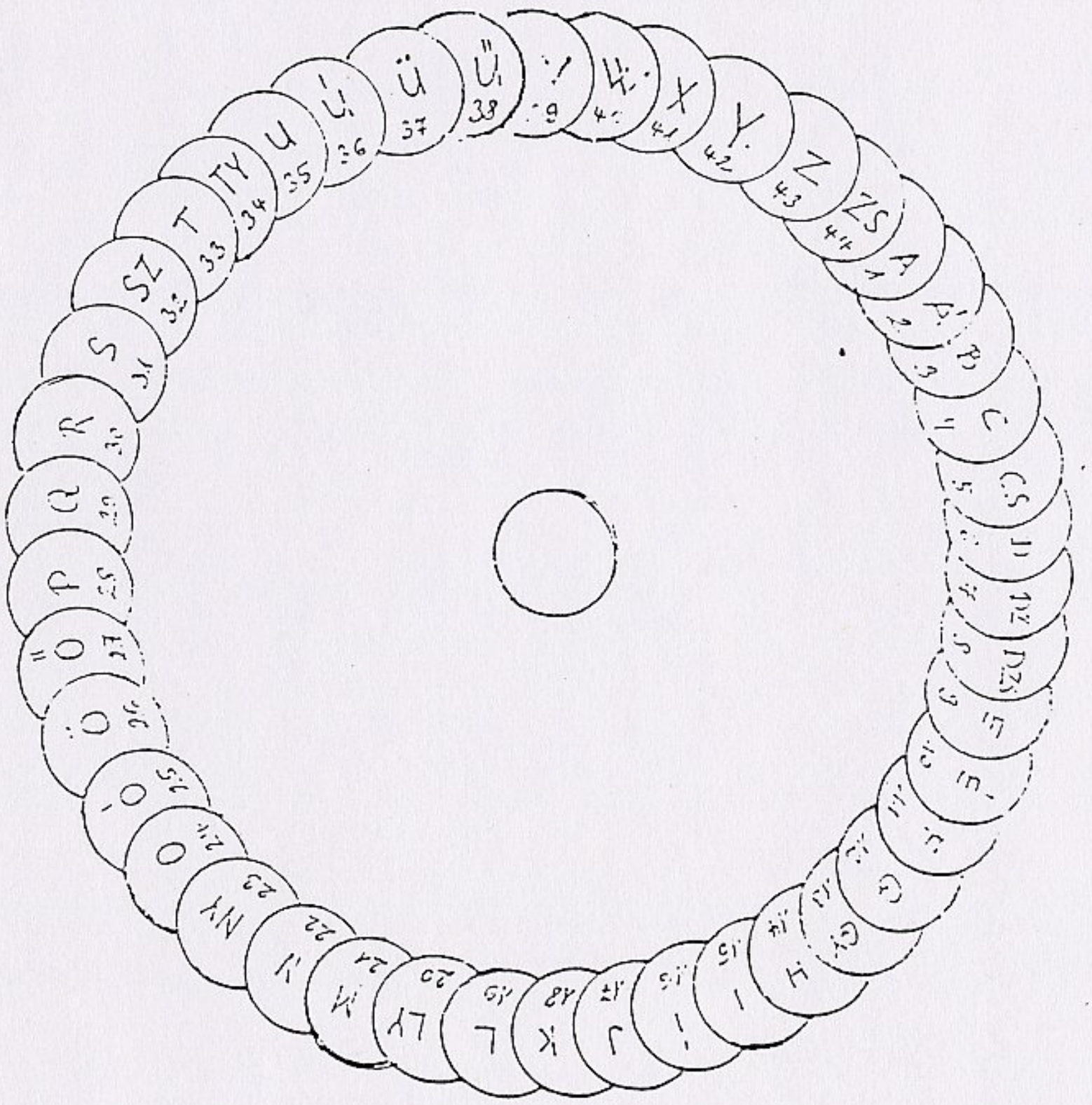

Mely számokat kellene tárcsáznotok ahhoz, hogy a könyvtári ábécében nem szereplő betűket hívjátok fel?

.....

(számonként 0,5 pont)

b) *Rendezzétek szoros betűrendbe a következő címeket!*

Úri kalap .. ..
Árvácska .. . .
A boldog ember .....
Aranykoporsó .....
A cinegekirály .....
Az aranyszőrű bárány .....
Pillangó .....
Légy jó mindhalálig .....
Válogatott elbeszélések .....
Az úr a tornácon .....

(5 pont)

9. *feladat*

A könyvtár állományát a katalógusok tárják fel. Segítségükkel könnyen eligazodhattok a könyvek világában; megtalálhatjátok a keresett művet.

a) *A katalógus meghatározásához az alábbi rajzon minden második betűt megadjuk. Mi a katalógus a megfejtés szerint?*

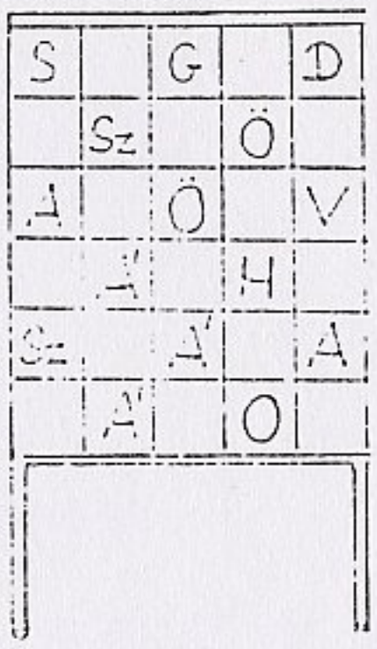

.....
.....
.....

(4 pont)

b) *Készítsétek el képzeletbeli írótársatok leendő könyvének katalóguscéduláját! Fontos, hogy a katalóguscédula tartalmazza a könyv legjellemzőbb adatait.*

(6 pont)

10. feladat

A "Barátunk a könyv" levelezős játék során három Piknik könyvet kell elolvasnotok februártól májusig. A Piknik könyvsorozatot a szerkesztő így mutatja be: "Ma élő, világhírű, külföldi írók fordulnak hozzátok a Piknik zsebkönyvsorozatban. Piknik — ahány ország, annyi csemege! Ma, amikor a tévé és a rádió egy-egy pillanatra közel hozza a Föld távoli tájait, talán szívesen időznétek olykor hosszasabban a különböző országok kamaszainak társaságában — még ha csak képzeletben is. Noha könyvbéli kortársaitok messze élnek, és különös helyzetekbe kerülnek a sokszor fura, néha hihetetlen történetek során, mégis ismerősnek találjátok majd azt, amit éreznek, gondolnak, tesznek."

Válasszatok ki a mellékelt ajánló jegyzékből egy művet, készítsetek róla könyvismertetést (1-2 oldal).

(10 pont)

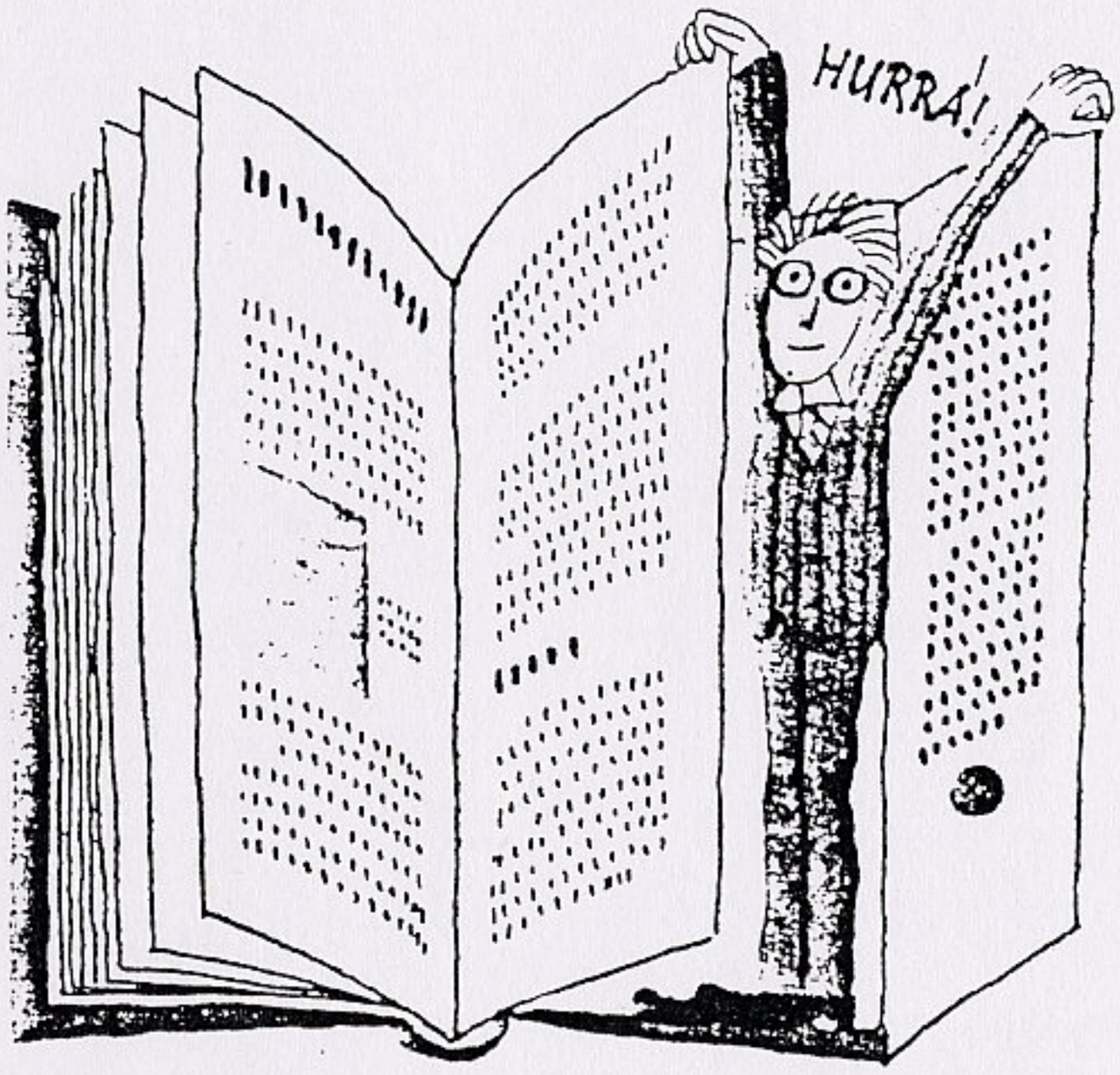

A "Barátunk a könyv" megyei levelezős játék ajánlott könyvei (Piknik könyvsorozat)

Boireau, Jacques: Sztrájk van, babám! (25.) - francia - x
Carpelan, Bo: Julius, a fej (23.) - finn
Chidolue, Dagmar: Toni, te drága (19.) - német
Dahl, Roald: Danny, a szupersrác (1.) - angol
Datta, Arup Kumar: Az orrszarvú-akció (22.) - indiai - x
Donovan, John: New Yorkban minden más (15.) - amerikai - x
Dubov, Nyikolaj: Miért rosszak az emberek? (8.) - orosz
Härtling, Peter: Öreg John szobát és eget meszel (24.) - német
Hofman, Branko: Ringo Star (7.) - jugoszláv
Horelova, Eliska: A boldogság neve Jónás (9.) - cseh
Iszkander, Fazil: Csik tudta, hol van a kutya elásva (26.) - orosz - x
Korudzsiev, Dimitar: Padláskaland (11.) - bolgár
Kozik, Christa: A bicegő angyal (4.) - német
Lindgren-Enskog, Barbro: Szigorúan bizalmas (20.) - svéd
Maskov, Vlagyimir: Miből lesz a csodagyerek? (3.) - orosz
Macutani, Mijoko: Levelek Tokióból (10.) - japán - x
Musierowicz, Malgorzata: A hazudozó (18.) - lengyel - x
Nöstlinger, Christine: Konzerv Konrad (2.) - osztrák
Nöstlinger, Christine: Punk, avagy a Hajmeresztő Hétfő (21.) - osztrák
Paterson, Katherine: Híd a túlvilágra (29.) - amerikai - x
Paterson, Katherine: A Nagy Gilly Hopkins (5.) - amerikai
Pludra, Benno: A kalóz szíve (31.) - német - x
Thorvall, Kerstin: Pótpapa (14.) - svéd
Townsend, Sue: A 13 és 3/4 éves Adrien Mole titkos naplója (16.) - angol - x
Townsend, Sue: Adrien Mole újabb kínszenvedései (13.) - angol - x
Ure, Jean: A videosztár (27.) - angol
Zseleznyikov, Vlagyimir: Bocsáss meg, madárijesztő! (16.) - orosz - x

A rejtvényfüzet megoldásai

1. feladat

Szerző, cím
a) Nemere István, Űrbicikli, Francisco Marins, Gyapai Gábor, István a király
b) Baktay Patricia: Beszélő tárgyak
Kiss Dénes: Tatár a Göncölszekéren
Komjáthy István: Mondák könyve
Koncsek László: Soproni farsang
Adla Zdenek: Kleopátra a gitárban

2. feladat

Kincskereső, könyvesbolt, könyvtár, Könyvvilág, Süni.

3. feladat

a) Barangoló, Delfin könyvek, Bölcs bagoly, Természetbúvárok könyvespolca, Ezerszínű Magyarország, Mit mesél a természet?, Kolibri könyvek, Piknik könyvek, Szemtanú, Mi micsoda
b) Krystyna Boglar: Százlábúnak hívják, Delfin könyvek

4. feladat

1. Suttogva. 2. Zé. 3. ABC. 4. Könyvtáros. 5. Információ. 6. Raktári. 7. Olvasójegy. 8. Duplum. 9. Angol. 10. Lemez. 11. Olvasóterem. 12. Művészetek.
Megfejtés: SZAKIRODALOM.
A másik csoport: SZÉPIRODALOM.

5. feladat

a) 1. Lexikon. 2. Enciklopédia. 3. Szótár
b) Általános Iskola, Teskánd

MINI
LEXIKON

OLVASÓ:

1) A könyvtár látogatója.

2) Az imák számára készített zsinórra fűzött golyószerű szemekből álló fűzér.

3) Ilyenek - jegy, - jel, - könyv, - kör

ŰRHAJÓ:

Néhány ember befogadására alkalmas, a világűrben való irányváltoztatásra szolgáló, segédrakétával ellátott, meghatározott úti céllal pályára állított mesterséges építést.

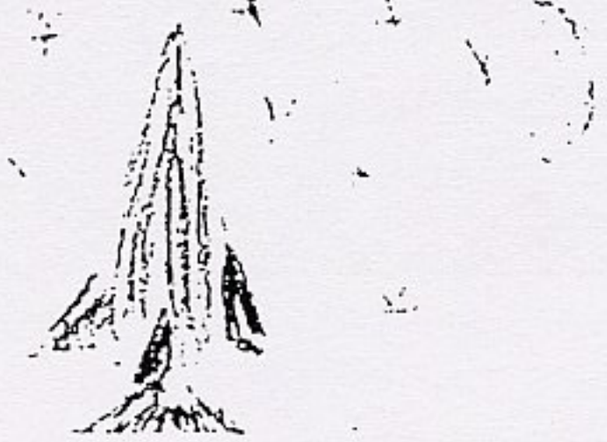

SZÁMÍTÓGÉP:

Hosszú számítási műveletek gyors elvégzésére, adatok tömegének feldolgozására való, mozgó alkatrészek nélküli elektronikus berendezés.

Szerkesztette: Kovács Eszter - Szabó János - Szekeres János
Készült: A Körzeti Általános Iskola kan.

Teskánd, 1993.

HÚSVÉT:

...t keresztények-nél Krisztus feltámadásának ünnepe.

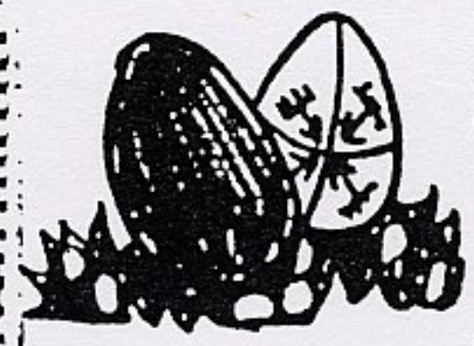

KARATE:

Japán sport, a tenyér élével asztagatott, ütésekkel vívott küzdősport.

KERÉKPÁR:

Fémvázon, egymás mögött levő két kerékből álló, pedállal és segédmotorral hajtott könnyű járműv...

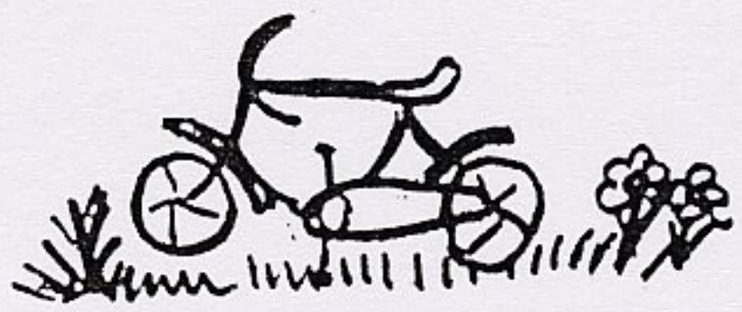

KÖNYVTÁR:

A könyvek olvasására (művelődésre, kutatásra, gyakorlati tájékozódásra) szánt és e célra alkalmassá tett gyűjteménye.

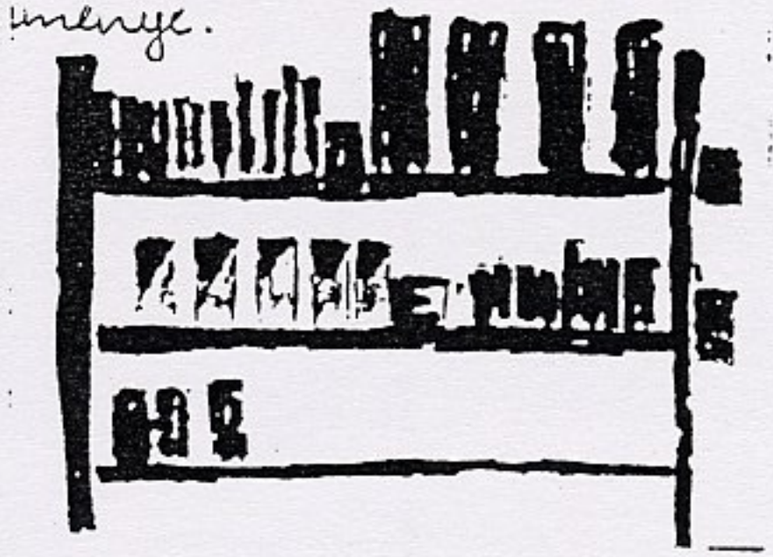

KÖNYVTÁROS:

① A könyvtáros a könyvtár használatában, a tájékozódásban segíti tudásával az olvasót. A könyvek feldolgozásával kapcsolatos adminisztrációt is elvégzi.

② Szakfolyóirat, a könyvtárosok módszertani lapja.

NEMES:

mn ① A feudalizmus kiváltságos osztályához tartozó.

② Erkölcsileg kiváló.

③ Sajátosan finom, értékes.

fn. A nemességhez tartozó személy.

NEMZET

Történelmileg kialakult tartós emberi közösség, amelyet közös nyelv, közös terület, gazdasági élet és kultúra tartanak össze.

6. feladat - egyéni megoldás (ünnepi műsor forgatókönyve)

I. Általános Iskola Búcsúszentlászló
"Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!"

II. Dózsa György Általános Iskola Zalaegerszeg
Húsvéti játék (verses összeállítás)

III. Dr. Hamburger Jenő Általános Iskola Zalaegerszeg (Professzorok)
Anyák napi köszöntő

Általános Iskola
Búcsúszentlászló

MARCIUS 15.
MŰSOR

"ESKÜSZÜNK,
ESKÜSZÜNK, HOGY RABOK TOVÁBB
NEM LESZÜNK!"

MÁRCIUS 15-I MŰSOR

Közös ének — HIMNUSZ.

Műsorvezető — 1848. március 15-én győzött a forradalom.

Versmondó — PETŐFI SÁNDOR 1848 (Részlet)

Ezernyolcszáznegyvennyolc, te csillag,
Te a népek hajnalcsillaga!...
Megviradt, fölébredett a föld, fut
A hajnaltól a nagy éjszaka.
Piros arccal
Jött e hajnal,
Piros arca vad sugára
Komor fényt vet a világra;
E pirulás: vér, harag és szégyen
A fölébredt nemzetek szemében.
- - - - - - - - - - - - - - - - - -
Nagy idők. Beteljesült az Írás
Jósolatja: egy nyáj, egy akol.
Egy vallás van a földön: szabadság!
Aki mást vall, rettentően lakol.
Régi szentek
Mind elestek,
Földúlt szobraik kövébül
Új dicső szentegyház épül,
A kék eget vesszük boltozatnak,
S oltárlámpa lészen benne a nap!

(Tűz, tűz, lobogó. Nemzeti ünnepeink. Bp. 1977. Móra Kiadó.)

Versmondó — PETŐFI SÁNDOR: DICSŐSÉGES NAGYURAK (Részlet)

Legyünk, nagyok, mint illik
Mihozzánk,
Hogy az Isten gyönyörkedve
Nézzen ránk,
S örömében mindenható
Kezével
Fejeinkre örök áldást
Tetézzen.

(Évkerülő. Szombathely. 1989. Esztergályos Jenő, Celldömölk.)

Műsorvezető — Most megjelenítünk egy-egy részletet a nap eseményeiből: március 15-én kitört a pesti forradalom.

Versmondó — PETŐFI SÁNDOR: FÖLTÁMADOTT A TENGER

1.

Föltámadott a tenger,
A népek tengere;

Ijesztve eget-földet,
Szilaj hullámokat vet
Rémítő ereje.

2.

Látjátok ezt a táncot?
Halljátok e zenét?
Akik még nem tudtátok,
Most megtanulhatjátok,
Hogyan mulat a nép.

3.

Reng és üvölt a tenger,
Hánykódnak a hajók,
Sűlyednek a pokolra,
Az árboc és vitorla
Megtörve, tépve lóg.

4.

Tombold ki, te özönvíz,
Tombold ki magadat,
Mutasd mélységes medred,
S dobáld a fellegekre,
Bőszült tajtékodat;

5.

Jegyezd vele az égre
Örök tanúságúl:
Habár fölül a gálya,
S alúl a víznek árja,
Azért a víz az úr!

(Petőfi Sándor összes költeményei. Bp. 1974. Szépirodalmi Könyvkiadó.)

Közös ének *HUSZÁRGYEREK*

1.

Huszárgyerek, huszárgyerek, szereti a táncot.
Az oldalán, az oldalán csörgeti a kardot.
Ha csörgeti, hadd csörgesse, pengjen sarkantyúja.
Kossuth Lajos verbunkja, a muzsikáltatója.

2.

Falu végén, falu végén szépen muzsikálnak.
Odahívnak engemet is magyar katonának.
Be is állok a verbunkba; ha már verbuválnak.
Elmegyek a pajtásaimmal vitéz regrutának.

(Magyar népdal)

Versmondó *GYULAI PÁL: HADNAGY URAM*

1.

'Hadnagy uram, hadnagy uram!'
"Mi bajod van, édes fiam!"
'Piros vér foly a mentére!'
"Ne bánd, csak az orrom vére."

2.

'Hadnagy uram, hadnagy uram!'
El ne essék itt az útban.

"Belebotlám egy nagy kőbe;
Szegezz szuronyt, s csak előre!"

3.

Megy a honvéd, áll a hadnagy,
Mély sebében összeroskad.
'Hadnagy uram, hadnagy uram!'
"Csak előre, édes fiam!"

(Jeles napjaink. Bp. 1992. Múzsák Közművelődési Kiadó.)

Műsorvezető *Petőfi Sándor és társai reggel 9 órakor a Pilvax kávéházból az egyetemre mentek, ahol az ifjúság csatlakozott hozzájuk.*

Versmondó *PETŐFI SÁNDOR: A MÁRCIUSI IFJAK (Részlet)*

1.

Szolgaságunk idejében
Minden ember csak beszélt,
Mi valánk a legelsők, kik
Tenni mertünk a honért!

2.

Mi emeltük föl először
A cselekvés zászlaját,
Mi riasztók föl zajunkkal
Nagy álmából a hazát!

3.

A földet, mely koporsó volt
S benn egy nemzet a halott,
Megillettük, és tizennégy
Miljom szív földobogott.

4.

Egy szóvá s egy érzelemmé
Olvadt össze a haza,
Az érzelem "lelkesülés",
A szó "szabadság" vala.

5.

Oh ez ritkaszép látvány volt,
S majd ha vénül a világ,
Elmondják az unokáknak
Ezt a kort a nagyapák.

6.

És mi becsben, hírben álltunk,
Míg tartott a küzdelem,
De becsünknek, de hírünknek
Vége lett nagy hirtelen.

- - - - - - - - - - - - - - - - -

7.

És ha újra tenni kell majd,
Akkor újra ott leszünk,
És magunknak bajt s tinektek
Koszorúkat szerezünk.

- - - - - - - - - - - - - - - - -

8.

Abban lelünk mi jutalmat,
Megnyugoszunk mi azon:
Bárkié is a dicsőség,
A hazáé a haszon!

(Jeles napjaink. Bp. 1992. Múzsák Közművelődési Kiadó.)

Műsorvezető *Részlet PETŐFI SÁNDOR NAPLÓJÁBÓL:*

Prózamondó *"Először az orvosokhoz mentünk. Szakadt az eső, amint az utcára léptünk, s ez egész késő estig tartott, de a lelkesedés olyan, mint a görögtűz: víz nem oltja el... majd... a mérnökökhöz, ezektől a jogászokhoz vonult a számban és lelkesedésben egyaránt percenként növekvő sereg..."*

(Petőfi Sándor. Bp. 1972. Móra Könyvkiadó.)

Műsorvezető *A márciusi fiatalok cenzúra nélkül kinyomtatták követeléseiket: a 12 pontot.*
Mit kíván a magyar nemzet?
(A "tömeg" elmondja a 12 pontot; minden szereplő mondja.)

Szereplők *Legyen béke, szabadság és egyetértés.*
1) Kívánjuk a sajtó szabadságát , cenzúra eltörlését.
2) Felelős minisztériumot Buda-Pesten.
3) Évenkénti országgyűlést Pesten.
4) Törvény előtti egyenlőséget polgári és vallási tekintetben.
5) Nemzeti őrsereg felállítása.
6) Közös teherviselés.
7) Úrbéri viszonyok megszüntetése.
8) Esküdtszék, képviselet, egyenlőség alapján.
9) Nemzeti bank létrehozása.
10) A katonaság esküdjék meg az alkotmányra, magyar katonáinkat ne vigyék külföldre, a külföldieket vigyék el tőlünk.
11) A politikai státusfoglyok szabadon bocsáttassanak.
12) Unió.
Egyenlőség, szabadság, testvériség!

(7. o. törvénelemkönyv. Bp. 1981. Tankönyvkiadó.)

Versmondó *VÖRÖSMARTY MIHÁLY: SZABAD SAJTÓ*

1.

Kelj föl rabágyad kőpárnáiról,
Beteg, megzsibbadt gondolat!
Kiálts föl érzés, mely nyögél
Elfojtott, vérző szív alatt!

2.

Oh jőjetek ki, láncra vert rabok,
Lássátok a boldog dicső napot,

S a honra, mely soká tűrt veletek,
Derűt, vigaszt és áldást hozzatok.
(Jeles napjaink. Bp 1992. Múzsák Közművelődési Kiadó.)

Közös ének ARANY JÁNOS: NEMZETŐR-DAL (Részlet)

1.

Süvegemen nemzetiszín rózsa,
Ajakamon édes babám csókja;
Ne félj, babám, nem megyek világra:
Nemzetemnek vagyok katonája

2

Nem kerestek engemet kötéllel;
Zászló alá magam csaptam én fel:
Szülőanyám, te szép Magyarország,
Hogyne lennék holtig igaz hozzád!
- - - - - - - - - - - - - - - - - -
Olyan marsra lábam se billentem,
Hogy azt bántsam, aki nem bánt engem:
De a szabadságért, ha egy íznyi,
Talpon állok mindhalálig víni.
(Jeles napjaink. Bp. 1992. Múzsák Közművelődési Kiadó.)

Közös ének KOSSUTH LAJOS AZT IZENTE...

1.

Kossuth Lajos azt izente,
Elfogyott a regimentje,
Ha még egyszer azt izeni,
Mindnyájunknak el kell menni.
: Éljen a magyar szabadság,
éljen a haza!:

2.

Esik eső karikára,
Kossuth Lajos kalapjára,
Valahány csepp esik rája
Annyi áldás szálljon rája!
: Éljen a magyar szabadság,
éljen a haza!:
(Népies dal)
(7. osztályos történelemkönyv. Bp. 1991. Tankönyvkiadó.)

Műsorvezető A Nemzeti Múzeum lépcsőjén felzendült a Nemzeti dal Petőfi Sándor ajkán.

Versmondó PETŐFI SÁNDOR: NEMZETI DAL

1.

Talpra magyar, hí a haza!
Itt az idő, most vagy soha!
Rabok legyünk, vagy szabadok?
Ez a kérdés, válasszatok! -

A magyarok istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

2.

Rabok voltunk mostanáig,
Kárhozottak ősapáink,
Kik szabadon éltek—haltak,
Szolgaföldben nem nyughatnak.
A magyarok istenére
Esküszünk...

3.

Sehonnai bitang ember,
Ki most, ha kell, halni nem mer,
Kinek drágább rongy élete,
Mint a haza becsülete.
A magyarok istenére
Esküszünk...

4.

Fényesebb a láncnál a kard,
Jobban ékesíti a kart,
És mi mégis láncot hordtunk!
Ide veled, régi kardunk!
A magyarok istenére
Esküszünk...

5.

A magyar név megint szép lesz,
Méltó, régi nagy híréhez;
Mit rákentek a századok,
Lemossuk a gyalázatot!
A magyarok istenére
Esküszünk...

6.

Hol sírjaink domborulnak,
Unokáink leborulnak,
És áldó imádság mellett
Mondják el szent neveinket.
A magyarok istenére
Esküszünk...

(Tűz, tűz, lobogó. Nemzeti ünnepeink. Bp. 1977. Móra Kiadó.)

Minden szereplő ismétli a refrént:
"Esküszünk,
Rabok tovább nem leszünk!"

Műsorvezető *A tömeg ezután a városháza elé vonult. A városi tanács vezetői aláírták a követeléseket. Megválasztották a forradalom pesti vezető szervét: a Közbátorsági Bizottmányt. Tagjai a márciusi fiatalok és megyei, városi vezetők lettek. Az erejére ébredt nép soraiból egyre többször hangzott fel a kiáltás: "Budára! Budára!... a helytartótanácshoz!... nyittassuk meg Táncsics börtö-*

nét!" És Táncsics Mihályt kiszabadították. A lelkes fiatalok örömujjongással vitték végig a városon.
Részlet: TÁNCSICS MIHÁLY NAPLÓJÁBÓL:

Prózamondó *"A népsokaság már börtönöm elé érkezett s megállapodott.*
A börtönöm ajtaja feltárult, és beléptek Nyáry Pál, Klauzál Gábor és mások is többen, de ezek élén kedves feleségem, ki e szavakat hangoztatva borult keblemre: 'Nincs többé cenzúra!' Én, a nagy meglepetésem miatt, hogy a feleségem is jelen van, nem bírtam szólani. Nem volt még a földön oly szónok, ki akkora jelentésű kevés szót intézett volna hallgatóihoz, mint amilyenek voltak azok, mikkel engem üdvözölt..."
(Tűz, tűz, lobogó. Bp. 1977. Móra Kiadó.)

Műsorvezető *A fegyveres összecsapás elmaradt. Tehát a magyar polgári forradalom vér nélkül győzött 1848. március 15-én.*
Részlet PETŐFI NAPLÓJÁBÓL:

Prózamondó *"Pest, 1848. március 15.*
Üdvez légy születésed napján, magyar szabadság!
Először is én üdvezellek, ki imádkoztam és
küzdöttem éretted, üdvezellek oly magas
örömmel, amilyen mély volt fájdalmam,
midőn nélkülöztünk tégedet!
Oh szabadságunk, édes kedves újszülött, légy
hosszúéletű e földön, élj addig, míg csak
él egy magyar, ha nemzetünk utolsó fia
meghal, borulj rá szemfedő gyanánt... s ha
előbb jön rád a halál, rántsd magaddal
sírodba az egész nemzetet, mert tovább élnie
nélküled gyalázat lesz, veled halnia pedig
dicsőség!"
(Petőfi Sándor. Bp. 1972. Móra Könyvkiadó.)

Közös ének *JUHÁSZ FERENC: HIMNUSZ-TÖREDÉK (Gitár kísérettel)*
Emeld föl fejedet
büszke nép!
Viselted a világ
szégyenét!
Emelkedj magasba
kis haza,
te az elnyomatás
iszonya!
Emeld föl szívedet
nemzetem:
lángoljon a világ-
egyetem!
(Tűz, tűz, lobogó. Bp. 1977. Móra Kiadó.)

Műsorvezető *Az 1848/49-es szabadságharcban minden magyarországi helységnek ott voltak a maga szülöttei: a honvédsereg katonái elsősorban, akik a legdrágábbat, az életüket tették kockára a magasztos célokért.*
Nem csak őket, múltunkat, de saját magunkat becsüljük meg akkor, ha számba vesszük és számon tartjuk neveiket.
Íme a búcsúszentlászlói hősök: ÉBERHARDT KÁROLY: honvédtábornok, CSERTÁN JÁNOS: huszárszázados, KERKÁPOLY MÓR: honvédhadnagy, PÁTER GASPARICH KILIT: honvédtiszt, tábori lelkész, búcsúszentlászlói szerzetes.
Közülük Kerkápoly Mór honvédhadnagy, felesége Sümeghy Mária és leányuk Magdolna, itt pihennek a búcsúszentlászlói temetőkápolna kriptájában.
A szabadságharcban nagyon sok cipész és szabó is részt vett Búcsúszentlászlóról. Feladatuk volt a hadsereg bakanccsal, ruhával való ellátása.
Hőseinket és tetteiket örökre szívünkbe zártuk.
NYUGODJANAK BÉKÉBEN!

Közös ének *EURÓPA KÖZEPÉN (Gitár kísérettel)*

1.

Európa közepén élt valahol egy nép, hol
felszántva a határ, hol végtelen az ég.
Nem kívánt mást, csak saját hazát, hol
övé a dal s a szó. Hol aranyból, sárból
születik majd tudós és álmodó.

2.

Európa közepén nincs többé haza, kerékbe
törte vágyaink, gyilkosok hada. Gyűrű
fogta a szegény magyart, folyt csak folyt
a vér. Vértanukról szól a dal, tán
nincsen más remény.
: Csak a költő ha visszatér, a költő ha
visszatér. Még a földön ember él, a költő
visszatér.:
: Hol ember él, hol ember fél, a költő
visszatér.
Hol magyar él, hol magyar fél, Petőfi
visszatér.:

3.

Európa közepén él egy büszke nép.
Kezében most fáklya, a szabadság tűze
ég. Mint életünk, lobog a fáklya. De
életünk halál. Sorsunk, hogy íródik
arra nincs szabály.
: Míg a földön ember él, a költő visszatér.
Hol zsarnok él, hol ember fél, a költő
visszatér, a költő visszatér, a költő visszatér.
Míg a földön ember él, a költő visszatér.:

(Kormorán együttes dala. A költő visszatér című rockoperából.)

Versmondó *JUHÁSZ GYULA: MÁRCIUS IDUSÁRA*

1.

Vannak napok, melyek nem szállnak el,
De az idők végéig megmaradnak,
Mint csillagok ragyognak boldogan,
S fényt szórnak minden születő tavasznak.
Valamikor szép tüzes napok voltak,
Most enyhe és derűs fénnyel ragyognak.
Ilyen nap volt az, melynek fordulója
Ibolyáit ma a szívünkbe szórja.

2.

Ó, akkor, egykor, ifjú Jókai
És lángoló Petőfi szava zengett,
Kokárda lengett, zászló lobogott;
A költő kérdett, és felelt a nemzet.
Ma nem tördel bilincset s börtönajtót
Lelkes tömeg, de munka dala harsog,
Szépség, igazság lassan megy előre,
Egy szebb, igazabb, boldogabb jövőbe.

3.

De azért lelkünk búsan visszanéz,
És emlékezve mámoros lesz tőled,
Tűnt március nagy napja, szép tavasz,
Mely fölráztad a szunnyadó erőket,
Mely új tavaszok napját égre hoztad,
Mely új remények ibolyáját fontad.
Ó nagy nap, szép nap, légy örökre áldott.
Hozz mindig új fényt, új dalt, új virágot!

(Jeles napjaink. Bp. 1992. Múzsák Közművelődési Kiadó.)

Közös ének *SZÓZAT.*

Dózsa György Általános Iskola
Zalaegerszeg

HÚSVÉTI JÁTÉK

(verses összeállítás)

Húsvéti játék

1. fiú *Mikor Jézus asztalhoz ül, már első szavával elárulja szeretetét: "Vágyva vágytam arra, hogy elfogyasszam veletek ezt a húsvéti vacsorát..." Az utolsó alkalom föl-menteni minden további "halogatás" alól; többé nincs miért "tűrtőztetnie" magát. Végre bevallhatja örök vágyakozását, hogy velünk lehessen. S hozzáteszi: "...mielőtt szenvedek". A kettő ugyanis egy. Minden szeretet tragikus; nincs szeretet tragédia nélkül. És istennek mégcsak választása sincs, hogy elfogadja a szeretetet, vagy elutasítsa a tragédiát, mivel ő maga a szeretet. Innét az alázatos, szinte bebocsátásért és elfogadásért könyörgő "intonálás", az egyedül lehetséges Isten szájából: "Vágyva vágytam arra, hogy elfogyasszam veletek ezt a húsvéti vacsorát..."*

1. leány *KOSZTOLÁNYI DEZSŐ: HÚSVÉT*

Már kék selyembe pompázik az
égbolt,
tócsákban fürdenek alant a fák,
a földön itt-ott van csak még
fehér folt,
a légen édes szellő szárnyal át.

Pöttön fiúcskáknak nagyhasú üvegbe
viszik a zavaros szagos vizet,
a lány piros tojást tesz el merengve,
a boltokat emberraj tölti meg.

S míg zúg a kedv s a víg kacaj
kitör,
megrészegül az illaton a föld,
s tavasz-ruhát kéjes mámorban
ölt —

Kelet felől egy sírnak mélyiből,
elrúgva a követ, fényes sebekkel
száll, száll magasba, föld az
isten — ember.

Zene (orgona).

2. fiú *"Ez az én testem, amelyet értetek adok." Az isteni szeretet, s ugyanakkor az ember "testi történetének" kielemezhetetlen mélységű és gazdagságú szavai ezek. Bennük egyszerre szólal meg az, aki éhes, és az aki enni ad. Aki búcsúzik, és aki örökre velünk marad ezentúl. Az, aki meghalt, és az aki legyőzte a halált. Nincs szöveg — még csak hasonló se —, melyben mélyebb*

és alapvetőbb ellentmondások váltak volna tiszta és egyszerű szeretetté: egyetlen és halhatatlan gesztussá.

2. leány *VASADI PÉTER: HARMADNAPON*
Engem mondhattok Pirkadatnak,
őt meg, mivel a gyökerek
szerelmét ismeri,
s tudja
színarany tenyerekkel
ki van bélelve minden
sírüreg, ő Oltalom.
Hold — gyertya — láng vagyunk.
Naphosszat vándoroltunk
kő-szemhéja s fekete
lábkörme között,
arcgödreit bejártuk,
elrendeztük a lepedőjét;
ráncaiban megrekedt,
mint könnyű por
fájdalmatok.
Szétágazik az éjben
a fényes suttogás.
Induljatok:
szíve harangtorony.

Zene (orgona).

3. fiú *Ma már a húsvét nemcsak a szenvedés és boldog öröm idő-szaka, hanem a nyúl által hozott ajándékok ideje is. Szülők, nagyszülők lepik meg a gyerekeket. Íme a mi meglepetésünk:*

4 fiú és 4 leány *ZELK ZOLTÁN: A HÁROM NYÚL*
Egyszer régen, nagyon régen
zúgó erdő közepében,
fiú *három nyulak összegyűltek,*
selyemfűre települtek,
ottan ültek sokáig,
talán csak egy fél óráig,
amikor felkerekedtek,
hogy már végre hazamennek,
egy szarka felettük szállott,
s fölkiáltott: Mit csináltok?
Mit csináltok három nyulak?
Úgy ültök ott, mint az urak..."

leány *— Úgy, úgy bizony, mint az urak! —*
felelték a három nyulak.
— Ezután már urak leszünk,
ebédre róka húst eszünk,
Nem fogjuk az időt lopni,
most indulunk rókát fogni!
Csacsi szarka nem elhitte?

Röpült is már, a hírt vitte,
s buta róka is elhitte.
De hát hogyne hitte volna
akármilyen ravasz róka,
mert a szarka így kiáltott:
Egy jegenye fölött szállok,
mikor lenézek a földre,
három nyulak ülnek körbe
összebújva tanácskoznak...
Jaj mekkora nyulak voltak!
Jaj mekkora fejük, szájuk,
a medve egér hozzájuk!
Hát még miről beszélgettek?
Hogy eztán csak rókát esznek..."

fiú

Ennek fele se móka!
Szedte is lábát a róka.
Futott ki az erdőszélre,
csak mielőbb odaérne!
Hát amint ott futott szaladt
szembe vele farkas haladt:
— Szaladj te is komám farkas,
Jaj mit láttam ide hallgass!
Az erdő közepén jártam,
most is borsózik a hátam,
sosem láttam ilyen szörnyet,
ottan ültek három szörnyek!
Három nyúl volt, és akkora,
fél méter volt egy foga!
Hát még miről beszélgettek?
Hogy eztán csak farkast esznek...

leány

No hiszen egyéb se kellett,
a farkas is futni kezdett,
a rókával versenyt futott,
majdnem az orrára bukott!
Addig futott, míg szembe
nem jött vele egy nagy medve:
a medve így szólongatta:
"Hová szaladsz, farkas koma?"
— Medve komám, ne is kérdjed,
szaladj, ha kedves az élted!
Erdő közepében jártam,
jaj, mit láttam,
jaj, mit láttam!
Három nyulak ottan ültek,
éppen ebédre készültek.
Akkora volt foguk, szájuk,
kis egérke vagy hozzájuk!
Hát még, miről beszélgettek?
Hogy eztán csak medvét esznek!

fiú

Egyébre se volt már kedve,
szaladni kezdett a medve,
Elöl róka, hátul medve,
közbül a farkas lihegve.
Így szaladtak erdőszélre,
szomszéd erdő közepébe.
Szaporán szedték a lábuk
szellő se érjen utánuk...

leány

Amíg futottak lihegve,
egy vadász jött velük szembe.
Nézi is őket nevetve:
együtt szalad róka, medve...
"No hiszen csak ne nevessél,
vigyázz nehogy bajba essél!
Szaladj inkább te is erre!" —
kiáltott rája a medve.
"Az erdőben három szörnyek,
puska sem öli meg őket.
Három nyulak, de akkorák,
nem láttál még ilyen csodát!"

fiú

Szedte lábát a vadász is,
Eldobta a puskáját is.
Ijedtében megfogadta,
most az egyszer érjen haza,
csak ne falják föl a szörnyek,
sohase vadászik többet...

leány

Ezalatt a nyusziházban,
fűszálakból vetett ágyban
három nyuszi aludt szépen
összebújva békességben...

Zene.

fiú

Öntözködésnek is mondják a húsvét hétfői locsolkodást. Mindenfelé nagy divat volt az 1900-as év első évtizedéig. Majd beleértve a felnőtteket is, kezdték elhagyni. Különösen az első világháború alatt fejlődött vissza, s a háború után sem nyerte vissza addigi színezetét és mértékét.
A gyerekek azonban nem hagytak fel a szokással. A locsolók minden esetben verset mondanak, s jutalmuk süti vagy a piros tojás.
(A fiúk most meglocsolják a lányokat.)

1. fiú

Ákom-bákom berkenye
szagos-húsvét reggele.
Leöntjük a virágot,
visszük már a kalácsot.

2. fiú

Húsvét másodnapján
az a kívánságom
e ház népire
ezer öröm, s annyi áldás szálljon.

3. fiú

E háznak kis kertjében
van egy rózsató.
Rózsáskertbe nevelje
a jó Teremtő.
Vizet öntök a fejére,
az Istentől azt kérem,
piros tojás a bérem.

4. fiú

Eljöttem hozzátok piros tojást
szedni
adjatok lányok, ha akartok adni.
Öntök asszonyt, embert kedves
leányával
várok piros tojást, de azt is a
párjával.

5. fiú

Hol kitérek, hol betérek,
mindenütt egy tojást kérek.
Ha nem adnak visszatérek,
nagymamától kettőt kérek.

6. fiú

Szépen kérem az apját,
de még jobban az anyját,
adja ki a lányát,
hadd locsoljam a haját,
mint a pünkösdi rózsát.

7. fiú

Ajtó mögött állok,
piros tojást várok.
Ha nem adnak párjával,
elszökök a lányával.

8. fiú

Én kis kertészlegény vagyok,
virágokat locsolgatok.
A minap, hogy erre jártam,
egy szép rózsafát találtam.
Ki akart száradni,
szabad-e locsolni?
(A többiek a nézőket locsolják.)

Zene.

Dr. Hamburger Jenõ Általános Iskola
Zalaegerszeg

ANYÁK NAPJA

Anyák napja – (kamaszhangra)

"A szeretet nem ad egyebet, mint önmagát, és nem vesz el semmit, csupán önmagából. A szeretet nem birtokol, és nem birtokolható. Mert a szeretetnek elég a szeretet." (Gibran: A próféta)

Hanglemezről: Ratkó József megzenésített verse, a Zsoltár, Vikidál Gyula előadásában.

Az anyák halhatatlanok.
Csak testet, arcot, alakot
váltanak; egyetlen halott
nincs közülük; fiatalok,
mint az idő. Újra születnek
minden gyerekkel; megöletnek
minden halottal – harmadnapra
föltámadnak, mire virradna.

(Mindenki énekli az utolsó részt.)

Adassék nekik gyönyörűség,
szerelmükért örökös hűség,
s adassék könny is, hogy kibírják
a világ összegyűjtött kínját.

"Az anyák halhatatlanok." Ők a szeretet kiapadhatatlan forrásai. Az éretlen szeretet azt mondja: Szeretlek, mert szükségem van rád. Az anyai szeretet azt mondja: Szükségem van rád, mert szeretlek.

Zene: Haydn: Szerenád.

TAGORE: A NÖVŐ HOLD
Miután a gyermek megszületett, számára az anya a meleg, az anya az élelem, az anya a biztonság jóleső állapota. "Honnan jöttem? Hol találtak rám? – kérdezte anyjától a kicsi. Félig nevetve, félig sírva válaszolt az anya, és magához ölelte gyermekét: Szívem legrejtettebb kívánsága voltál, kisfiam. Már kislánykoromban ott láttalak a babáimban, minden játékomban téged kerestelek. Reménykedésemmel téged formáltalak, szeretetemmel téged alakítgattalak magamban egész életemben. Hosszú időkön át hajókáztál, kisfiam, az élet áradó folyamán, míg végül megérkeztél, és partra léptél az én szívemben. Ha a szemedbe nézek, úgy érzem, megértettem a titkot, a mindenségből jöttél, és az egyém vagy..."

Amikor nőttem és fejlődtem, tapasztaltam, hogy mikor eszem, anya mosolyog, hogy a karjába vesz, mikor sírok.

Tapasztaltam, hogy szeretnek engem. Szeretnek, mert anyám gyermeke vagyok. Szeretnek, mert védtelen vagyok. Szeretnek, mert szép vagyok, kedves vagyok. Szeretnek, mert VAGYOK.

KAPUI ÁGOTA: ANYÁCSKÁM SZEMÉBEN
Anyácskám szemében
én vagyok a nappal,
Nagyranyitott ablak
meleg sugarakkal.

Anyácskám kezében
vagyok nyíló virág,
keze melegében
tenyérnyi nagyvilág.

Anyácskám arcának
vagyok napja-holdja,
mosolygó derűje,
árnyékszedős gondja.

Anyácskám szemében
néha könny is vagyok,
rálehelek nyomban
helyén csillag ragyog.

A legtöbb gyerek számára nyolcéves koráig a szeretet kizárólag azt jelenti, hogy őt szeretik. Még nem szeret, hálásan és vidáman elfogadja, hogy szeretik. Aztán a gyermeknek először jut eszébe, hogy adjon valamit az anyjának: egy verset, egy rajzot, akármit. A szeretet átalakul abból, hogy szeretik, azzá, hogy szeret, szeretetet teremt.

CSORBA PIROSKA: PETI NAPLÓJÁBÓL
Ha megnövök, elveszem anyát feleségül.
A piros ruháját veszi fel,
abban a legszebb.
Adok neki virágot és egy igazi
tengerimalacot,
az esküvőnkön tejbegrizt eszünk,
és fagyit,
utána hazarollerezünk.
Ha szót fogad, apa is elkísérhet.
Jól fogunk élni,
anya majd mesélni fog,
én meg szelidítek neki egy vad oroszlánt.

Az anyai szeretet igazi próbaköve a növekvő gyermek szeretete. Mert a gyermeknek fel kell nőnie! Az anyai szeretet igazi lényege a gondoskodás a gyermek felnövéséről.

Anya és gyermeke eddig egyek voltak, most elkülönülnek. Mert a gyermeknek fel kell nőnie!

JANIKOVSZKY ÉVA: A LEMEZ KÉT OLDALA — HOGYAN KELL MEGNEVELNI A GYEREKET?

A lemez egyik oldala:

Előadja az anyuka, a jogos felindultságtól kissé emelt hangon, férjéhez intézve szavait, aki a Népsportot olvassa.

Azt szeretném csak tudni, Gyula, hogy te meddig tűröd ezt? Meddig tűröd, hogy ez a kölyök így beszéljen velem? Vagy talán most sem hallottad?

Hát te a füleden ülsz és sosem hallasz semmit? Nem hallottad, hogy mit mondott a drága fiacskád nekem, az édesanyjának, mielőtt bevágta az ajtót? Nahát én majd megmondom neked! Azt mondta, hogy unja a szövegemet, és szűnjek meg!

Hát mi vagyok én, kérdezlek, hogy velem egy tizenhárom éves taknyos így beszélhet? És tudod, hogy miért van ez? Mert te mindent ráhagysz! Mert tőled azt csinálhat, amit akar! Más apa már réges-rég móresre tanította volna a fiát, de te hagyod a füled mellett elmenni a pimaszságait, csak neked legyen meg a nyugalmad! Mert neked csak az fontos, hogy te békén olvashasd az újságot. És ezt a gyerek is látja! Látja, hogy velem ezt lehet csinálni, mert engem senki sem véd meg! Pártomat fogtad te valaha is? Megmondtad neki egyszer is, hogy egy gyereknek az édesanyját kell a legjobban szeretnie a világon? Megmondtad, megmondtad, hát láthatod az eredményét magad is. Hogy a te szövegedet is unta? És te persze ezt símán zsebrevágod! Mert az sem jut eszedbe, hogy ha a szép szóból nem ért, akkor másképp kell vele megértetni. Hogy a múlt héten se kapott zsebpénzt? Na, ne nevettesd ki magad, Gyula, mikor nagyon jól tudod, hogy a fiadnak negyvenhét fém tízforintosa van egy konzervdobozban, éppen tegnap számoltam meg, amikor moziba ment. Négyszázhetven forint! És te azzal akarod őt tisztességre nevelni, hogy egyszer, egyetlen egyszer nem kap tőled húsz forintot? Attól ő még nem tanulja meg, hogy egy gyereknek az édesanyja a legdrágább a világon! Hogy mitől tanulja meg? Hát megmondom neked, Gyula.

Én mindent megteszek, ami tőlem telik. De a fiaddal már nem bírok. Hát annyit csak elvárhatok tőled, hogy egyszer, egyetlen egyszer tedd le az újságot, és kelj föl abból a karosszékből, és menj ki a fiadhoz, és húzz be neki egy tisztességes pofont, hogy megemlegesse. Hát végül is te vagy az apja!

A lemez másik oldala:

Előadja a megértő, együttérző anyuka, a heverőn hason fekve duzzogó fiának, néhány perccel azután, hogy férje

teljesítette kívánságát és végre adott egy pofont a gyereknek.

Gyuszikám! Gyuszkómuszkó! Kisfiam, én vagyok itt, nyucika. Emlékszel, hogy kiskorodban mindig Gyuszkómuszkónak hívtalak, te meg azt mondtad nekem, hogy nyucika? Édes kis bogaram! Hát csak nem haragszol a te nyucikádra?
Hiszen tudod, hogy a te nyucikád téged szeret a világon a legjobban. Te vagy az ő kisfia. Mert akármilyen nagyra nőtt ez a fiú, nyucikának mindig az ő kis Gyuszkómuszkója marad. És ha téged bánt valami, az nekem sokkal jobban fáj, mint neked. Ugye tudod?
No, mondd el szépen, hogy mi a baj, ejnye, egy ilyen nagy fiú, és úgy duzzog itt, mint egy kisgyerek! Jól van no, ha nem is mondod, tudom én, hogy az a csúnya, rossz apu az oka. Mert azt hiszi, hogy egy tizenhárom éves nagyfiút csak úgy meg lehet pofozni! No, bújj ide nyucikához, hadd vigasztaljon meg. Ne vedd a szívedre, Gyuszkómuszkó. Nem rossz ember a te apád, csak hát ideges. Mindjárt dühbe gurul, aztán nem gondolkozik, könynyen eljár a keze. Pedig szeret ám ő téged a maga módján. Csak idege nincs, meg türelme, hogy meghallgassa a véleményedet, sose volt, hiszen te is tudod, hogy milyen ideges, nem csak veled, velem is, sajnos, ő már ilyen.
Azt hiszi, hogy egy pofonnal el lehet bármit is intézni. De mi tudjuk, Gyuszkómuszkó, hogy ez nem így van! No, nézz már ide, csak a szemed sarkából, így ni, nézd, ide tettem két szép fém tízest, a postán kaptam, nézd, hogy ragyognak, mindjárt arra gondoltam, hogy mennyire fog ennek örülni az én nagyfiam! Ugye, hogy nyucika mindig meg tud téged vigasztalni, nincs már semmi baj! Gyere, kelj föl, csinálok neked egy kis madártejet!

VIRTANEN: LEVÉL ANYUNAK
Anyu, figyelj! Ez a levél nem bocsánatkérés,
mert tudom, hogy sose fogod
megbocsájtani nekem, amit tettem.
Csak cikis nekem látnom,
hogy miattam sírsz. Én is sírok,
de csak akkor, amikor nem vagyok a szemed előtt.
Most rémesnek érzem az egész életet.
Néha úgy gondolom, hogy
képtelen vagyok beilleszkedni ebbe a világba.
Ez az egész dolog olyan piszokul fáj nekem.
Mert én komolyan... de tényleg szeretlek
téged, ez bizti, és pont most
annyira kellenél is nekem.
Próbálj megérteni!
Figyelj! Én sem vagyok tökéletes.
Senki se az...

De sajnálom, és ez bizti...
Tudnál még valaha úgy szeretni
engem, mint azelőtt?

A felnövő gyermek iránti anyai szeretet, az a szeretet, amely nem akar semmit önmagának, talán a legnehezebben megvalósítható formája a szeretetnek, aminek az a próbája, hogy jó szívvel viseli el a különválást, és utána ugyanúgy szeret tovább.

KÜRENBERT LOVAG: SZÉP SÓLYMOCSKÁT NEVELTEM
Szép sólymocskát neveltem hosszú éveken át,
de mikor megszelídült, nem maradt itt tovább,
tollait aranyoztam, a szárnyát legkivált,
de ő magasba röppent és messze idegenbe szállt.

Azóta sokszor láttam karcsú sólymomat,
az ezüstzsinór a lábain maradt,
szárnyának tollain még rőt-arany fény remeg--..
Isten segítse össze az egyetértő szíveket!

Zene: Mozart: Varázsfuvola (Sarastró áriája)

GIBRAN: A PRÓFÉTA
Gyermekeitek nem a ti gyermekeitek.
Ők az Élet önmaga iránti vágyakozásának fiai és leányai.
Általatok érkeznek, de nem belőletek.
És bár véletek vannak, nem birtokaitok.

Adhattok nékik szeretetet, de gondolataitokat nem adhatjátok.
Mert nekik saját gondolataik vannak.
Testüknek adhattok otthont, de lelküknek nem.
Mert az ő lelkük a holnap házában lakik, ahová ti nem látogathattok el még álmaitokban sem.
Próbálhattok olyanná lenni, mint ők, de ne próbáljátok őket olyanná tenni, mint ti vagytok.
Mert az élet sem visszafelé nem halad, sem meg nem reked a tegnapban.
Ti vagytok az íj, melyről gyermekeitek eleven nyílként röppenek el.
Az íjász látja a célt a végtelenség útján, és ő feszít meg benneteket minden erejével, hogy nyilai sebesen és messzire szálljanak.
Legyen az íjász kezének hajlítása a ti örömetek forrása,
Mert Ő egyként szereti a repülő nyilat és az íjat, amely mozdulatlan.

7. feladat - egyéni megoldás (Kincskereső folyóirat)

I. Általános Iskola Búcsúszentlászló
II. Zrínyi Miklós Általános Iskola Nagykanizsa

1993. KÜLÖNSZÁM

KINCSKERESŐ

irodalmi folyóirat

Tallér Szilvia

Szalai Krisztina

Tamai Tímea

Kanta Adrienn

Foki Tünde

Hóbár Szilvia

TARTALOM:

KINCSES TEÁTRUM: Jézus születése (1.)

NEVETŐ IRODALOMÓRA (5.)

LÁNGESZŰ MÓKAMESTEREK (7.)

SZÍVHANGOK (9.)

MI ÚJSÁG, SULIÚJSÁG? Farsang (10.)

ÍGY ÍRUNK MI ... (12.)

A SZERKESZTŐ ASZTALA ... (14.)

ÉDES ANYANYELVÜNK (16.)

TESTVÉRMŰCSÁK (19.)

REJTVÉNYFEJTŐK KLUBJA (21.)

NEMZETI OPTIMISTA HITVALLÁS (23.)

Szerkesztik:

Bucsuszentlászlói Általános Iskola
tanulói

KINCSES TEATRUM

JÉZUS SZÜLETÉSE

karácsonyi játék

1.

Jézus születése

Nagy izgalommal készülődtünk a december 24-i előadásunkra, amelyet iskolánk igazgatója, Molnár Márton tanított be.

A próbákat először az iskola aulájában, majd a tervezett színpadon, a templomban tartottuk. Az iskola énekkara is kivette részét a hosszas, de eredménnyel járó munkából, mivel a műdarabban lévő énekeket ők szólaltatták meg. Két főpróbát tartottunk, a különbség csak annyi volt, hogy más volta hallgatóság. Nagy sikert arattunk, mely örömmel töltött el bennünket: De azért az egyes jelenetekbet tovább csiszoltuk, szépítettük. A jelmezeket kiegészítettük még a szükséges kellékekkel.

Elérkezett a várva várt nap: szenteste. A szereplők a jelmezekkel 22 órára érkeztek az Isten házába. A szülők nagy szeretettel segítettek a gyermekek öltöztetésében.

A főoltár két oldalán fenyőfa állt feldíszítve. A játszól is karácsonyi hangulatban pompázott.

Majd kezdetét vette az előadás: az angyalok seregének bevonulásával. Minden szereplő izgatottan ment fel a színpadra, a nézők nagy elragadtatással csodálták a falu tanulóinak műsorát, mely időben véget ért, hogy elkezdődhessen az éjféli mise.

A közönség és mi magunk is örökre szívünkbe zártuk e fényes nap eseményeit.

Szalai Krisztina

NEVETŐ IRODALOMÓRA

Iskolánkban történt német órán: gyakoroltuk a szavak kiejtését, ki mennyit tud a tanultakból.

Szóláncot alkottunk, úgy játszottunk: a szó utolsó betűjével kezdődjön az új szó. Pl: Lámpe - es ... Már egészen jól belejöttünk a játékba, csak a nevek elég gyorsan elfogytak. Az egyik tanuló a "bruder" szót mondta. Az utána következőnek nem jutott eszébe egy "r" betűs szó sem, kivéve a "rúska" (orosz nő, 2 évvel ezelőtt még az orosz volt a kötelező nyelv) Mindenki sokat nevetett rajta.

5.

Az egyik nyelvtanórán történt: Ekkor tanultuk az igék felszólító módját. Elemte nehezen mint mindenkinek. De aztán „belejöttünk", megtanultuk, megjegyeztük.

Na, és ha megtanultuk, jöhet a felelés!

– Fiam, mondd meg, mi a vadászik ige felszólító módja! –

Ez tanuló persze nem tanult, és nem is tudta mit kellene neki mondania.

Egyszer csak „kigyúlt a kis lámpa" az agyában és rávágta népiesen:

– Lüdd agyon! –

Ez egész osztály pukkadozott a nevetéstől.

Fábián Szilvia

52

6.

LÁNGESZŰ MÓKAMESTEREK

A becsületes elvesztő

Dumas-tól valaki megkérdezte, mit tenne, ha találna 100 000 frankot.
A regényíró rendíthetetlen komolysággal felelte:
- Tízezer frank jutalmat küldenék a becsületes elvesztő-nek.

Egy kis adósság

Balzacnak rengeteg volt az adóssága.
-Nem is értem - mondta az írónak egyik barátja -, egyáltalán hogy merre az utcára lépni?

Hiszen minden pillanatban ütközhetsz valamelyik hitelezőbe!
Balzac közelebb hajolt barátjához és megsúgta:
- Ki van zárva.
- Miért lenne kizárva? Hiszen tele van velük a város!
Balzac elmosolyodott és büszkén felelte:
- Az igaz. De én kocsin járok, ők pedig gyalog.

Kanta Adrienn

SZÍVHANGOK

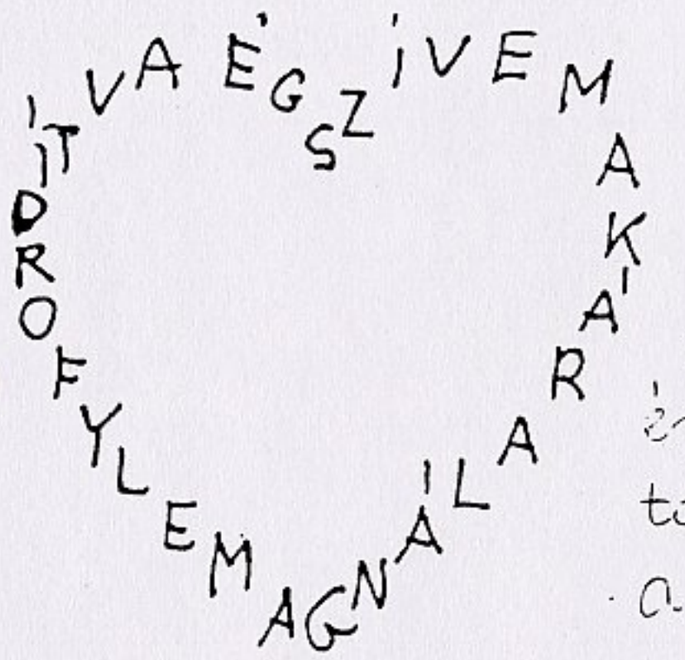

„Keringő" jeligére: Úgy érzed kipirulnak, ha táncolsz? Nem tetszik a barátaidnak de, te szeretnéd, ha menne a dolog? Plánc, ha tetszik neked egy lány, aki tudná értékelni, ha felkérnéd?
Hát, sajnos egy papíron nem tudok ismeretséget adni. Ez „nevetőkkel" meg is fogalmozz, szerintem ők sem tudnak jobban táncolni, mint te. Sok közben lehet beszélgetni, így jobban megismered őt, és lehet, hogy nem is érdekli hogyan táncolsz. Ha rokonszenvesnek találsz a partnered, akkor ugyt nyugodtan, és szerintem megkönnyíted a találkozást. Csak a siker ne lep! Még egy tanács: „Gyakorlás a tudás anyja!"

Tóth Szilvia

9.

MI ÚJSÁG, SULIÚJSÁG?

Farsang

Iskolánkban minden évben megrendezik a farsangi mulatságot.
Az idén februárban ez alkalomból szintén rophattuk a táncot.

Scham,- kicsik-nagyok egyaránt-felöltöztek jelmezbe. E különleges öltözékekben vonultak fel a versenyzők a zsüri előtt. Minden „jelmez" hatalmas tapsot kapott a közönségtől.
Volt ott pingvin, Pirinka és a farkas, teknős, macska, cigány, kacsa, varázsló, kukac stb.... Ezt jelmezeket a gyerekek és szüleik együtt tervezték és készítették el.
Ebben az évben a főnix egy finom csokitorta volt, amit éppen egy „macska edny" nyert meg.
Még különféle nyereményeket vártak gazdára: festékek, színesek, stb...

a farsangi felvonulást díszítő kisvetic. Lehetett ijesztő, szomorúcsot választani, amit a 8. osztályos lányok árultak. Tombola is volt, de még milyen nyeremény-jekkel! Ez főnix egy ízletes gyümölcstorta volt.
Nekem nagyon tetszett a „buli", jól éreztem magamat.

Fóki Tünde

IGY IRUNK MI

Az Bucsuszentlászlói Általános Iskola 8. osztályos tanulói a Deák Ferenc Megyei Könyvtár által meghirdetett fogalmazásversenyen vettünk részt. Az cím volt: Állmaim világa.

Osztálytársaim: Kanta Adrienn, Faller Szilvia, Feki Tünde, Jancsi Tímea, Szabó Gyula és én nagy lelkesedéssel írtuk pályamunkánkat. Mindenki egyéniségének megfelelően állította össze dolgozatát.
Volt, aki kirándulást tett az állatvilágban, vagy a világ híres városaiban járult meg, de olyan is akadt közöttünk, ki a környezetvédelemről, a mai gyermekek életéről, helyzetéről számolt be.
Az elkészült pályaműveket, szakdolgozatunkat Erdőnéné Kiss Klára továbbította a pályázatot kiíró bizottsághoz.

Ezután következett az értesítés, hogy iskolánk egyik tanulója elnyerte a pályázaton. Az ünnepélyes megnyitón én vagyok.

Az díjkiosztásra édesapámmal együtt megyek el. A díjnyertes fogalmazásokból a könyvtár igazgatónője felolvasta, kiemelve a szépirodalmi részletek mondanivalóját, illusztrálva a szöveget fotókat mutatva a megjelenteknek. Örömmel töltött el, mikor az intézmény igazgatója oklevelet, könyvjutalmat, hirtelen ilyen felemelő érzésben az életben nincsen részünk az ember.
Az pályázatban elért pályaművek írásán keresztül kifejezték a gyermekek szándékait, érzéseiket és tapasztalataikat.
Így írunk mi.....

Szalai Krisztina
3. helyezett

A szerkesztő asztala

Kedves ifjú olvasóink!
(avagy: ami a szívünket
melengeti ...)

„Barátunk a könyv" címmel megyei levelező játékot hirdetünk felső tagozatos Zala megyei gyermekeknek.

A játékot háromfordulósra tervezzük. Az 1. fordulóban „A könyvtár rejtelmei" című rejtvényfüzetet kell megfejteniük. A 2. fordulóban „Szülőföldem" címmel riportversenyt hirdetünk, melynek témája bármely, a gyerekeket érdeklő helyi kulturális esemény. A 3. fordulóban „Tollal és ecsettel" címmel az olvasott Pilinszky könyvekhez egy-egy illusztrációt készítve kell a feladatot.

A megyei forduló feladatainak megoldására egy hónap áll rendelkezésükre.

Beküldés: ex libris (könyvjegy) készítésével.

Várjuk

bekapcsolódásukat

a „Kincskereső"

dokumentációs szerkesztősége

ÉDES ANYANYELVÜNK

Melyik a tíz legszebb magyar szó?

Évtizedekkel ezelőtt, a harmincas években egy francia folyóirat megkérdezte több nemzetnek egy-egy kiváló írójától, hogy véleménye szerint anyanyelvének melyik a tíz legszebb szava. A magyar írók közül Kosztolányi Dezső így válaszolt: „Erre a kérdésre nem lehet komolyan felelni. Olyan, mintha azt kérdeznék tőlünk, hogy melyik a zongora legszebb hangja. Ha azonban játéknak fogjuk fel a kérdést, akkor vállalkozhatunk rá, játékosan." Ezek után leírta azt a tíz magyar szót, amelyet ő a legszebbnek érzett:

„láng, gyöngy, anya, ősz, szív, kard, csók, vér, sír, sír."

Szórakoztató folyóiratunk, a Füles is

megkérdezte egyszer olvasóit, hogy szerintük melyik a tíz legszebb magyar szó. Százötvenöt olvasó válaszolt a kérdésre, összesen körülbelül félszáz különféle szép szót adtak szavazatukat. A szavazatok száma szerint a szép szavak közül az első tíz: „pillangó, csók, szív, zsong, csengő, zengő lehelet, rellő, alkony, suhan".

Érdekes, hogy ezen a listán Kosztolányi tíz szava közül csak a „szív" fordul elő. Úgy látszik, a közép a versbe illő, rövid, dallamos hangzású szavakat választotta, a Füles olvasói pedig inkább a szavak jelentése alapján döntöttek.

Nyelvtan órán a tanárnő a mi osztályunkban is felmérte a szavak jelentését, azt: Melyik a tíz legszebb magyar szó?

legtöbben: (az osztály 27 tanulójából áll)
szív (23), anyja (14), ősz (9), tavasz (7)
virág (6) nyár (4), vér (4), sír (4)
apa (2), öz (2), kihalat (2), lepke (2),
kép (2), kópehely (2), neretet (8), tűz (8)
Még ilyen navak fordultak elő:
kard, asztal, cinege, ibolya, segíti,
rózsa, irodalom, fény, láng, béke,
szellő, gyönyör, gyémánt, erő, ozseng,
szabadság, láng, édes, gyűrű, vágy.
Felmerült az is mely navaknak van
negatív jelentése? (számodra ovinya
nő)?
Eredmény: rosszaság (3), harag (3).
Még ilyen "csúnya navak" vannak:
kacsma, "cigaretta, tetem, iskolapad,
kéttrány, fegyver, irigység, vihar,
boszkor, eb, kár, csalód, ital, piszkos,
szégyenetes, kuta, állat, tudatlanság,
ördög, patkány, skenhead, fogság,
vizsga, rokkant, pocsolya, bűn, ...
t tanulók milyen navak jelentését
vették figyelembe.

Taller Szilvia

Testvérnagyszak

1992. ősszen iskolánk vendége volt: Gyárfás Endre: költő, író, műfordító.

Nagyon vártuk már érkezését, hiszen mindannyian kíváncsiak voltunk az országszerte ismert költőre. Meglát minket, hogy a gyűrk fel neki kérdéseket, amire kíváncsiak vagyunk, és ő nagyon udvarol. Egyik osztálytársunk arról érdeklődött, hogy merre járt életében, milyen országokat látogatott meg, hiszen mi is hallottunk "világjáró" "természetéről". Ő sorban elmesélte, hol járt eddig, és hová szeretne eljutni. Tudjuk, hogy több regény, utazás témáját az utazásaiból merítette.

Nyugtalan egrieh (1971), Apáczai (1978)
Versesköteteí: Partkörzellen (1964), Pinus
hanlak (1968), Varázslások (1984)
Ábécéskert (1986)
Utleírások: Fazarló skótok (1970),
Spanyolföldön hüvétkor (1974)
Tengertánc és tulipán (1981)
Színművei: Márkus mester
Márkus mester visszatér (1990)

t költő megkérdezte: van-e közttünk olyan, aki már próbálkozott versírással? Meglepetésünkre egy 7. osztályos tanuló jelentkezett, elmondta saját versét, ami nagyon tetszett nekünk és a vendégünknek is.

Majd Gyárfás Endre felolvasta egyik versét, abból a kötetből, ami majd 1993-ban jelenik meg.

Sajnos gyorsan eltelt az idő, a költőnek távoznia kellett. Távozása előtt autogrammot osztott a tanulóknak.

t találkozást örökre megőrizzük szívünkben.

Tanai Tímea

REJTVÉNYFEJTŐK KLUBJA

Iskolánkban versenyt rendeztünk különböző rejtvényekből. Néhányat közre adunk:

CSAK RÖVIDEN

(Több szót, esetleg egész mondatot egy szóval – tréfásan – kifejezni.)

Hogy hívják a beteg házaspárt?
– Lazaspár.

Mi az, ha valakit kopjával eltalálnak? – Jéghitalálat.

Hogy nevezik a zongoradarabját? – Zongóra.

MIBEN KÜLÖNBÖZIK?

t Balaton és az esőkörpeny?
Egyik állóvíz, másik vízálló.

t zsiráf és az ábécé?
Egyiket kitátják, másikat betűzik.

t tehetség és egy kalapács?
Egyik eget hív, másik kalapot.

Ki hogyan hal meg?

Az anyát lekaparja a halál.
A bíró megnyugszik az ítéletben.
A bivaly örök álomba merül.
Az órának üt az utolsó órája.
A pénztáros lendanol az élettel.

KECSKERÍMEK:

Olyanok a kecskerímek,
Mint amikor a kecske ríme:mek.

Balatoni fogasokat
Itt ven halász fogasokat.

Ott szemben a teátrummal
Megittam egy teát rummal.
De mire a tea kész lett,
Eltönött a tea készet.

MARADÉK REJTVÉNY

Mi marad a naptinaramból,
ha Maigret kiveri kalapjából a pipá-
ját?
Mi marad a naptinyílból, ha a
károsultaqi együttes ottlaqyja?
Jó mókakozást!

Kanta Adrienn
22.

NEMZETI OPTIMISTA HITVALLÁS

Új hazát kapott a Halán család

1993. március 6-án Kemesszentandráson letette a magyar állampolgári esküt Halán Lánkó és családja. Két évvel ezelőtt Romániából menekültek, és itt telepedtek le a faluban.
Két fiuk: Levente és Lánkó iskolatársaink.
A falu, de a közeli Bucsuszentlőrinc is sokat segített, munkát, lakást adott, segítő kezet nyújtottak az emberek.
A család így tudta megteremteni magának az életfeltételeket.
Befogadta őket a falu.

köszöntötte őket Pálfi Dénes, a megyei önkormányzat elnöke is.
A Halán család az okiratok mellé emléklapot kapta a megyei címert is, hogy ez emlékeztesse őket arra, legyenek hűek a hűtlenségben is.
Iskolánk is köszöntötte a családot: versekkel, énekekkel.

Fóki Tünde

KINCS-KERESŐ

TARTALOM

A szerkesztő asztala

Nevető irodalomóra

Versek könyvcímekből (B. X.)

Szívhangok (K. M.)

Mi újság, szilícium?

Rakiggyűjtemény (E. M.)

Ficak (P. E.)

Fáncsi (P. E.)

Szeretem a nyarat (P. E.)

Így írunk mi

Ikes osztály (B. X.)

Nyíl (E. M.)

Újjét tavasz már (E. M.)

Édes anyanyelvünk (B. X., P. E., V. Gy.)

Testvérmúzsák

Petőfi Sándor: János vitéz (K. M., S.Zs.)

Rejtvényfejtők klubja

Petőfi S. versek (B. X., P. E.)

Könyvajánlás (P. E.)

Nemzeti Optimista Hitvallás (P. E.)

Kislexikon (E. M.)

A szerkesztő asztala

Kedves Olvasó!

Az első oldalon Lovasd sziklunk. Négy-kontinentünk. Ez a pár oldalas, nagy gonddal készített kiadvány sok fejtörést és munkát adott feltételezett gyerekeknek. Bízunk benne, hogy nem volt hiába a fáradozás, szeretettel vesszük kezedbe, és olvasod a lapot. A „nagy" Nyomozó újság adta a példát, találkozhatsz ismerős rovatokkal. Hogy miről szól? Olvashatsz benne szórakoztató, érdekes, ismeretgyarapító írásokat, rejtvényeket fejtőtök még. Célunk, hogy a tantárgyakhoz kapcsolódó érdekes ismeretekkel a tanuláshoz is nagyobb kedvet teremtsünk, szellemi kalandokkal is megajándékozzunk. Kedves Olvasó! Reméljük, találsz érdeklődésednek megfelelő rovatot, sőt segítesz bennünket javaslatokkal írásokkal, rajzokkal.

Ha tetszett, ha folytassuk, írjatok...!

A szerkesztőség

Nevető irodalom órán

Volt egy ilyenkor a Szilágyföldön kirándulnak. Elhatároztuk Szidával, hogy az idén tengerhez fogunk elmenni. - Eszi a piszi! - ütlegelte Danny, a szupersrác. Nagy csodálatára mégis eljött értünk Nyalabigédi apó biciklivel. A fáradságos után lerepítettünk a gig. Szembe jött velünk az apostol, aki egy gyászos jóslatot ismertetett velünk. Megállunk, hogy nem folytathatjuk tovább utunkat. Visszafordultunk és rajtam keresztül a kunyizálolyba. Megtámadtak minket a pókok, skorpiók is. Hellász hőzöngtek segítségünkre. Szkauruk kuzofalé, amarcan előttünk állt otthonunk. Ignimarcan a vára. Klári várt bennünket, Cappellel a kezében) D-avid, aki így kiáltott: Fel, fel vitéz! 2) Mi lett volna ha nem találkoztok az apostol? Megmentettem az életeteket, illik tudni. Mit kell tennetek ezért. Halálról szép verseket olvastunk fel. Ennit most hallok már rajtam valahol - szólt David. Ti gézengúzok, Balatonnal fogunk kezdeni kalandozni. duljatok a szobátokba aludni!

z előszoba bőrgarnitúrából hörpölt.
ingat ismerz fel belőle?

Bálint Viola

♥♥♥♥♥ Szívhangok ♥♥♥♥♥♥

Gigi: Olyan hirdést tettél fel, amire te is tudod a választ. t dohányzás káros az egészségre, különösen fiatalon. Gyermekkorban meg egyenesen akadályozza a fejlődést. Te magad is beláttad a szavakat, és lemondtál a cigiről. Ne is szokj vissza rá!

Vidám szerelem: Nagy ajándék a humorérzék, amiből mindkettőtöknek jutott. Miért nem fogjátok fel hát vidáman a fiú fejnyi különbségét, hogy a lány egy kicsit magasabb mint a fiú, nem lehet akadálya a szerelemnek

Barátság: jól gondolod. Az igazi barát a bajban is melletted áll, mindent megtesz rajtad segíteni. Elképzelhető barátság lány és fiú között is. Összeköthet bennetek a hasonló érdeklődési kör, bizonyos dolgoknál azonos vélemény. Később lehet szerelem is belőle.

Knausz Melinda

♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥♥

Viccek

1.
– Hogy fognak három nagy elefántot?
– Fognak ötöt, és kettőt elengednek.

2.
– Miért van piros szeme az elefántnak?
– Azért, hogy el tudjon bújni a cseresznyefán.
– Te láttál már elefántot cseresznyefán?
– Nem.
– Ugye, milyen jól elbújt!

3.
– Melyik a legerősebb állat?
– A csiga, mert a hátán fordja a házát.

4.
– Hogy hívják a kövér fókát?
– Pufóka.

5.
– Hogy hívják a jóllakott elefántot?
– Telefánt.

6.
– Hogy hívják a kicsi rókát?
– Apróka.

7. Egy kerékpár megy az úton. Egyszer csak felkiált a kerékpár első kereke:
– Vigyázz! Szúrdisssz...
– Kössz... – mondja a hátsó kerék.

Mi igaz, mi hamis?

Bakagyűjtemény történelemdolgozatokból:

„A görögök Heléna nevezték magukat."

„Hamis mondai alak, de Ka Árpád valóban élt."

„IV. Béla sok váromat építtette."

„Szolimánt a szigeti ostromnál megölték, ezért egyenlőre felhagyott azzal a szándékkal, hogy Magyarországot meghódítsa."

gyűjtötte
Erős Márton

Papp Eszter: Fáncsi

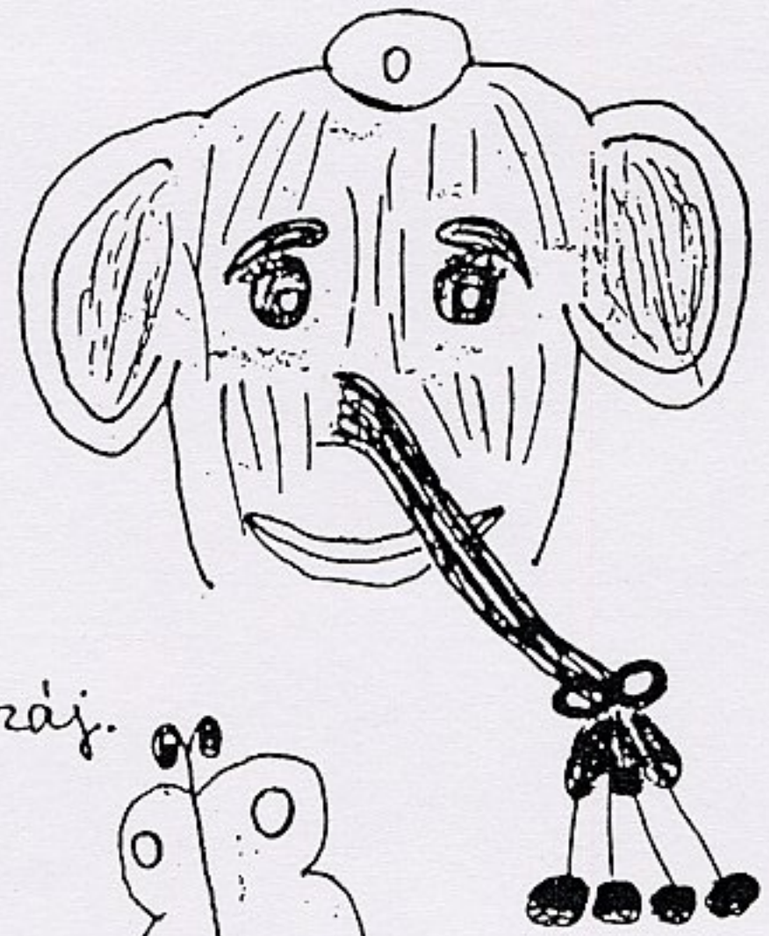

Van egy elefántom,
Fáncsi.

Nagyon aranyos,
kis kalapos.

Nagy fülei akkorák,
mint egy nagy kemencesáj.

Kedvencei a virágok,
valamint a pillangók.

Szeretem a nyarat

Szeretem a nyarat,
mert melegséget arat,
szeretem, mert tudom,
utána ott az iskola.

Mert az iskolától
tavasszal nehéz elválni,
a sok gyerektől, mindenkitől
nagyon rossz búcsúzni.

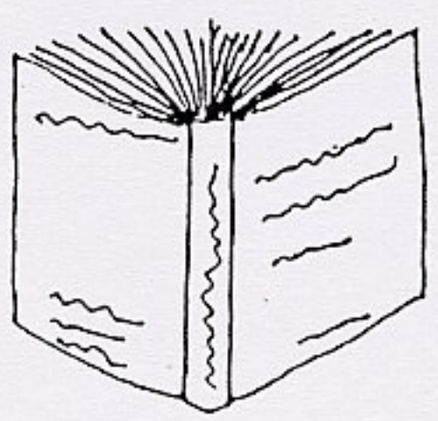

De tudom, két hónap múlva
újra látjuk egymást,
így telik a nyár,
csupa várakozás.

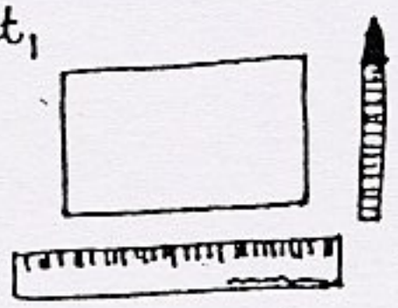

ERDŐS MÁRTON

Nyúl

Eljön a derengő tavasz,
a róka is előbújik, a tavasz.
Élednek a baranyai tájak,
kibuggyannak a vizes árak.

Hej, a fecsek erdejében,
kisnyúl ugrik idejében.
Idejében ugrik mert jön a róka,
vastag, lompos, a vörös farka.

Kisnyúl, kisnyúl, futsál, futsál,
nehogy a róka karmaiba jussál!
Tedd be minden erődet,
hogy győzd le ellenségedet!

Na végre, kisnyúl: legyőzte
a rókát,
Most már végre ütheted a
nyomát.

Hej, a kisnyúl szalad a Tettyére,
a Tettyéről pedig erdő mélyére.
S végre megtalálta kibélelt ügyét
s benne lévő egyetlen kicsinyét.

jöjjél tavasz már

Jöjjél tavasz már;
mert mindenki téged vár.

Ragyogjanak végre a fák,
boruljon virágba a határ.

Éledjen végre legelő, s mező,
csivitéléstől legyen hangos
az erdő.

Daloljon a pacsirta, fülemüle,
szálljanak erdőről mezőre.

A róka is örül, de tavasz,

.BC... Édes anyanyelvünk ABC...

A hagyományos írásmód

BC... ABC...

Az írásmódnak három fajtája van. Ezek közül az egyik a hagyományos írásmód. Bizonyos nevek helyesírásában olyan helyesírási problémák adódnak, amelyek nehézségeket okoznak. Ezeket csak gondos gyakorlással lehet megtanulni, megtanulni. Pl.: Kazinczy F., Madách I., Rákóczi F. Másik nehézséget okozó hagyomány a j és a ly használata. Ezt szintén csak sok tanulással lehet elsajátítani. Pl.: bagoly, papagáj, ablaka. Betűink alakját, kiilön- és egybeírási szokásainkat a hagyomány alakította ki. Mégis, hagyományos írásmódról csak akkor beszélhetünk, ha mindig betartjuk a szabályokat.

Bálint Klinia, Papp Eszter, Vighelyi Gabriella

Így írunk mi

A vicces osztály

Ez az osztály, vagy futtában elnézést. Hol is van? Na mindegy, az igazán nem lényeges. Egyébként azért kapta ezt a nevet, mert fogalmazásokban bánki, bármilyen feladatból viccet csinál. A történet úgy kezdődött, hogy a tanár néni megkérdezte a gyerekeket: - Mi volt a házi feladat?
- Mi volt? Én nem csináltam semmit! - válaszolt Gergő.
- Hiszen te hiányoztál, múlt órán! - mondta Pista.
- Ja, tényleg. Akkor nem kapok feketepontot ugye?
- Gyerekek, csend legyen! - kiabált a tanár néni. Legyetek szívesek felolvasni!
Elkezdték, de mind egyszerre. Nagy volt a hangzavar, ezért a tanár himent. De az osztály nagy részére éppen akkor nézett be az igazgató. Mi történik itt, hol van a tanítónőtök, hiányzik?
Nemrég! Nekem úgy sincs most órám, bejövök én... - szólt az igazgató.
- Jöjjön! - hangzott a gyerekek kiáltása.
Annyi inkább kiüdje be a tanár néni!
- Mint, tudtommal hiányzik.
- Dehogy is, csak mérges volt és kirohant, azért gondoltuk, hogy nem valjuk be, mert már 10 perce nem látjuk.

Bálint Klinia

TESTVÉR MÚZSÁK

Petőfi Sándor

János vitéz

(részletek)

„Még egyszer visszatért. A sírhalom felett
Egyszerű kis rózsabokor nevelkedett. Lesrá
totta a virágszálat róla, Elindult s ment
ben magában így szóla:"

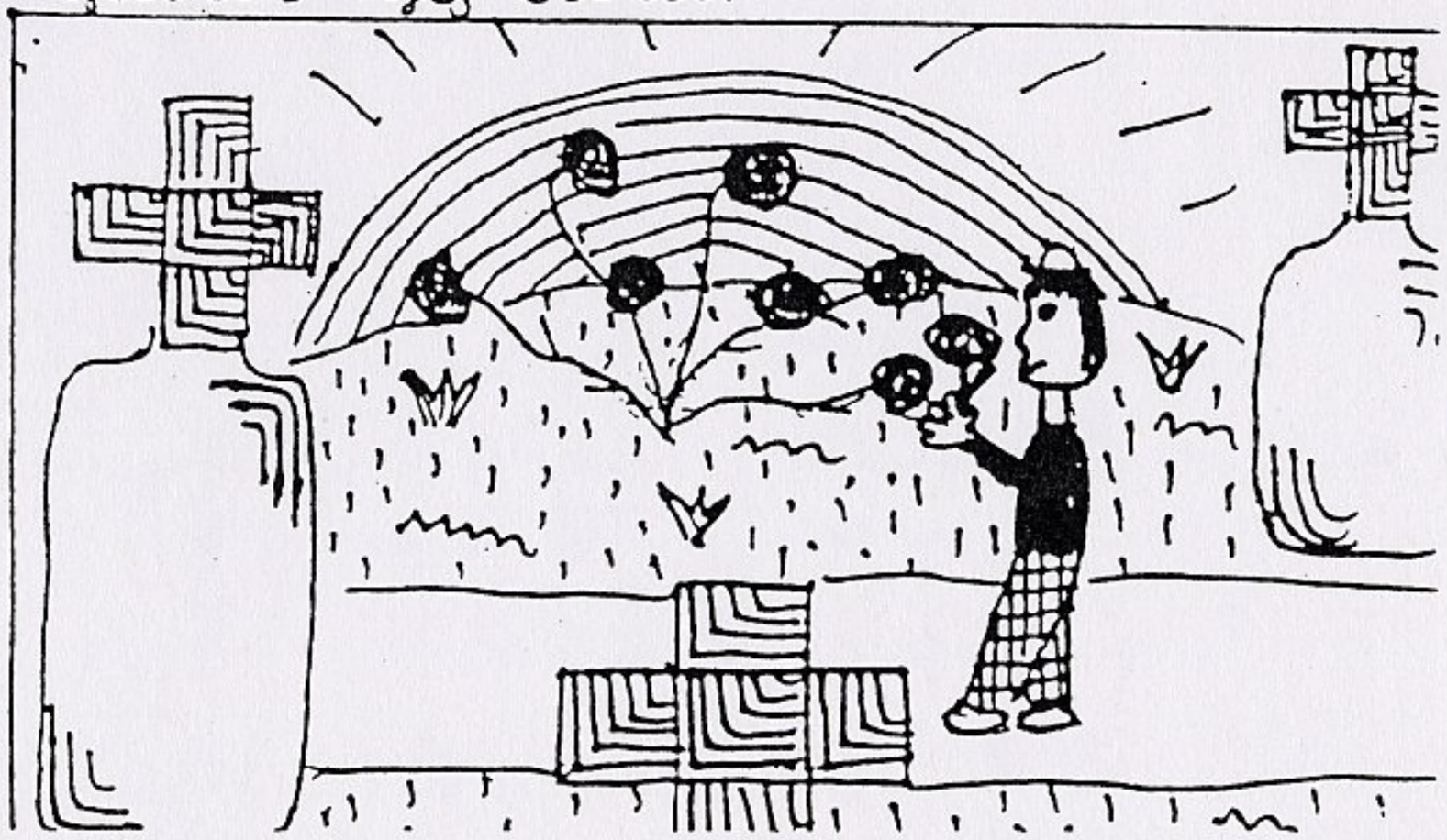

Sem sütött az égen itt sem nap sem csillag;
nos mit is csak úgy tapogatva hallag,
"ha feje fölött elreppent valami,
ismerős hogás-formát lehetett hallani."

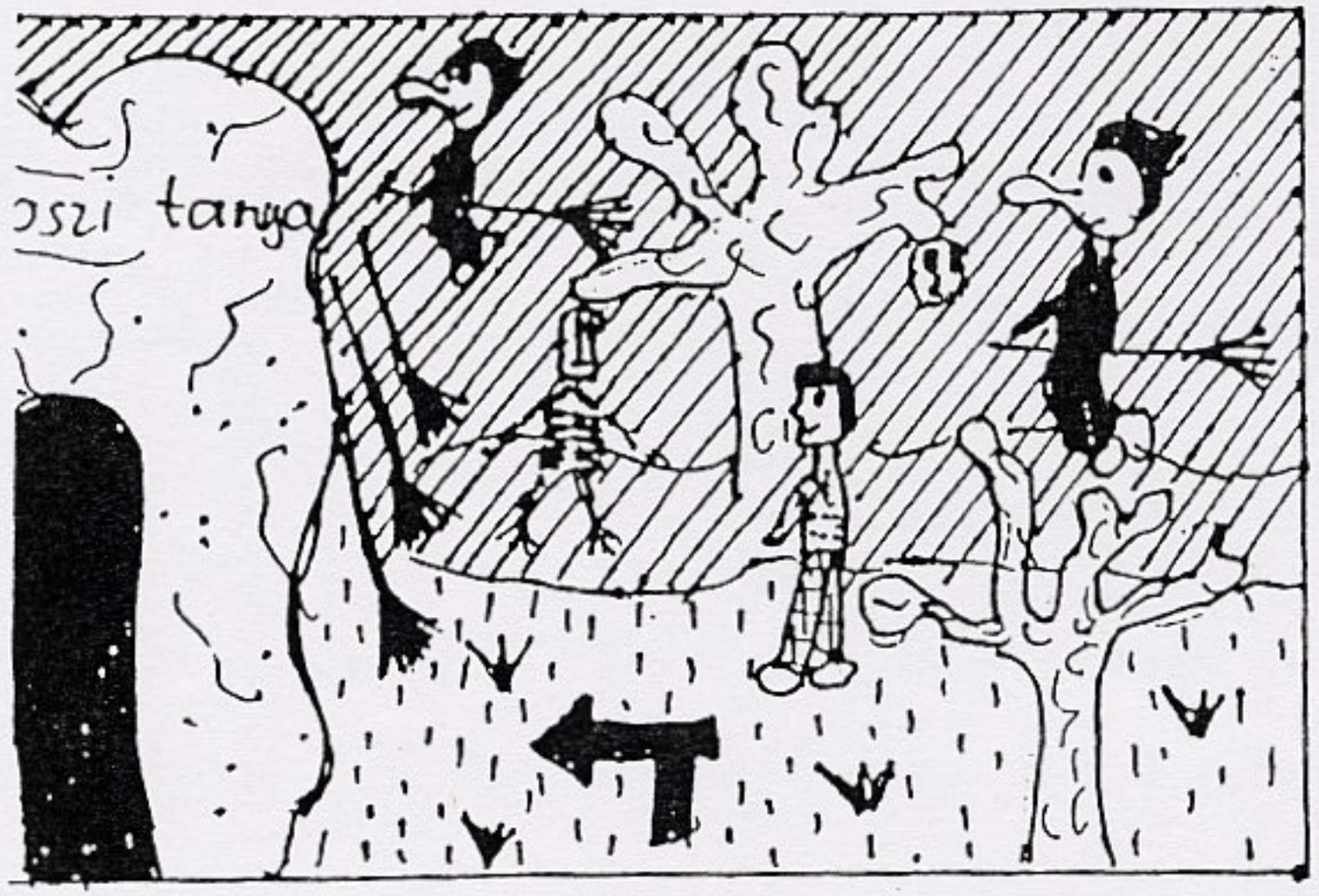

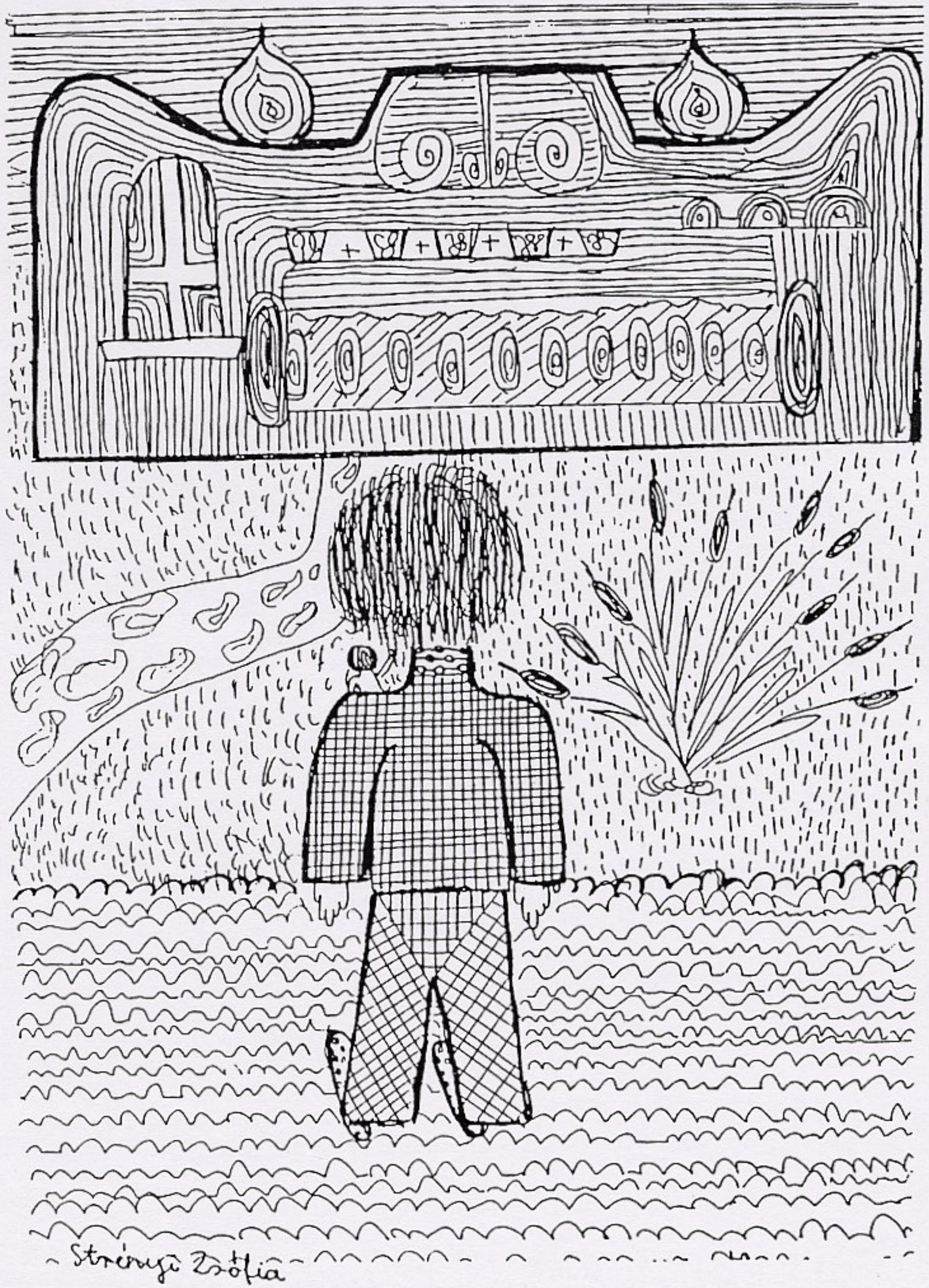

gyszer a távolság kékellő ködében
ánosnak valami akad meg szemében.
Nini, ott már a part!" szólt megörvendezve.
Bir az csak egy szigot," felelt, aki vitte."

Knauer Melinda

REJTVÉNY FEJTŐK KLUBJA

										V	O	L	P
K	I	T	K	A	Z	M	Á	V	S	Á	Á	R	O
A	N	L	O	Z	S	L	A	I	T	K	I	V	E
Y	S	H	I	O	Ó	O	G	A	V	V	P	T	R
A	Z	P	K	L	C	I	Y	R	A	E	S	P	E
A	T	R	A	H	Ó	A	M	E	R	Á	J	U	F
O	H	A	S	=	T	N	C	A	G	R	N	R	I
I	T	T	A	A	A	S	S	S	Y	Á	S	M	S
M	Y	D	E	M	Z	A	C	L	G	Z	G	S	T
A	L	K	I	I	U	P	Y	K	Y	T	H	G	E

Március 15-e alkalmából, ha hiszem, hitoldási-
ban kívánta az alábbi versek, a rejtvényben
kihúzzátok a nevüket, a Nemzeti Dal nélkülöz-
hetetlen szavait olvashatjátok. Ezt pontos a megmaradt betűk-
ket helyes sorrendben, ábécérendben összeírni.
Versek: Szülőföldem szép határa, Este, este, Sétatéren,
Szép a tél, Ősz, Elvirám az erdőn, Ernő nem mehet
tek el, Anyám párnái között

Juhász Kata

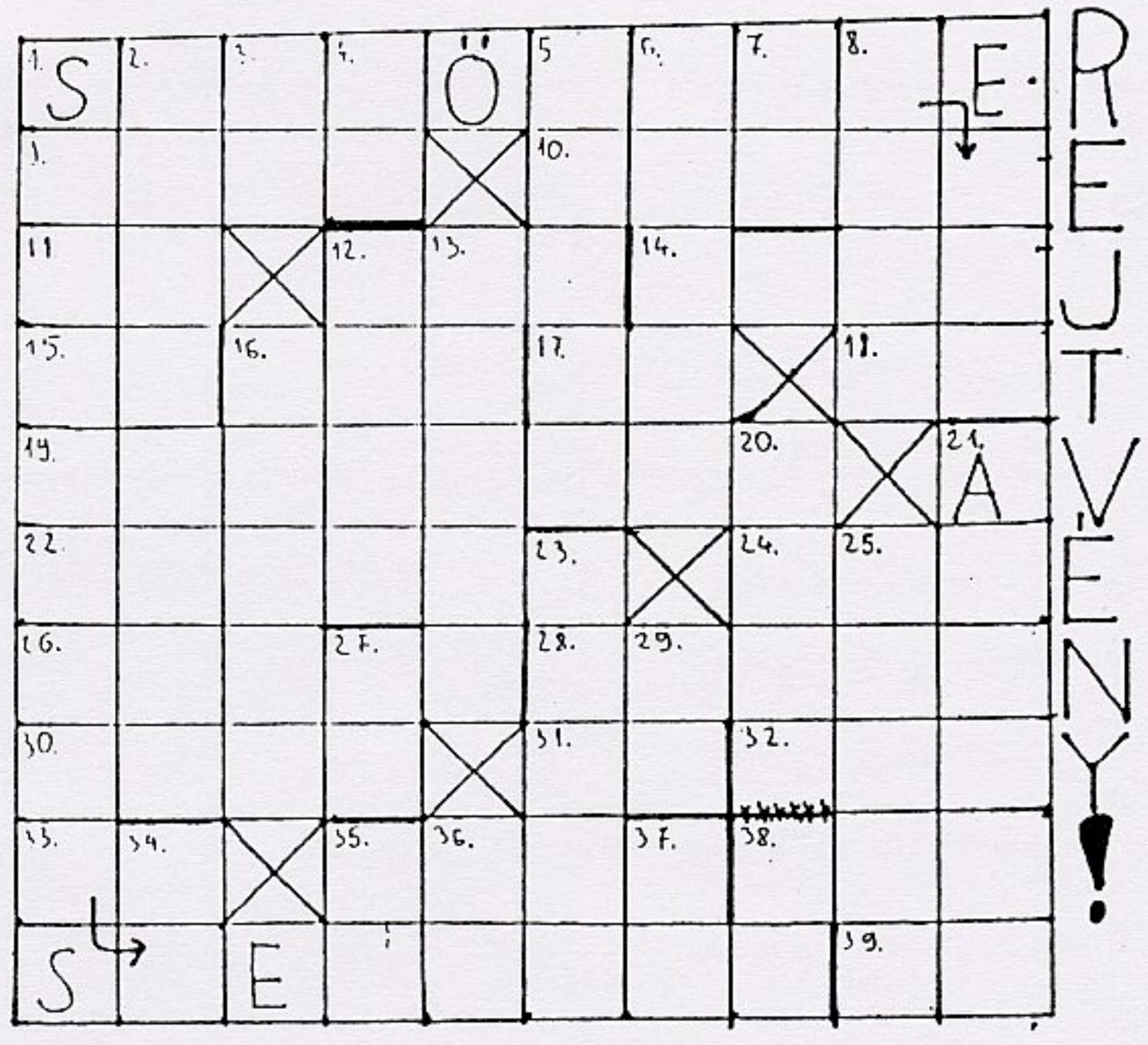

Ha jól megfejted a rejtvényt, a színes sorokban Petőfi Sándor 3 versének a címét olvashatod ki.

Vízszintes: 1. Az első főmegfejtés. 9. Megye. 10. Durvítom. 11. Kicsinyítőképző fordítva. 12. Több mint hő-emelkedés. 14. Végnélküli zöldség! 15. Helyhatározórag. 16. Német névelő. 17. Kötőszó. 18. Angol be! 19. Fazekas társa. 22. Győzelem. 24. Művészet. 26. Becézett Sándor. 28. Tőgyei. 30. A régiszteri. 31. Köszönés. 32. Mázsában van! 33. Gallium vegyjele. 35. Tiszteletbeli. 38. Cisztában van! 39. Tíma egynemű betűi.

Függőleges: 1. A második főnegfejtés. 2. Ritka férfinév.
3. Nem áll. 4. Énekhang. 5. Ezért még meg.....! 6. Becézett Erzsébet. 7. Októban van! 8. Becézett női név.
12. Ne csak nézd, hanem...! 13. A kártya nagy lapjai. 16. Női név. 20. Énekeim. 21. A harmadik főmegfejtés. 23. Letakarásra való régi szövet. 25. Vesző.
27. Kettőshetű fordítva. 29. Ezen a napon. 34. Ez párja!
35. A boltban a termékek fogyasztói...-a 36. Igekötő.
37. Igekötő.

Reméljük, hogy könnyen megfejted a feladványt, s ha kedved van, küldd be címünkre a 3 Betűfi-verset:

Nagykanizsa, Zrínyi Miklós Ált. Isk.

A határidő ápr. 10.

Szerkesztette: Papp Eszter

NEMZETI OPTIMISTA HITVALLÁS

Igyekszem, hogy:

mindig nézzek a társam szemébe, ha ~~beszélek~~/vele beszélgetek;

mindig ismerjem el hibáimat, és ugyanazt a hibát sose kövessem el;

mindig szerezzek új barátokat, de a régieket se feledjem el;

mindig bátor legyek;

mindig határozott legyek;

mindig tudjak titkot tartani;

mindig ellenőrizzem a családot, és ne sose essek ebbe a hibába;

mindig legyőzzem az indulataimat, és ne sose cselekedjek dühömben;

mindig vigyázzak környezetem tisztaságára;

mindig figyeljek tanórán, hogy könnyebb legyen az otthoni ismétlés.

szerkesztette: Papp Eszter

Könyvajánlat

Ebben a könyvajánlatunkban az Anne otthonra talál című könyvet szeretnénk bemutatni. A gyönyörűszép illusztrációkkal teli, vastag kötet egy ámos kislányról szól, akit egy kanadai falucskában, Avonleában fogad örökbe egy idős testvérpár. A kislány, Anne nagyon fejlett szókinccsel rendelkezik, de élénk képzelete is segíti őt, hogy nélkülözhetetlen és szeretetreméltó gyermek legyen a derék, idősödő emberek életében. Igaz, hogy Anne vörös hajú és pulykakatonájú, de a belsőtulajdonságai a fontosabbak. A regényt Lucy Maud Montgomery írta, az illusztrációk pedig Rényi Krisztina munkái.

A második regény, amit mindenkinek a figyelmébe ajánlok, a Lenni című könyv. A kis mókus, Lenni mulatságos ugrándozik a fákon, örül az életnek. Ám hamarosan sorban jönnek a megpróbáltatások: a nyári élőn menekülés, az anyja elvesztése, a tél egy kivájásra, majd pedig a tél. De a tavasz már szerelmet hoz számára, és újra örömet az életnek. Ennek a gyönyörű képeit a regényben, és ezt sokszor segít neki. Remekbeli szép természeti leírás található a könyvben. Az író, Felix Salten mestere az effajta természeti képek bemutatásának.

74

Papp Eszter

Fekete István (Göllé, 1900—Budapest, 1970): író. 1915-ben beiratkozott a kaposvári kereskedelmi iskolába, 1917-ben besorozták katonának. 1918-ban hadifogságot tett, 1926-ig katonai szolgálatot teljesített.
1926-tól erdő- és gazdasági segédtiszt lett, 1929-től vezető gazdatiszt.
1937-ben megírja első regényét, A koppányi aga testamentumát; annak nyomán híressé vált.
Majd az 1950-es években több mint 10 híressé vált regényt írt meg. (Pl: Bogáncs, Tüskevár, Vuk stb.)
Erdőket járt és az ott szerzett élményeiből írta legtöbb regényét.
Saját kérésére 1955-ben katonai szolgálatra képző iskola, biológiai szaktanárságra nyugdíjba. 1960-ban József Attila díjat kapott.

Váci Mihály (Nyíregyháza, 1924—Budapest, 1970): költő. 1943-ban fejezte be a tanítóképzőt, és rövid ideig tanyai iskolában tanított. 1944-ben munkaszolgálatra hívták be; ahonnan Losonc környékén megszökött, és gyalog tért vissza Nyíregyházára. 1945-1946-ban újra szülőföldjén tanított. 1949-ben kollégium igazgató, 1950-ben kollégiumvezető Budapesten. 1954-ben a Tankönyvkiadóhoz került. Első írásaival 1955-ben az Új hangban mutatkozott be. 1960-tól haláláig újságíróként tevékenykedett. 1956-ban és 1962-ben József Attila díjat kapott, 1965-ben Kossuth díjjal tüntették ki.
Első műve: Ezer alatt (versek, 1955)

Hárs(a)nyi Anna (Budapest, 1909—): költő, műfordító. Weöres Sándor felesége

t Nyugat harmadik nemzedékének egyik képviselője. Első írásai 1930-tól jelentek meg a Nyugatban, 1942-től a Magyar Csillagban. Egy időben Károlyi-Weiner Mária néven is publikált. Életében mindvégig tanárki pályája után szellemi szabad foglalkozású lett. Tényleg Weiner Sándorral közös kötetei is vannak.

Első műve: t kislány aki fütyülni tudott (mesék, 1941.)

Petőfi Sándor (Kiskőrös, 1823 - Segesvár, 1849): költő. Tanulmányait Selmecbányán fejezte be. Ekkor színész lett, de ekkor már verseket is írt. 1842-ben Petrovicsról, Petőfire magyarosította nevét.

Még a névmagyarosítás előtt, 1840-ben Sopronba beáll katonának de tűrhetetlen szervezete miatt, felmentették az önképzőben nyer első elismerést, költői munkásságáért.

Egy reménytelen telet tölt el Debrecenben, 1843-ban.

1844-ben fölköltözik Pestre, de nem talál kiadót versei kiadására.

Végül Vörösmarty segítségével, mégis kiadják. Rögtön sikere van. Segédszerkesztőnek alkalmazzák, a Pesti Divatlapnál. Kibékül atyjával. 1847-ben feleségül veszi Szendrey Júliát Szendrey Istvánnak egyik leányát.

1848, március 15-én Petőfi a forradalom élére áll, fellép képviselőnek, megbukik. Ekkor kitör a forradalom, mint szárazság kivonul. Fümélni akarják, összevész minden felettesével. Családját Tordán hagyja, csatlakozik Bemhez, hadsegédje lesz. t Segesvári csatában visszavonuláskor, eltűnt.

Legutoljára Kéjaspalva és Fehéregyháza között látták.

8. *feladat*

a) 2-5-7-8-10-13-16-20-23-25-27-34-36-38-44

b) Aranykoporsó, Az aranyszőrű bárány, Árvácska, A boldog ember, A cinegekirály, Légy jó mindhalálig, Pillangó, Az úr a tornácon, Úri kalap, Válogatott elbeszélések

9. feladat

a) Segédeszköz a könyvtár használatához.
b) Egyéni megoldás (katalóguscédula)
— Kilián György Általános Iskola Zalaegerszeg

B 13
Badacsonyi Gergely
Az erdő mélyén : ifjúsági regény
/Badacsonyi Gergely ; ill. Weisz Otília.—
Leg. : Kilián Könyvkiadó, 2005. — 213p. :
ill. — (Zöld Béka)
ISBN 963 11 087 X
kötött 280,— Ft

10. *feladat - egyéni megoldás (könyvajánlás)*

I. Általános Iskola Alsóújhok
II. Általános Iskola Fityeház
III. Dr. Hamburger Jenő Általános Iskola Zalaegerszeg
- Zsebenci Klopédiák

Ajánljuk nektek!
Vlagyimir Zseleznyikov: Bocsáss meg, madárijesztõ!

Te, figyelj csak! Hozzájutottam egy jó könyvhöz! A helyszín egy kisváros az Oka partján. A főszereplő egy kislány, akit nagyapja nevel. Visszapergetett történet, a kislány meséli el nagyapjának. Így megismerjük mindkettőjük véleményét a történtekről.

Lenka új osztályba kerül, de nem fogadják be. Csúnyának tartják, idegen, félénkebb, mint ők.

Árulással vádolják. Állítólag ő mesélte el a tanárnőnek szökésüket a moziba.

Bojkottálják, kiközösítik, s az őt jelképező madárijesztőt máglyán elégetik.

Nagy nehézségek árán derül ki az igazság, de ekkor már késő, nagyapjával elköltözik a városból.

Már nagyon sokszor megírták, hogy hogyan szenved más ártatlanul. De ez a történet más. Senki nem kényszeríti Lenkát, hogy elvállalja az árulást. Ő mégis megteszi, hogy befogadják, s mentse a többit. Meg is rójuk ezért a kislányt, gondolatban. Ez értelmetlen áldozat, teljesen maga ellen fordítja a többieket. Az osztály nagymenőjét, Gyimka Szomovot, barátjának tartja. Többször is segít neki a fiú, de a legfontosabb pillanatban cserbenhagyja.

Félelmetes olvasni arról a kegyetlenségről, ami néhány nap alatt kialakulhat a gyerekekben. Csak néhányukban merül fel a gondolat, hogy mégsem kellene ilyen kegyetlenül elbánni egy kislánnyal. Végül mégis gyávaságuk kerekedik felül.

A tanárnő észrevehetné a történteket, de fel sem merül benne, hogy ilyen előfordulhat gyerekek között. Saját problémáival van elfoglalva. Így a kislány csak nagyapjára számíthat. Az öreg igazán megérti a kislányt, mert unokája, s neki is ő az egyedüli hozzátartozója. Eszébe jutnak saját kínos emlékei a háborúról, amikor őt is hasonló megaláztatások érték. Lelket tud önteni a gyerekbe:

— Még előtted az élet, legyenek terveid, bocsáss meg nekik!

Nagy vitái vannak a kislánnyal, alig tudja megakadályozni, hogy az egyedül nekivágjon a világnak. Az öreg szereti képeit, házát, de mégis feláldozza ezt, hogy új helyre költözhessenek. Lenka még utoljára beolvas társainak, mikor már végleg nem bírja a megaláztatásokat. Ezek után zaklatottan hagyja el nagyapjával a várost. A bűnösök bocsánatkérését már nem hallhatja, csak a táblán árválkodik a felirat: Bocsáss meg, Madárijesztő!

Biztosak vagyunk benne, hogy senki nem felejti el ezt a pár napot, ha másról nem is, az ajándékba kapott képről eszükbe juthat saját kegyetlenségük.

Nagy figyelmeztetés ez a regény mindenkinek. Elítéli a kegyetlenséget, az erőszakot, egymás kihasználását. Szavaz a szeretetre, a törődésre, az igazi barátságra, amire mi is vágyunk. Ezért nyugodtunk meg a regény befejezésekor.

Mi elolvastuk a könyvet, nem bántuk meg! Olvasd el Te is, igazuk volt-e? Ha van időd, nézd meg a regény filmváltozatát is. A mi figyelmünket is ez a film hívta fel a regényre.

Dagmar Chidolue: Toni, te drága!
(Könyvismertetés)

Chidolue regénye Németországba visz el bennünket. A történet azonban olyan, amely bármely országban, bármely tinédzser korú gyerekkel megtörténhet: a főszereplők a felnőtté válás küszöbén kritikus szemmel figyelik a felnőttek viselkedését, miközben maguk is belekóstolnak a felnőtt élet rejtelmeibe.

A regény három család életébe enged bepillantást: Ettáék családja, Toniék családja és Popsyék családja életébe.

Ettáék négyen vannak: anya, apa, Etta és húga, Pipi. Apa egy gyárban dolgozik; anya otthon van, a háztartást vezeti, nagyon jól főz, és nagyon takarékos. Pipi még nem jár iskolába, Etta pedig ötödikes.

Gyakori vendég a családnál Luise néni, anya nővére, aki még nem ment férjhez. Kicsit házsártos, de gyakran segít a családnak. Mindent megtesz azért, hogy férjet fogjon magának.

Toniék is négyen vannak: Walter, Toni apja együtt dolgozik Etta apjával; Marika, Toni anyja szintén a háztartást vezeti. Mindig mogorva, túlságosan pedáns. Nem enged állatot tartani a lakásban, vendégei nem használhatják a lakásban levő WC-t, állandóan takarít. Toni nővére Grit már nagy lány, vőlegénye van. Hamarosan férjhez megy, de főzni még nem tud. Toni egyidős és egyforma magas Ettával. Egy iskolába, de nem egy osztályba járnak.

Schmidték hárman vannak. Az apa főművezető abban a gyárban, ahol Etta és Toni apja dolgozik. Ők élnek a legjobb anyagiak között, nekik van a környéken az egyetlen színes tévéjük. Gyermekük, Popsy, Ettánál fiatalabb, de Pipinél idősebb. Neveletlen, önző gyerek.

A három család akkor kerül közelebbi kapcsolatba egymással, amikor Ettáék Toniék házának emeletére költöznek bérlőként. Etta és Toni első pillantásra megkedvelik egymást. Sok kedves közös kalandjuk van: Etta segít Toninak tapétacsíkokat vágni; Etta Toni kezébe kapaszkodva kerékpározik reggelente az iskolába, közösen gondoznak egy mezőn talált nyuszit, együtt lesték ki Luise néni titkos randiját... És mindig nagyon jó együtt lenni.

Lassanként "nagyszerű érzés töltötte el Ettát. Úgy döntött: ez a szerelem." Bár ezt a szót egyikük sem mondja ki, belül mégis mindketten sejtik, hogy szerelmesek lettek. E boldogságnak az sem vet véget, hogy Ettáéknak újra költözniük kell: Grit férjhez megy, szüksége van a lakásra.

"– Akkor holnapután. – És tíz perccel nyolc előtt. Az iskola előtt, a pavilonnál... Találkozunk majd: igazi randi! És minden újra kezdődik. És ő úgy, de úgy örült!"

Ajánlom minden 13-14 éves gyereknek ezt a könyvet. Azoknak is, akik még nem ismerkedtek mg ezzel az érzéssel; és azoknak is, akik úgy érzik, voltak már szerelmesek.

Jean Ure: Videosztár

Tisztelt Olvasónk!

Egy érdekes könyvet ajánlok figyelmedbe, amely bizonyára felkelti érdeklődésedet.

Jason, ennek a könyvnek a hőse igen furcsa szerzet. Szülei nagyon szegények. Egy piszkos helyen, Gazrét lakótelepen laknak. Gazrét perc-ről-percre híres lesz, hiszen Dave, és a gyerekek 12 perces videofilmet forgatnak Gazrétről.

Hogyan kerül Jason kapcsolatba a filmes világgal?

Jasonnak három nagy álma van: 1. Szerepelhessen egy reklámfilmben. 2. Miss Hollis, az osztályfőnök csak egyetlenegyszer rámosolyogjon, mint Sarahra és Debbire, a két gőgös lányra. 3. Mr. Scarfet fel tudja idegesíteni.

Az iskolában egy történelemi jelenetet készülnek előadni. Miss Hollis, akit Jason nagyon kedvel, nem rá osztja az udvari bolond szerepét. Erre ő szemtelenül makacs lesz, és minden érzelmét elveszti Miss Hollis iránt. Egy reggel tudomására jut, hogy David Walters Dave, egy munkanéküli színész (ezt a gyerekek nem tudják) filmet szeretne forgatni a Gazrét lakótelepről. Tizenöt gyerek forgatócsoportot alakít, és elkezdi az "Egy nap Gazréten" című film forgatását. Jason sztár lett. Az álma megvalósult. Országszerte ismerik ebből a 12 perces kisfilmből. Talán színész lesz...

Nekem ez a részlet tetszett a legjobban, mert nagyon poénos. Ezt a részletet Jason barátja, Mark írta.

Morgó néni ült az ágyon
Túrót zabált egy nagy tálból.
Arra ment egy nagy pók,
Enni kért, mert éhes vót.
Margó néni smucig vót,
Oszt rátaposott.

Szereplők:

Jason: A könyv hőse. A 12 perces videofilm főszereplője, akit forgatás közben csak VIDEOSZTÁR-nak hívtak. Legjobb barátja Mark, a focimániákus, és Dave, a munkanélküli színész, akivel talán életreszóló barátságot kötött.

Mark: Jason jó barátja. Futballmániákus. Egyetlen álma, hogy egyszer csatár lehessen az Fc Milánban. "Ettől nincs is olyan messze." Miss Hollis-t az osztályfőnököt "szívből" utálja. Ő és Jason sok mindenben különböznek, de mégis jó barátok.

Dave: Gazrét lakója, aki a gyerekeket filmkészítésre biztatja, de még pótpapának is jó. A gyerekek nagyon szeretik. A nevelők gyereknek hiszik, de 32 éves munkanélküli színész.

Mrs Miller: Jason anyukája. Műanyaggyárban dolgozik, mint oly sokan a lakótelepről. Kedvenc itala a tea, amit Jason teljes gyorsaságával főz. Két kisebb fiával Brendivel és Kevinnel egész nap a tévé előtt ül. Nagyon feledékeny, ami megnehezíti Jason életét.

Mr. Miller: Jason apukája. Kora reggeltől késő estig dolgozik. Nem nagyon érdeklik őt Jason dolgai, de lehet, hogy csak fáradt. A könyvben keveset szerepelt, de mégiscsak Jason apja.

Mr. Scarfe: házmester. Minden ellen kifogása van, főleg a két csíntalan gyerek ellen. Név szerint Jason és Mark. Már nem bírja idegekkel...

Nem folytatom tovább. Olvasd el!

2. forduló

"Szülőföldem" címmel riportversenyt is hirdettünk a "Barátunk a könyv" játék résztvevőinek. A riportok olyan helyi eseményekről számoltak be, amelyek valamiképpen kapcsolódtak a művelődéshez. Témájuk bármely, a gyermekeket érdeklő kulturális esemény lehetett. A beérkezett riportok közül ízelítőül hármat adunk közre.

I. *Általános Iskola Csesztreg*
Kirándulás a Kis-Balatonra

II. *Általános Iskola Alsópáhok*
Duó: PA-DÖ-DÖ — civilben

III. *Dr. Hamburger Jenő Általános Iskola Zalaegerszeg*
(Zsebenci Klopédiák)
A kis Petőfik és közönségük

Kirándulás a Kis-Balatonra

Április 13-án a Móra Könyvklub szervezett egy kirándulást a tagok számára. Én is közéjük tartozom, de betegség miatt nem tudtam elmenni, pedig nagyon szerettem volna. Éppen ezért aznap már alig vártam, hogy négyet mutasson az óra, mivel tudtam, hogy akkor érkeznek meg. Gyorsan tárcsáztam barátnőm, Eszter telefonszámát, aki épp akkor ért haza. Kérdeztem tőle:

— No, milyen volt a kirándulás? Olyan kíváncsi vagyok!

— Egyszerűen szuper! Délelőtt a Kis-Balatonnál voltunk, délután pedig Zalakaroson fürödtünk az uszodában.

— Mit tartottál a legérdekesebbnek?

— A bivalyrezervátumot. Ez az egyetlen egész Európában. 37 ijesztő külsejű bivalyt őrzött egy bácsi, a pásztor. Én nem mertem volna ilyen foglalkozást választani. Mesélte, hogy már többször is futni kellett a turistáknak, mert megvadították őket. Ilyenkor nagyon veszélyesek lehetnek. A legöregebb állat szerepelt az Egri csillagok filmváltozatának forgatásán.

— Milyen volt a Kis-Balaton?

— Beengedtek bennünket egy életveszélyes helyre, a tó és a Zala zsiliprendszeréhez. Ehhez persze külön engedély kellett, mert oda szigorúan tilos belépni. 15 méter mély, örvénylő áradat fogadott minket. Ha oda valaki beleesne, akár tud úszni, akár nem, mindenképpen meghalna, mert a nagy sodrás nekicsapná a betonnak. Ezenkívül még láttuk a kormoránok, a vadkacsák és a sirályok szigetét is.

— Még milyen érdekességet figyeltetek meg?

— Láttuk a kányavári hármas hidat, de sajnos nem mehettünk rá, mert javították. Emellett a buszból észrevehettünk néhány orvhalászt.

— Jó volt a karosi fürdés?

— Igen, rengeteget úszhattam. Kár, hogy néhányan nem fürödtek. Bementünk egy szaunába, ahol 80 C volt, a másikban 105 C. Kinn is volt egy medence. Csak az volt a rossz, hogy nem lehetett beleugrálni, mert veszélyes.

— A sok buszozás nem volt fárasztó?

— Á, sőt nagyon jól éreztük magunkat a hátsó ülésen. A fülünkbe bömbölt a magnó, sokat nevettünk. Összefoglalva, az egész kirándulás csodálatos volt!

— Köszönöm szépen az érdekes beszámolót. Most már leteszem a kagylót, mert a nővérem hívást vár valakitől. Helló!

— Helló!

Ezek után már tényleg megbántam, hogy nem mehettem el. De nem tehetek róla, hogy pont most van mandulagyulladásom. Remélem, a legközelebbi kirándulásra elmehetek, mert nincs érdekesebb dolog, mint világot látni.

Duó: PA-DÖ-DÖ – civilben

Alig egy-két hónapja, hogy itt járt falunkban a népszerű énekespáros a PA-DÖ-DÖ, akik koncertet adtak a művelődési házban. Mivel ők a kedvenceim, természetesen elmentem az előadásukra. Nagyon megbántam, hogy aznap este nem faggattam ki őket. Ezért elhatároztam, hogy utólag telefonbeszélgetést kérek tőlük.

A sokadik foglalt jelzés után végre ők vannak a vonalban. Pontosabban csak Mariann, mert Györgyi ma elfoglalt.

– Halló! Szőke Viktória vagyok, Alsópáhokról, az egyik rajongójuk.

– Halló! Tessék, itt Falussy Mariann beszél.

– Jaj, nagyon örülök, hogy megkaptam a vonalat! Csak egy-két kérdést szeretnék feltenni!

– Parancsolj, szívesen válaszolok a kérdéseidre. A hangodból hallom, hogy fiatal vagy. Nyugodtan tegeződhetünk, így könnyebb.

– Először a páhoki koncertről mondjál pár szót! Milyen benyomások voltak a közönségről?

– A közönség? Á, az szuper volt, jólesett a tetszésnyilvánításuk, a tapsuk. Nagyon rokonszenves emberek az ottaniak.

– Fárasztó-e számotokra egy-egy ilyen vidéki turné?

– Nem érezzük fárasztónak, mert szívesen csináljuk. Szeret együtt lenni a csapat.

– Hogy telik egy-egy napotok?

– Kis lustálkodás után, 10 óra körül felkelünk. A szobában csapot-papot otthagyunk, egy-két falatot bekapunk, és rohanunk, mert fél óra múlva a stúdióban kell lennünk. Órák hosszat a stúdióban vagyunk, majd elmegyünk egy étterembe és eszünk valami jót, mert otthon nincs semmi. Amikor hazaesünk, összerámolunk, ha van energiánk. Majd kényelmesen elhelyezkedünk a tévé előtt. Ám ha nagyon kimerítő volt a nap, korán lefekszünk.

– Györgyinek milyen elfoglaltsága akadt ma? Hogy-hogy nincs nálad?

– Már tegnap elment a szüleihez, mert van egy kis szabadságunk, ott tölt pár napot.

– A kérdésem magánjellegű lenne, nem muszáj válaszolnod rá! De azt hiszem bátran megkérdezhetem. Mi az oka annak, hogy nincs se neked, se Györgyinek férje?

– Természetesen válaszolok rá! Nincs semmi különösebb oka, csak így hozta a sors. Talán nem is bánom, jó így szabadabban élni, azt hiszem. Ezzel ellentétben, nagyon sok barátunk van, úgyhogy nincs hiányunk társaságban.

– Egy újságban láttam a lakásodat belülről. Mindennek meg van a helye. Habár egy kicsit szokatlan. Rendszámtáblák az előszoba falán, a gáztűzhelyen különböző figurák, matricák. A szobátokban egy flipperjáték, és a szekrényben sincs valami nagy rend. Bevallom, én nem tudnék így élni.

– Hát igen! Sokan tartanak őrültnek miatta, de nekem így tetszik. Az egyéniségemet tükrözi. Minden olyan derűs, laza és különleges, mint amilyenek mi vagyunk.

— Köszi az interjút! Remélem mégegyszer eljöttök hozzánk! Üdvözlöm Györgyit is.

— Helló Viki, örülök, hogy hívtál! Az üdvözletedet átadom.

A kis Petőfik és közönségük

E kávéházban
nem forradalmat terveztek a kis Petőfik,
nem olvasták fel a Nemzeti dalt,
nem repült a bot Bécs felé,

csak testi és lelki táplálékkal töltekeztek,
csak felolvasták zsengéiket,
csak kis forradalmat (szellemi merényletet) hajtottak végre tanáraik ellen.
Ki ne tudná, mindez az Irodalmi Kávéházban történt!

Iskolánk ebédlője új arcát mutatta, szinte varázsütésre Irodalmi Kávéházzá változott. Terített asztalok mellett, de még kispadokon is gyerekek ültek, kíváncsian várták, vajon mit kotyvasztanak itt már megint számukra. Az ebédosztó pultokon nem levesek és főzelékek gőzölögtek, hanem egy modern zenekar díszleteként szoltáltak.

Bukfencóra... egy kisiskolás kurta-furcsa napja elevenedett meg Darkó Éva színművésznő és a Lorenzo együttes előadásában.

Az előadástól azt vártuk, hogy minden nézőt ámulatba ejtsen, de csak az alsósokat szórakoztatta.

Ezután az ifjú művészlelkek léptek pódiumra, a házi irodalmi pályázat nyertesei. Az alkotók kipirult arccal, ám igazi írói öntudattal adták elő írásaikat. A művek többsége az iskolai élet nyűgeit oldotta fel humorban. (Ó, Humor, miért vagy száműzve a hétköznapokból!) A babérkoszorút Pintér László 6/a osztályos tanuló fejére helyezték. Karinthy tollára illő humoreszkjének már a címe is figyelemfelkeltő volt "Egy tanár gondolatai dolgozatírás közben." Laci mesterien bele tudta magát élni az "ellenfél" lelkivilágába.

A győztes — lapunk riporterének — később így vallott az ihlet perceiről: — Írásom főszereplőjét matematikatanáromról mintáztam. Egy nehéz matekdolgozattal nem boldogultam, s elkezdtem figyelni a tanár urat. Egyszer úgy éreztem, hogy ő vagyok én. Szinte a bőrében éreztem magam. S jöttek, jöttek a gondolataim...

Az Irodalmi Kávéházban a 3. felvonás jelentette a délután fénypontját. Tanáraink irodalmi babérokra pályázhattak. Ők nem számítva arra, hogy szereplői lesznek e délutánnak, mégis elfogadták a kapott feladatokat. A próbákat tálcán kínáltuk, kiflikbe elrejtve.

Az igazgató úr eddig hivatalból üldözte a súgókat, de most ő is súgóra szorult. Kíváncsiak vagyunk arra, hogy tényleg szüksége volt-e rá, vagy pedig egy kedves tanítványát is szerepeltetni akarta.

— Sajnos rákényszerültem — vallotta töredelmesen —, mert már nagyon régen tanultam ezt a verset.

Szényi Zoltán festőművész tanárunk szobrokat testesített meg. Egy poénnal vezette be előadását. Michelangelo David szobra tökéletes másának nevezte magát, ám szeméremérzete nem engedte, hogy ezt elénk tárja.

Az igazgatóhelyettes tanárnők igazán köszörülhették agyukat, hisz Hamburger–Murphy törvényeket kellett alkotniuk. Íme: "Addig járj a Hamburgerbe, ameddig muszáj!" "A puskázás művészet. Tiszteljük a művészeket!"

De e törvények, sajnos, csak erre a napra érvényesek.

Kedves Olvasóink! Mindezek alapján döntsenek Önök! Születtek-e kis Petőfik és kis Nemzeti dalok? Nem változtattuk-e meg tanárainkat – ha csak egy napra is – forradalmian?

3. forduló

A könyvtár rejtelmei című rejtvényfüzettel együtt a gyerekek kézhez kapták a Piknik könyvsorozat ajánló jegyzékét. Szabad választás alapján három Piknik-könyv elolvasását kértük. Bíztunk abban, hogy a ma élő, világhírű külföldi írók kamasztörténeteit szívesen és élvezettel olvassák a mi tizenéveseink is.

A 3. fordulóban "Tollal és ecsettel" címmel az olvasott Piknik-könyvekhez egy-egy illusztráció elkészítése volt a feladat. A rajzok bármely technikával készülhettek (festék, filc, rajzkréta stb.), a fontos az volt, hogy kifejezzék a könyvek tartalmát és hangulatát.

A sokszínű illusztrációkból néhányat szeretnénk bemutatni.

Benno Pludra: A kalóz szíve
Zrínyi Miklós Általános Iskola, Nagykanizsa

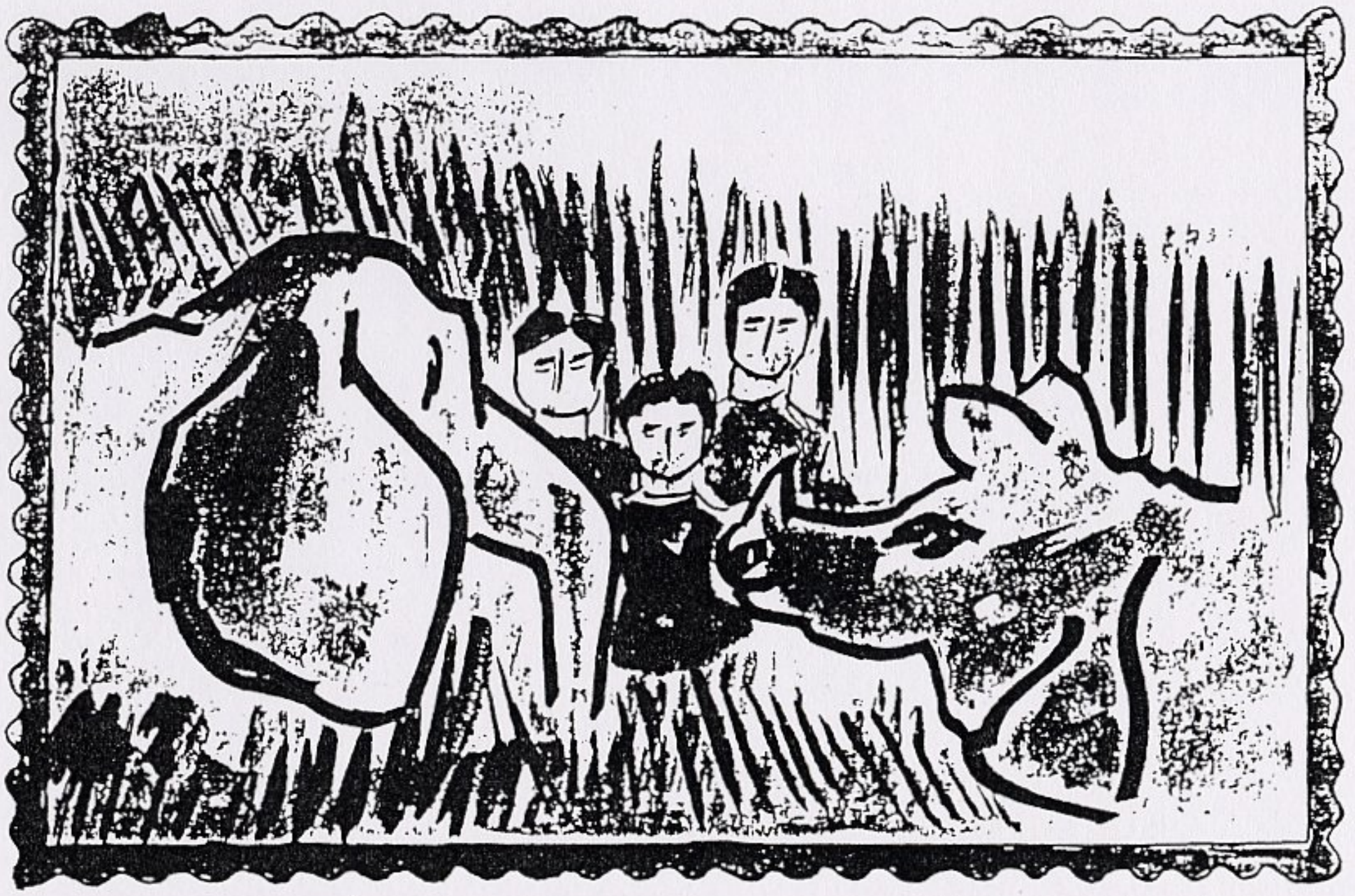

Arup Kumar Datta: Az orrszarvú-akció
Általános Iskola, Kisgörbő

Vlagyimir Maskov:
Miből lesz a csodagyerek?
Dr. Hamburger Jenő Általános Iskola - Zsebenci Klopédiák
Zalaegerszeg

Benno Pludra:
A kalóz szíve
Általános Iskola
Mihályfa

Roald Dahl:
Danny, a szupersrác
Általános Iskola
Mihályfa

Dimitar Korudzsiev:
Padláskaland
Eötvös József Általános
Iskola, Zalaegerszeg

Sue Townsend:
Adrien Mole újabb
kínszenvedései
Eötvös József Általános
Iskola, Zalaegerszeg

Christine Nörtlinger:
Punk, avagy a
Hajmeresztő Hétfő
Általános Iskola
Fityeház

Vlagyimir Maskov:
Miből lesz a csodagyerek?
Csányi László Általános Iskola, Zalaszentgrót

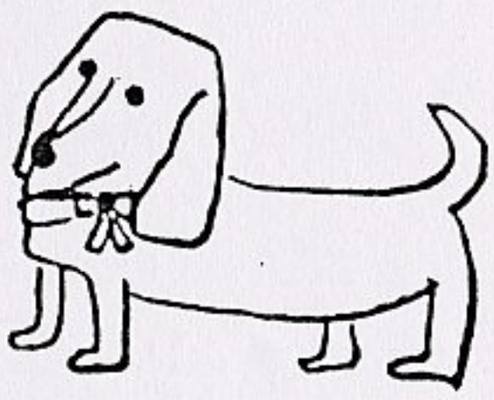

Barbro Lindgren-Enskog:
Szigorúan bizalmas
Hevesi Sándor Általános Iskola, Nagykanizsa

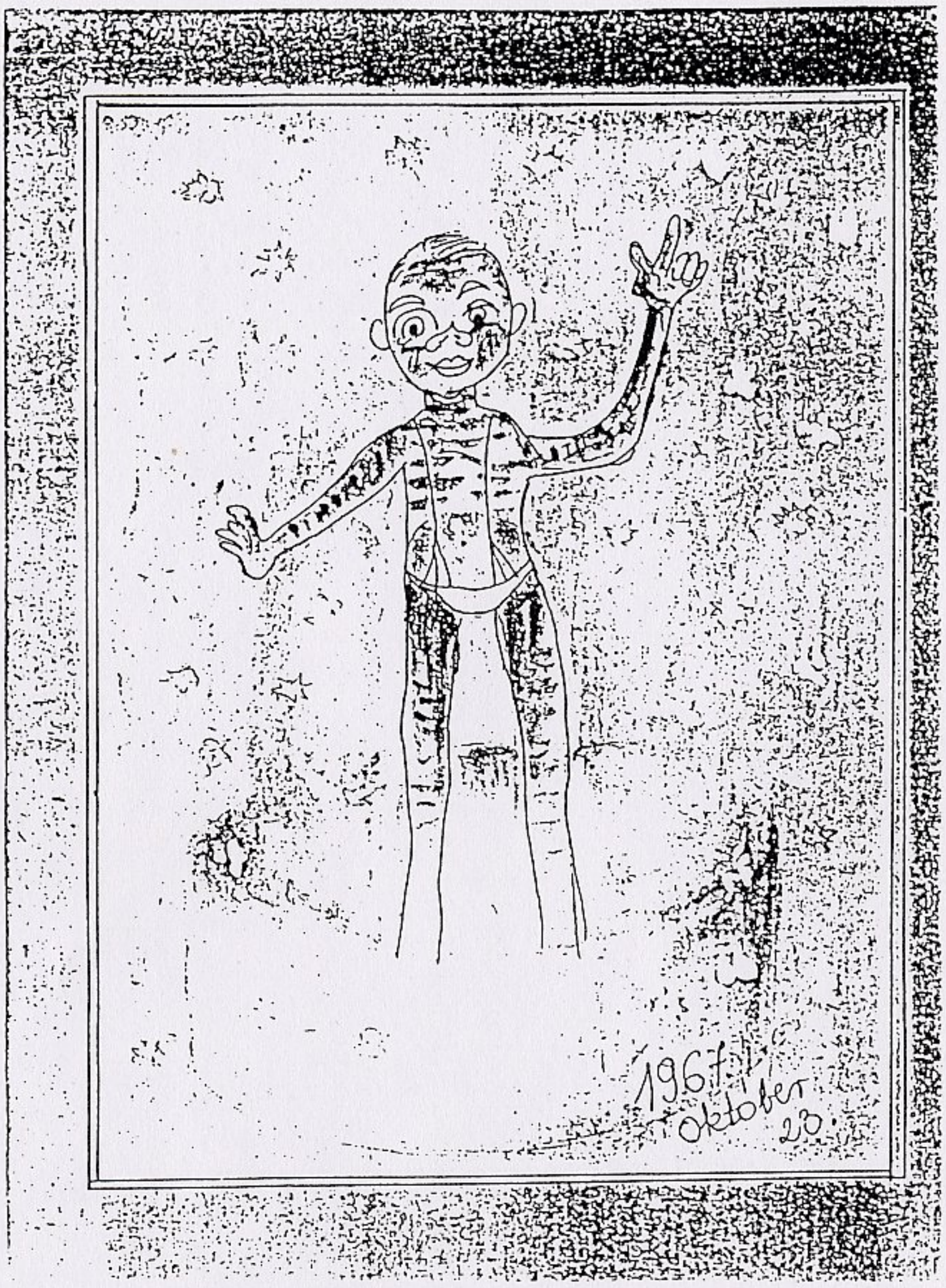

Christine Nöstlinger:
Konzerv Konrád
Általános Iskola
Búcsúszentlászló

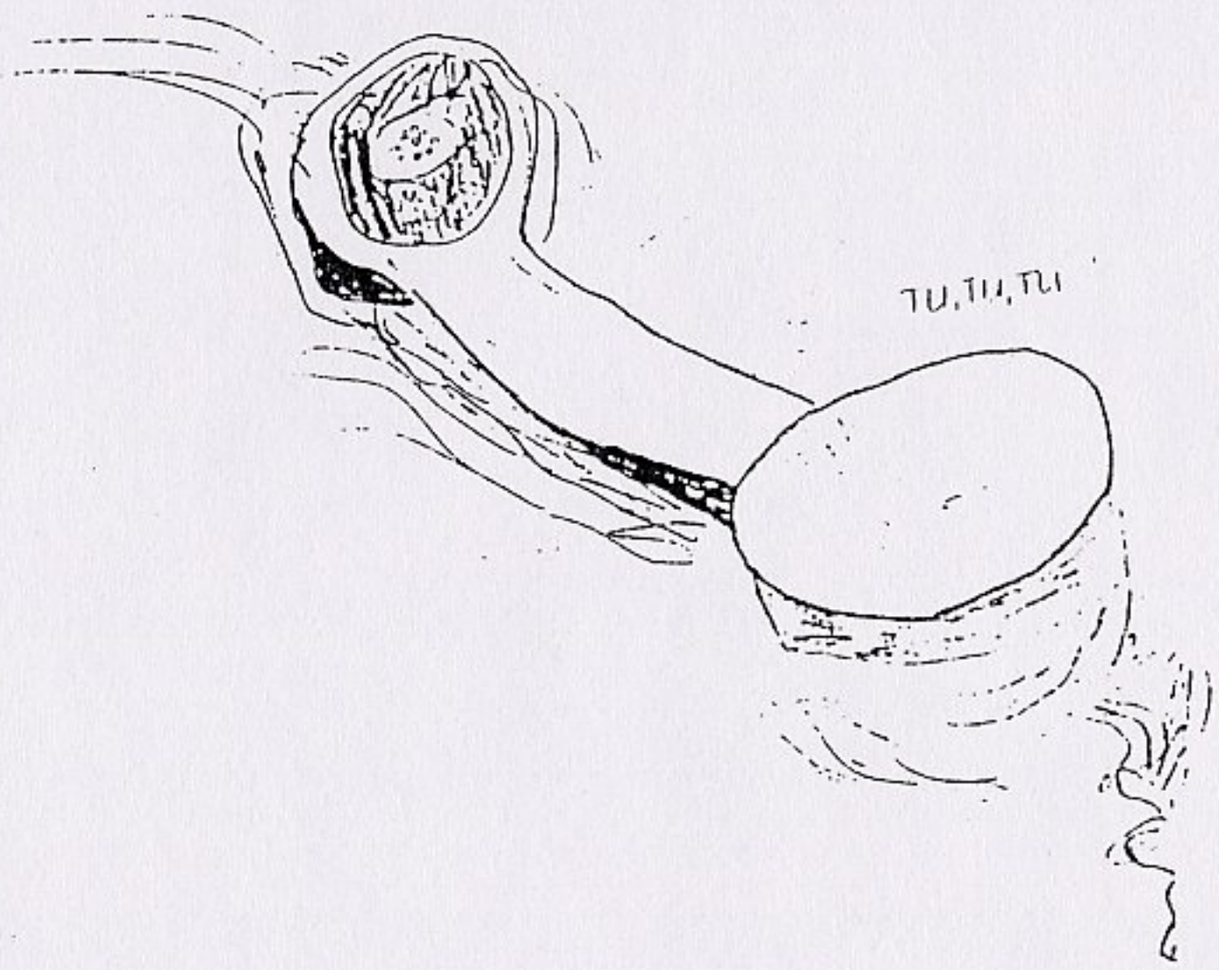

John, Donovan:
New Yorkban minden más
Pais Dezső Általános
Iskola, Zalaegerszeg

EMLÉKLAP

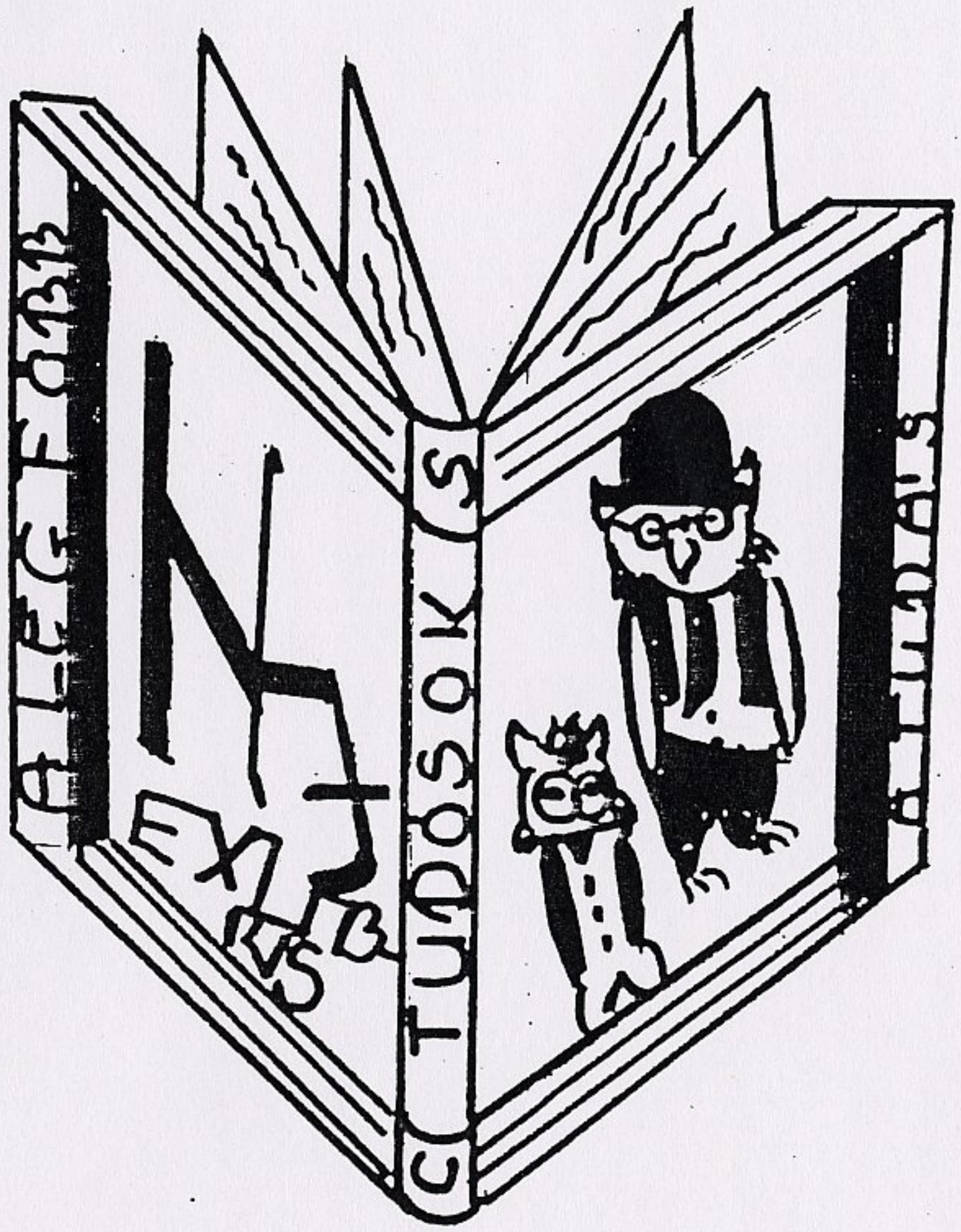

"Barátunk a könyv"

megyei levelezős játékban való sikeres

szereplésért.

Zalaegerszeg, 1993. május 29.
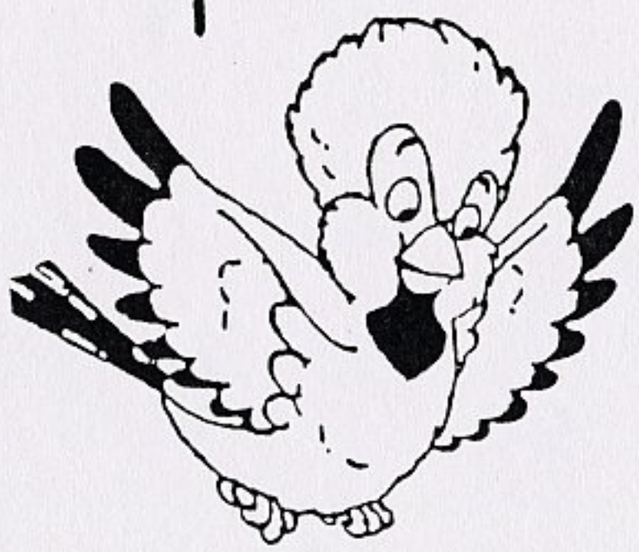
.....